

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová
složka\Martin_George_R_R-Necekane_variace.PDB

PDB Name: George_R_R_Martin-Necekane_vari
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 25.9.2004
Modification Date: 25.9.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

GEORGE R. R. MARTIN

Povídky obsažené v této knize jsou autorovou fikcí. Všechny postavy i příběhy jsou smyšlené a jakákoli podobnost se skutečnými lidmi nebo událostmi je čistě náhodná.

VPUSTINÁCH

Říká se, že od Alys Šedé si můžete koupit vše, po čem zatoužíte. Ale také se říká, že je lepší to nedělat. Paní Melanž nepřišla za Alys Šedou osobně. Paní byla nejen neobyčejně krásná mladá žena, ale také velmi opatrná a určitě věděla, co se mezi lidmi povídá. Šeptalo se totiž, že navštívit Alys Šedou, ať už jdete žádat o cokoli, nemusí být právě bezpečné. Nikoho neodmítla a každému dala, co chtěl, přesto se pokaždé nějak stalo, že lidem, kteří s ní uzavřeli obchod, to nepřineslo štěstí. Paní Melanž vládla kraji z vysoké citadely na úbočí hory, ale to všechno dozajista věděla. Možná proto místo sebe poslala kapitána své osobní gardy.

Rytíř Jerais Modrý velel rytířům střežícím citadelu a patřil k těm, jimž Paní věnovala největší díl své přízně. Jeho brnění bylo zdobeno temně azurovým emaillem, pod ním nosil oděv ze světle-modrého hedvábí. Znamením na jeho štítu byl malstróm vymalovaný nesčetnými odstíny modré barvy a na rukojeti meče měl zasazen safír velký jako orlí oko. Když si sňal přilbici, aby se před Alys Šedou poklonil, jeho oči byly právě tak modré jako drahokam na jílcí, avšak vlasy měl překvapivě a naprosto nevhodně rusé.

Alys Šedá vyzvala rytíře nepatrným pohybem ruky, nechť vstoupí do jejího kamenného obydlí, které stálo v srdci města přímo pod horou. Přivítala ho v malé místnosti bez oken, kde to páchlo prastarým prachem a plísni. Usedla do starobylého křesla s vysokým opěradlem, v němž se její drobné a útlé tělo téměř ztrácelo, a sotva tak učinila, vyskočila jí na klín šedá krysa bezmála tak velká jako pes. Alys čekala, až se Jeraisovy oči přizpůsobí šeru, a zatím hladila krysu pomalými a lenivými pohyby.

"Ano?" zeptala se Alys Šedá po dlouhé chvíli.

"Tak vy jste Alys Šedá," řekl rytíř Jerais překvapeně.

"Ano, jsem."

"Jmenuji se Jerais. Přicházím k vám na příkaz Paní Melanž."

"Moudré a krásné Paní Melanž," dodala Alys Šedá a její dlouhé bílé prsty se nepřestávaly probírat krysí srstí, jako by to byl ten nejjemnější samet. "Proč Paní posílá svého důvěrného oblíbence, rytíře tak významného, jako jste vy, pane, k někomu tak obyčejnému a prostému, jako jsem já?"

"Dokonce i v citadele jsme o vás leccos zaslechli," pravil Jerais.

"Ovšem..."

"Říká se o vás, že za slušnou cenu prodáváte věci podivné a zázračné."

"Paní Melanž si přeje něco koupit?" "Také se o vás říká, že ovládáte tajemné síly. Dívám se na vás, Alys Šedá, a vidím štíhlou ženu poněkud... neurčitěho věku. Představoval jsem si vás mnohem starší, ale váš věk nedokáži odhadnout. Snad je to způsobeno tím, že jste celá oděna v šedé. Říká se o vás také, že podle svého přání můžete omládnout nebo zestárnout. Prý můžete být mužem, nebo stařenou, dokonce i dítětem. Říká se, že znáte tajemství proměňování, že se touláte krajem jako velká kočka, medvěd nebo pták, že libovolně měníte svou podobu, jak se vám zachce, nezávisle na úplňku, na rozdíl od vlkodlaků žijících v pustinách."

"To všechno se říká," připustila Alys Šedá.

Jerais si odepjal z opasku malý kožený váček, rozvázal šňůrku, která jej uzavírala, přistoupil blíž a vysypal na stůl drahokamy. Byla to pěkná hromádka různobarevných kamenů. Alys Šedá jeden pomalu zvedla a prohlédla si ho ve světle svíce. Když položila drahokam zpátky mezi ostatní, souhlasně přikývla a zeptala se: "Co chce Paní koupit?"

"Vaše tajemství," pousmál se Jerais. "Paní Melanž chce znát tajemství proměny."

"Je mladá a krásná," pravila Alys Šedá. "V citadele možná zřídka mluvíte o nás, kteří žijeme ve městě, ale tady se o Paní Melanž hodně povídá. Nemá sice manžela, zato nesčetně milenců. Prý ji miluje celá garda, mezi jinými i vy, rytíři. Proč se tedy chce proměnit?"

"Špatně mě chápete. Paní Melanž netouží po mládí či kráse. Nemůže být krásnější. Chce od vás získat kouzlo, aby se mohla proměnit ve zvíře."

"Ve zvíře?" podivila se Alys Šedá.

"Ve vlka."

Alys Šedá se po chvíli ticha zeptala: "Proč?"

"To už není vaše starost. Prodáte jí to kouzlo, nebo ne?"

"Nikoho neodmítnu," pravila Alys Šedá a pohlédla na drahokamy. "Ponechte je zde. Vraťte se za měsíc, pak dostanete, po čem Paní Melanž touží." Rytíř Jerais přikývl, avšak nehotovil se k odchodu. Tvářil se zamyšleně. "Vy tedy neodmítnete nikoho?"

„Mikoho."

Jerais se krůvě pousmál, rychle sáhl za opasek a napřáhl k Alys Šedé dlaň. Na světlemodré rukavici ležel safír podobný tomu, který měl rytíř na jílcí svého meče, avšak mnohem větší. "Chci něco koupit také pro sebe. A tímhle vám zaplatím." Alys Šedá kámen zvedla, přidržela jej mezi palcem a ukazovákem před plamenem svíce, přikývla a vhodila ho mezi ostatní drahokamy na stole. "Co chcete, rytíři Jerais?"

"Chci, aby se vám to nepovedlo," řekl odměřeně a na tváři se mu objevil bolestný úšklebek. "Přeji si, aby Paní Melanž nezískala to, po čem touží."

Alys Šedá zvolna zvedla své šedé oči a klidně pohlédla na rytíře. "Nosíte špatnou barvu, Jerais," řekla po chvíli.

"Modrá je barvou věrnosti. Vy však svou Paní zrazujete."

"Jsem Paní Melanž věrný!" protestoval Jerais. "Vím lépe než ona, co je pro ni dobré. Je mladá a lehkomyšlná.

Dostane-li vaše kouzlo, domnívá se, že udrží své proměny v tajnosti. Ale hluboce se mylí. Až se to lidé dozví, zahubí ji. Nemůže svým poddaným ve dne vládnout a v noci jim drásat hrdla."

Alys Šedá mlčky hladila velkou krysu, jež jí ležela na klíně, a chvíli jeho slova zvažovala. Konečně promluvila: „Říkáte mi pravdu, rytíři. Důvody, které jste uvedl, nejsou ty pravé."

Jerais se zachmuřil a rukou v modré rukavici mimovolně spočinul na jílcí meče, palec opřel o velký safír. "Nemíním se s vámi hádat," odvětil stroze. "Jestli nechcete prodat, vraťte mi drahokam a už se o tom nebudeme bavit."

„Já nikoho neodmítnu," pravila Alys Šedá.

Jerais zmateně vytřeštil oči. "Dostanu tedy, oč žádám?"

"Dostanete to, co chcete."

"Skvělé," řekl Jerais a pokusil se na tváři vyloudit úsměv. "Tak tedy za měsíc!"

"Za měsíc," potvrdila Alys Šedá. Alys Šedá pronesla kouzelné slovo, po pravdě řečeno hned slova dvě, a její poselství se rozběhlo do světa tajnými cestičkami, které znala pouze ona. Proletělo nejen chudými uličkami a temným podzemím města, ale zaslechli je i boháči a šlechtici ve vysokých domech z červeného dřeva a různobarevného skla, šlo od úst k ústům a od ucha k uchu, ale ne každá mysl, která si je uvědomila, byla lidská. Hebké šedé krysy s malými člověčíma ručkama pošeptaly ta dvě slůvka spícím dětem, které si pak ten podivný popěvek prozpěvovaly při svých hrách, a od nich se je naučili tuláci a žebráci. Postupně dorazilo poselství Alys Šedé až k ozbrojeným hlídkám na východě a s karavanami se dostalo na západ až do srdce staré říše, jejíž nepatrnou součástí citadela na hoře a město pod ní byly. Obrovští ptáci s kožnatými křídly a vychytralými opičinu tvářemi se rozletěli na jih, přes husté lesy a hluboké řeky, a zanesli je do sousedních království a ještě dál, až k osamělým věžím, kde žili lidé právě tak bledí a obdaření hroznou mocí, jakou měla Alys Šedá. Nakonec se poselství dostalo přes hory i na sever, do pustin.

Netrvalo to déle než dva týdny, když se Alys Šedá dočkala muže, který si říkal Boyce.

"Přivedu tě na stopu vlkodlaka, půjdeš-li se mnou," tvrdil.

Byl mladý, štíhlý a bezvousý. Měl na sobě obnošený kožený šat osamělých lovců z větrných pustin za horami. Byl snědý jako venkovan, ale dlouhé a zčuchané vlasy, jež mu padaly do tváře, měl bílé jako sníh na vrcholku hory. Nebyl ozbrojen mečem, po boku měl jen dlouhý nůž, a jeho pohyby byly pružné a ostražitě. Hleděl na Alys Šedou tmavýma a jakoby ospalýma očima. Přátelsky se usmíval, ale čísel z něho podivná lhostejnost ke světu a lidem, a ve chvílích, kdy si myslel, že ho nikdo nevidí, zastřel jeho tvář záhadný zasněný výraz.

Alys Šedá se zeptala: "Kam?"

"Na sever," odpověděl Boyce. "Do pustin."

"Ty žiješ v pustinách?" "Ne, ta země není pro lidi. Bydlím tady ve městě, ale jsem lovec a pustiny dobře znám. A znám všechno, co tam žije a co se dá ulovit. Ty hledáš vlka, který není pouhým vlkem, a člověka, který není obyčejným člověkem. Mohu tě k němu zavést. Jestliže to však chceš stihnout před úplňkem, musíme odjet ihned. Je to kus cesty."

Alys Šedá rázně vstala z křesla. "Vůz mám naložený a koně okované. Jedme."

Boyce si odhrnul prameny dlouhých bílých vlasů z čela, lhostejně se pousmál a vykročil ke dveřím.

Příkrá kamenitá cesta stoupala vysoko do hor, místy byla tak úzká, že vůz Alys Šedé sotva projel. Byl to velký, těžký, uzavřený vůz, kdysi snad natřený jasnými barvami, ale čas a rozmary počasí je smyly do jednotvárné šedi. Drkotal po nerovné cestě na šesti železných kolech a táhl ho pár koní dvakrát tak velkých jako zvířata, která se obvykle užívají do záprahu, a přesto se horami vlekli pomalu a obtížně. Boyce koně neměl, většinou kráčel vpředu, jen občas si vyskočil na kozlík a usedl vedle Alys Šedé. Vůz skřípal a vrzal. Trvalo jim tři dny, než zdolali nejvyšší bod stoupání a než soutěskou mezi útesy pohlédli na širošířé holé pláne pustiny na druhé straně hor.

"Teď už to půjde rychleji," sliboval Boyce, když konečně začali sjíždět dolů. "V pustinách je zem plochá a holá, tam bude jízda teprve snadná. Za dva dny jsme dole, a když vydržíš ještě den, možná dva, dostaneš, co hledáš."

"Ovšem," pravila Alys Šedá.

Než opustili předhůří, naplnili sudy pramenitou vodou a Boyce se naposled vydal na lov. Přinesl tři černé králíky a malého, podivně deformovaného srnce. Když se ho Alys Šedá zeptala, jak vlastně zvířata ulovil, nemá-li jinou zbraň než nůž, Boyce se jen pousmál, vytáhl ze západní prak a zručně vymrštil do vzduchu několik oblázků, jen zasvištěly. Alys Šedá krátce přikývla a nijak ukázkou jeho umění nekomentovala. Potom rozdělali ohýnek a dva králíky upekli,

zbytek masa nasolili. Příštího rána, hned za úsvitu, vjeli do pustin.

Krajina, jež ležela před nimi, byla plochá, studená a holá, půda rovná a tvrdá téměř jako udusané cesty v říši za horami. Koně se zapřeli do postraňků, vůz se kolébal ze strany na stranu, vrzal a skřípal, ale jeli teď mnohem rychleji. V pustinách nerostla žádná houští, jimiž by se museli prodírat, netekly tam ani řeky, jež by museli brodit. Celá pláň, zdánlivě nekonečná, vypadala opuštěně, kam až oko dohlédlo. Občas spatřili skupinku pokřivených stromů hledajících oporu jeden ve druhém, s větvemi obtěžkanými obrovskými lesklými plody indigové barvy. Čas od času předrkotali skrze mělká a dávno vyschlá řečiště, jejichž rozpukanou zem tu a tam pokrývaly skvrny bílých hub. Ale i tyto sporé známky života spatřili opravdu jen zřídka. Většinu cesty se vůkol nich rozprostírala jen hrozivě pustá větrná pláň. V pustinách vítr nikdy neustával, byl studený a ostrý a někdy čpěl popelem, dorážel na ně a skučel a sténal jako ubohé zavržené duše.

Jeli stále dál, až se dostali tak daleko, že spatřili, jak nad bez-výrazný plochý horizont začíná vystupovat modrobílý pás vzdáleného řetězce nejsevernějších hor, jímž pustiny končily. Alys Šedá věděla, že by mohli cestovat celé týdny, aniž by k těm štítům dojeli, neboť pustiny byly tak neskutečně rovné a prázdné, že mlhavé pohoří bylo vidět na převelikou dálku.

Začínalo se už smrákat, když si povšimli několika zakrsklých stromů. Vydali se k nim, aby v jejich závětrí rozbili tábor, ale ani ty zmrzačené stromy je nedokázaly ochránit před póry vy prudkého větru. Oheň, který založili, divoce plápolal.

"Tahle země je opravdu nehostinná," pravila Alys Šedá při jídle.

"Kdo má oči a vidí, najde krásu i tam, kde by ji slepý nehledal," řekl Boyce. Napíchl na špičku dlouhého nože kus masa a obracel ho nad ohněm. "Bude-li v noci jasno, ukáže se nad severními horami měnivá nachová záře. Vypadá jako závoj rozevlátý tímhle věčným větrem."

"Už jsem ji viděla," řekla Alys Šedá.

Boyce se pousmál. "Já už mnohokrát." Ukousl kus z polá syrového masa a z koutku úst mu vytekl tenký pramínek šťávy.

"Chodíš sem často," řekla Alys Šedá.

Boyce pokrčil rameny. "Lovím tady."

"Copak tu něco žije?" podivila se Alys Šedá. "Copak se v téhle pustině vůbec najde něco živého?"

"Ale jistě," odpověděl Boyce. "Jenom musíš vědět, jak to hledat. Žijí tady znetvořená zvířata a prapodivná stvoření, jaká u nás za horami nikdo nikdy neviděl, tvorové z legend a nočních můr, začarovaní a prokletí, jejichž maso je neobyčejně vzácné a neuvěřitelně chutné. Najdou se tady také lidé, nebo alespoň bytosti lidem podobné, vlkodlaci a divoženky, které jako šeré stíny vylézají ze svých doupat pouze za tmy. A mnohé další bytosti, z polá živé a z polá mrtvé, ale velmi lstivé." A dodal posměšně: "Ale ty jsi přece Alys Šedá, a tak to musíš vědět. Říká se, že i ty sama kdysi dávno z pustin přišla."

"Piká se to," pravila Alys Šedá.

"Jsme si podobní, ty a já," řekl Boyce. "Není nad život ve městě, mám rád lidi, jejich písň, smích a štěbetání. Dovedu vychutnat pohodlí svého domu, dobré jídlo a lahodné víno. Mám rád potulné komedianty, když přijedou do vysoké citadely a předvádějí své kejkle Paní Melanz. Líbí se mi skvostné šaty, blyštivé klenoty a jemné ženy. A přesto jsem částí svého srdce stále tady. naslouchám skučícímu větru, pozoruji proměnu oblohy za soumraku a sním o věcech, které si lidé z města nedovedou ani představit."

Zatímco Boyce mluvil, padla tma. Najednou se otočil od ohně a ukázal špičkou nože na sever, kde nad křivkou hor počínalo blýskat rudé světlo studené jako třept drahokamů. "Pohled, Alys Šedá, jak ty zášlehy jiskří, jak se ta zář přelévá a mění. Budeš-li se dívat dost dlouho, uvidíš nejrůznější záhadné tvary, někdy muže a ženy, jindy neexistující bytosti, jak se pohybují temnotou. Budeš-li pozorně naslouchat melodii větru, uslyšíš ty nejúchvatnější písň. Na žádném jevišti světa se dosud nepředváděly podivnější příběhy. Slyšíš je? Vidíš?"

Alys Šedá oněměla, nehybně seděla na zkřížených nohou na vyprahlé zemi a šedé oči, z nichž se nedalo nic vyčíst, upírala k obzoru. Po velmi dlouhé době hlesla: "Ovšem..." A to bylo vše.

Boyce vstal, zastrčil si nůž za opasek, protáhl si klouby, obešel ohniště, v němž žhnula už jen hrstka rudých oharků, a usedl vedle ní. "Věděl jsem, že to spatříš," zašeptal. "Jsme si podobní, ty a já. Přestože žijeme ve městě, v naší krvi stále proudí ledový vítr pustin. Vidím ti to na očích, Alys Šedá."

Neodpověděla a dál pozorovala kmitání a mihotání té nachové záře, na svém boku cítila teplo Boycova těla. Když jí po chvíli položil ruku kolem ramen, ani se nepohnula. Později, mnohem později, až uhlíky dočista zčernaly a noci se připlížil chlad, Boyce se zlehka dotkl tváře Alys Šedé, otočil ji k sobě a políbil na úzké rty.

Alys Šedá se zachvěla a rychle zamrkala, jako by se probudila ze sna. Položila své ruce Boycovi na hrud, přitiskla ho k zemi a obratnými prsty ho svlékla. Podvolil se. Ležel na studené tvrdé půdě, paže založené za hlavou, oči zasněné, na rtech mu pohrával lenivý úsměv. Ani ji nepohládl. jen tam ležel, nehybný jako skála, ale horký jako kámen vytažený z ohniště, a tak se s ním Alys Šedá milovala.

Náhle se její tělo prudce vzepjalo, zvrátila hlavu a v otevřených ústech jí zableskly bílé zuby, ale nevykřikla. Křičel jen vítr, studený a divoký, nařikal a lkal jako osamělá žena.

Jitro bylo chladné a pochmurné. Oblohou letěly potrhané cáry mraků a sluneční paprsky, které jimi čas od času pronikly, byly slabé a bezbarvé. Alys Šedá seděla na kozlíku a řídila spřežení, Boyce kráčel vedle vozu. Nespěchali.

"Sblížili jsme se," řekl Boyce.

"Ovšem"

Boyce se na ni usmál. Jeho úsměv byl dnes jiný, trochu domysli vy a hodně záhadný. Byl to troufalý úsměv. "Už dnes v noci se dočkáš."

"Dnešní noci bude měsíc v úplňku." pravila Alys Šedá.

Boyce odvrátil obličej a křivě se pousmál, pak si odhrnul vlasy z očí a nadechl se, jako by chtěl něco dodat, ale mlčel. Před setměním dorazili k rozmetaným troskám jakéhosi bezejmenného města, dávno zapomenutého dokonce i těmi, kteří v pustinách žili. Z širošířé pláň vystupovaly pouze nízké valy zřícených kamenů, dosud se však dalo rozeznat, kudy vedly městské hradby a hlavní ulice. K pochmurné obloze se tyčila pouze dvě torza sesutých komínů. Ty trosky nemohly poskytnout úkryt zvířím ani lidem.

Alys Šedá nakrmila koně a vydala se na obchůzku po zaniklém městě, ale nic zajímavého neobjevila, žádné střeby keramických nádob, ani zrezivělé čepele sekyr nebo mečů. Nenašla dokonce ani kosti. Pustiny z toho místa vysály všecek život a vítr nakonec zahladil i hroby, takže zmizely i vzpomínky. Lidé, kteří zde kdysi žili, po sobě nezanechali nic než pár zvětralých kamenů. Pokud to vůbec byli lidé.

Bledé slunce, zpola ukryté za chvátajícími oblaky, už stálo nízkou nad obzorem. Mrazivý vítr lkal osamělostí a zoufalstvím a pronikal Alys Šedé až do duše. Zahalená jen v tenkém plášti dlouho hleděla na oblohu a pozorovala umírající slunce. Pak se vrátila do vozu.

Boyce už zapálil oheň a v měděném kotlíku svařoval víno s kořením. Když na něho Alys Šedá pohlédla, usmál se na ni tím svým novým sebejistým úsměvem. "Vít je studený. Napadlo mě, že by nám horký nápoj mohl zpříjemnit večeri."

Alys Šedá se ohlédla po zapadajícím slunci. "Teď právě není vhodný čas ani místo na příjemné věci, Boyci. Už se stmívá, za chvíli vyjde úplněk."

"Samozřejmě," řekl Boyce, nalil si trochu vína do pohárku a ochutnal je. "Ale není kam spěchat. Vlkodlak za námi přijde sám. Vít zanesl náš pach hodně daleko. Neodolá té vůni a přiběhne."

Alys Šedá nepromluvila, otočila se k ohni zády a po třech dřevěných schůdkách vystoupila do svého vozu. Uvnitř opatrně zažehla uhlí na ohřívací pánvi, a zatímco čekala, až se rozhoří, usedla na lože vystlané kožešinami a pozorovala stíny mihotající se na šedivých stěnách.

Potom odsunula dřevěnou přepážku, za níž byly na kolících rozvěšeny rozličné úbory, pláště, peleríny a všeliké nezvyklé róby. Některé byly volné a široké jako noční košile, ale jiné, sešité z kůže a peří, byly stříženy tak, aby jí přiléhaly k tělu od hlavy až k patám jako druhá kůže. Krátce zaváhala, než sáhla po plášti vyrobeném z tisíců dlouhých stříbrných peříček s jemnými černými špičkami.

Alys Šedá odložila oděv z prostého sukna a přehodila si péřový háv přes ramena, až se rozvlnil jako živý, nehybný vzduch ve voze zavíral a zdálo se, jako by zašuměly perutě. Pak se sehnula k velké dubové truhlici potažené vyčištěnou kůží a pobité železem. Otevřela ji a vyndala malou skříňku, v níž na oštělé šedé plsti spočívalo deset stříbrných prstenů, deset dlouhých zakřivených drápů. Alys Šedá si prsteny jeden po druhém nasadila, a když sevřela pěst, drápy se v rudém světle ohřívací pánve krvavě zaleskly.

Venku už nastala noc. Alys Šedá sestoupila se schůdků a usedla k ohni proti bělovlasému lovcovi, který tam dlouhými doušky popíjel horké víno. Povšimla si, že dnes nepřipravil žádné jídlo.

Boyce si ji zálibně prohlížel. "Krásný plášť."

"Ovšem," řekla Alys Šedá.

"Žádný plášť ti však nepomůže, až on přijde." Alys Šedá zvedla ruku a na stříbrných prstenech blýskla zář plamenů.

"Podívejme," ozval se Boyce. "stříbro."

"Stříbro," souhlasila Alys Šedá a spustila ruku do klína.

"Našli se už takoví, kteří se domnívali, že se proti němu mohou postavit ve stříbrném brnění, se stříbrnými meči a stříbrnými noži, dokonce měli i šípy se stříbrnými hroty," pokračoval Boyce. "A všichni ti postříbření bojovníci se už dávno obrátili v něco horšího než prach."

Alys Šedá zvedla obočí.

"Přecpal se jejich masem."

Alys Šedá nepatrně pokrčila rameny.

Boyce na ni chvíli zamyšleně hleděl, pak se usmál a věnoval se zase vínu. Alys Šedá si přitáhla plášť pevněji k tělu, aby se ochránila před studeným větrem, a zahleděla se do dálky na záři převalující se nad severními horami. Vzpomínala na příběhy, které v ní zahlédla, na pohádky, jež pro ni Boyce z té hry barevných stínů vyčaroval. Byly to chmurné a děsivé příběhy. V pustinách ani jiné být nemohly.

Konečně zalil krajinu stříbrojas vycházejícího měsíce. Alys Šedá klidně pohlédla přes dohasínající oheň na lovce.

Boyce se začal měnit.

Chladnokrevně pozorovala jeho svíjející se tělo, když se v něm kosti a svaly proměňovaly, sledovala překotný růst bílé hřívy a prodlužování zubů a pozvedla obočí, když viděla, jak mu jazyk vyhřezává z tlamy a jak se lenivý lidský úsměv mění na široký rudý škleb. Pohárek vína mu vypadl z prstů, jež splývaly jeden s druhým a celá ruka jako by tála, až z ní byla tlapa. Možná chtěl ještě něco říct, ale namísto slov se mu vydralo z hrdla pouze hluboké chraptivé zavrčení podobné smíchu, ještě zpola lidské, ale již zpola zvířecí.

Pak zvedl hlavu a zavyl. popadl cíp svého koženého šatu do zubů a zmítal se a trhal tak dlouho, až se všude po zemi povalovaly rozervané cáry, a v té chvíli již nebyl Boycem. Na druhé straně ohniště naproti Alys Šedé stál bílý vlk, obrovský chlupatý netvor. Krvelačně rozevřel rudou tlamu a jeho oči šarlatově zazářily.

Alys Šedá do těch potměšilých očí klidně pohlédla, vstala, natřásla si plášť a setřepala z peří staletý prach a čerstvé vločky popela. V těch očích spatřila nejen krutost, ale i zlomyslný výsměch.

Příliš nestoudný výsměch.

Vlk znovu táhle zavyl. a sotva jeho divoký hlas odnesl vítr, skočil rovnou přes skomírající oheň, který zapálil ještě jako člověk.

Alys Šedá rozevřela náruč, cípy pláště svírala v dlaních, a vrhla se vpřed, jako by ho chtěla obejmout. A proměnila se. Jejíblesková proměna byla nesrovnatelně rychlejší než jeho, dovršila se ve stejném okamžiku, kdy začala, ale pro Alys

Šedou trvala věčnost. Nejprve vnímala pocit zvláštního lnutí, když plášť srůstal s její kůží, pak ucítila zmatek a podivnou slabost, jak se její údy chvějivě rozplývaly do nového tvaru. A nakonec se jí v žilách rozhořela mocná síla mnohem opojnější, lahodnější a žhavější než víno, které jí Boyce nabízel.

Mávla ohromnými stříbřitými křídly, jejichž pírka měla černé špičky, a ve vzduchu zavířil popel. Alys Šedá prudce vzlétla vzhůru k jasné měsíční tváři, unikla vlčím tesákům, které naprázdno cvakly, tloukla křídly a stoupala výš a výš, až hluboko pod sebou jen stěží rozeznávala stínem načrtnuté ruiny města.

Uchopil ji vítr a začal ji laskat chladivými prsty, poddala se tomu doteku, jemuž se žádná mužská ruka nemohla vyrovnat, a stále stoupala, vznášela se na svých mohutných křídlech povětřím naplněným tesknou melodií, ale když otevřela svůj krutě zahnutý dravci zobák, žádný zvuk, jímž by se připojila k písni pustin, se neozval.

Kroužila oblohou, opojená letem. Její zrak, jímž hleděla do nezměrných dálek, byl teď mnohem ostřejší než lidské oko. a odhalil jí tajemství každického stínu, a tak spatřila mnohé z těch nočních bytostí, ani živých ani mrtvých, jež se kradmo plížily pustou plání bez úkrytu. Plápolající severní záře nyní byla mnohem oslnivější a neskonale nádhernější, než jakou mohla spatřit nedokonalýma očima toho nepatrného človíčka, který si říkal Alys Šedá. Zatoužila rozletět se k tomu moři jasu a dovádět v jeho purpurových vlnách, zachtělo se jí rozsápat ty mihotavé závoje svými drápy na blyštivé stužky krve.

Vyzývavě roztáhla dlouhé a nebezpečně zakřivené pařáty, ostré jako nože. chladně se třpytící v měsíčním svitu. A v tu chvíli si vzpomněla na svůj úkol. odvrátila se od vábivých světél severu a neochotně zakroužila nad krajinou. Pak mocně mávla křídly, složila je a začala klesat. Prořízla noční vzduch jako dýka a vrhla se za kořistí.

Hluboko pod sebou zahlédla malou bílou skvrnu, pohybovala se, prechala pryč od tmavého vozu a dohasínajícího ohně. Vlk hledal, kde by se skryl, hledal hluboké stíny a černočernou tmou. ale v pustinách ozářených úplňkem nebylo úkrytu. Silné a neúnavné tlapy bušily do tvrdé země a vlk letěl jako šíp. Uběhl už notný kus cesty od tábora, ale přestože byl hodně rychlý, ona byla mnohem rychlejší. Vždyť byl pouze vlkem.

Snášela se dolů v mrtvém tichu, stříbrné drápy připravené k útoku. Musel si všimnout ostrého stínu, který' na něj padl. když se přiblížila a rozevřela perutě, neboť zběsile vyrazil kupředu, hnán strachem. Bylo to zbytečné. Přestože pádl ze všech sil. hravě ho dostihla, přelétla kousek nad ním a hrábla po něm pařáty. Její drápy mu probodly kůže a zajely do masa jako deset lesklých stříbrných čepelí. Podlomily se mu nohy, zavravoral a padl.

Zamávala křídly a zakroužila, připravovala se na další útok. Vlk se vrávoravě zvedl a zíral na tu nestvůrnou temnou siluetu, která zakryla měsíc. Jeho oči zaplály strachem. Zvrátil hlavu, ale jeho zavytí se kňučivě zlomilo, jako by prosil o slitování. Nebyla v ní však ani špetka lítosti, když se opět pustila střemhlav dolů, drápy nastražené sekát a otevřený zoban připravený trhat. Vlk na ni čekal, vyskočil jí vstříc, vrčel a chňapal, avšak marně, nemohl s ní soupeřit. Obratně se mu vyhnula, sekla pařátem a otevřela mu v mase dalších pět dlouhých ran. které se rychle zalily krví.

Při dalším útoku byl již příliš zesláblý a ochromený, aby se jí mohl postavit na odpor, srst měl víc rudou než bílou.

Pozoroval ji, jak krouží a klesá, a jeho obrovské tělo se zachvělo, když zaútočila.

Konečně otevřel oči. Byl velmi slabý a zprvu téměř nic neviděl, jen světlo a rozmazané stíny. Zasténal a pokusil se pohnout. Byl den, byl zpátky v táboře a ležel vedle ohniště.

Jakmile Alys Šedá uslyšela, že se pohnul, ihned přišla a poklekla vedle něj. Podepřela mu hlavu a přidržovala mu u rtů pohárek vína, dokud ho nevyprázdnil.

Boyce to úsilí vyčerpalo, byl téměř bezvládný, když ho pokládala na příkrývku, kterou pod něj rozprostřela. Ale v očích se mu objevil údiv, že je dosud naživu. „Tys to věděla.“ zachroptěl překvapeně. „Vědělas, kdo jsem...“

"Ovšem," řekla Alys Šedá. Byla opět onou štíhlou drobnou ženou jakoby bez věku, s velkýma šedýma očima. Plášť z peří byl pryč, na sobě měla obyčejné vyrudlé šaty, a její prsty již nezdobily stříbrné prsteny.

Boyce se pokusil posadit, zasténal však bolestí a padl zpátky na zem. "Myslel jsem, že mě... Myslel jsem, že zemřu," řekl.

"Byl jsi smrti hodně blízko," pravila Alys Šedá.

"Stříbro," řekl hořce. "Stříbro tak řeže a pálí."

"Ovšem"

"Ale tys mě ušetřila," řekl zmateně.

"Proměnila jsem se do lidské podoby, dopravila tě sem a ošetřila." Boyce se zkusil usmát, ale byl to jen bledý stín jeho dřívějšího úsměvu. "Ty se proměňuješ podle své vůle," řekl udiveně. "To je dar. pro nějž bych byl schopen zabít. Alys Šedá!"

Mlčela.

"Všude kolem je pustá a holá pláň. Měl jsem tě zavést někam jinam, kde bych našel úkryt. Pak bys to se mnou neměla tak snadné."

"Mám i jiné podoby," pravila Alys Šedá. "Medvěda, kočku... Nezáleželo by na tom."

Boyce zavřel oči. Když je znovu otevřel, s velkým úsilím se pousmál. "Bylas tak... krásná, Alys Šedá. Dlouho jsem tvůj let pozoroval, než jsem si uvědomil, co máš v úmyslu. Teprve potom jsem začal utíkat. Nemohl jsem od tebe odtrhnout oči. Věděl jsem, že jsi má záhada, ale přesto jsem se nemohl dívat jinam. Bylas celá jakoby z dýmu a stříbra, s ohněm v očích. Když jsem tě pozoroval, jak se naposled ke mně snášíš, byl jsem téměř šťasten. Je lépe přijmout smrt od bytosti, která je tak mocná a krásná, pomyslel jsem si, než z rukou nějakého ubohého zbrojnoše s trapným postříbřeným mečíkem."

"Tak to je mi líto," řekla Alys Šedá.

"Ne," řekl Boyce. "Jsem rád, žeš mě ušetřila a zachránila. Rychle se uzdravím, uvidíš. Dokonce i ty rány, kteréš mi způsobila stříbrem, krvácejí jen krátce. Potom budeme navždy spolu..."

"Jsi dosud slabý," řekla Alys Šedá. "Spi."

"Dobře," řekl Boyce. Usmál se na ni a zavřel oči.

Minula řada hodin, než se Boyce opět probudil. Všechna zranění se mu již zahojila a byl mnohem silnější. Když se však chtěl zvednout, nemohl. Roztažené ruce a nohy měl pevně přivázány ke kůlům zaraženým do tvrdé země.

Alys Šedá uslyšela jeho vyděšený výkřik. Přišla k němu, pozvedla mu hlavu a opět mu podala vína.

Boyce se napil, pak se začal zmlátat a cloumal pouty. "Cos to udělala!" vykřikl. Alys Šedá mlčela.

"Proč?" zeptal se. "Nechápu, Alys Šedá. Proč! Ušetřilas mě a ošetřila mi rány, ale teď tady ležím spoutaný jako zvíře!"

"Má odpověď by se ti nelíbila, Boyci."

"Měsíc!" vykřikl. "Bojiš se, co by se mohlo stát dnes v noci, až se znovu proměním." Viditelně ho potěšilo, že na to přišel. "To bylo hloupé. Neublížil bych ti. Teď už ne, Alys Šedá. Ne po tom, co se mezi námi stalo, co jsem viděl a co vím. Patříme k sobě, Alys Šedá. Jsme si podobní, ty a já. Dívali jsme se spolu na severní záři a viděl jsem tě létat! Musíme si důvěřovat. Rozvaž mě."

Alys Šedá zvedla obočí, povzdechla si, ale neodpověděla.

Boyce na ni nechápavě hleděl. "Proč...?" zeptal se znovu. "Rozvaž mě přece, Alys Šedá, dovol, abych ti mohl dokázat pravdivost svých slov. Nemusíš se mě bát."

"Já se tě nebojím, Boyci," řekla smutně.

"To je dobře," řekl s nadějí. "Tak mě pusť, a proměníme se spolu. Staří se dnes v noci velkou kočkou, poběžíš vedle mne a budeš se mnou lovit. Mohu tě zavést ke kořisti, o jaké se ti ani nesnilo. Je toho tolik, co spolu můžeme sdílet. Víš, jaké to je v dravci podobě, ochutnalas tu sílu a volnost, uvidělas severní záři dravčíma očima, čichalas čerstvou krev a poznala jsi slast zabíjení. Víš, jaké to je nakazit se svobodou bez zábran... Ty to přece víš."

"Vím," přiznala Alys Šedá.

"Tak mě pusť! Jsme stvoření jeden pro druhého. Budeme spolu žít, milovat se a lovit."

Alys Šedá zavrtěla hlavou.

"Nechápu tě," řekl Boyce. Zuřivě zalomcoval pouty, ale brzy pochopil, že jsou velmi pevná, a zůstal klidně ležet. "Jsem snad ošklivý? Připadám ti nepřítelivý, nebo dokonce odporný?"

"Ne."

"Tak co se děje?" zeptal se trpce. "Milovalo mne už mnoho žen a všechny říkaly, že jsem hezký, a byly to bohaté a krásné ženy. i ty nejvznešenější v naší zemi. Všechny mne chtěly, dokonce i když věděly..."

"Ale tys jim tu lásku nikdy neoplácel. Boyci," řekla.

"Miloval jsem se s nimi podle chuti a nálady," přiznal. "Nikdy jsem však nezahlavil jejich důvěru, máš-li na mysli tohle. Kořist hledám tady v pustinách, ne ve městě mezi lidmi, a už vůbec nelovím ženy, jimž na mně záleží." Boyce ucítil, jak na něm spočinul její zkoumavý pohled, a rychle pokračoval: "Copak jsem je mohl milovat víc?" zvolal vášnivě. "Mohly poznat jen tu moji polovinu, která našla zalíbení v městském přepychu, ve víně, písničkách a navoněných ložnicích vznešených dam, nic víc. Ale ta druhá polovina žila tady a dělala věci, které ty ubohé slabé bytosti nemohou nikdy poznat. Tak jsem to také řekl ženě, která na mne příliš naléhala, a ty víš, o čem mluvím. Žádná žena mne nemůže mít celého, pokud se mnou nebude také lovit. Jako ty, Alys Šedá. Pusť mne, vzlétni jen pro mě vysoko do mraků, ať tě mohu obdivovat, a dívej se, jak běžím za kořistí. A lov se mnou."

Alys Šedá vstala a povzdechla si. "Je mi líto, Boyci. Budu tě šetřit, jak jen budu moci, ale stane se, co se musí stát.

Kdybys minulé noci zemřel, bylo by to zbytečné. Mrtvé bytosti ztratí veškerou moc. Noc a den, černá a bílá, to vše je slabé. Veškerá síla vychází z říše uprostřed, ze šera, ze stínů, z toho hrůzného místa mezi životem a smrtí. Z šedi, Boyci, z šedi."

Znovu zuřivě zacloumal pouty, pak začal plakat a klít a skřípat zuby. Alys Šedá se uchýlila do svého vozu, po dlouhé hodiny seděla sama ve tmě a naslouchala Boycovým výkřikům, jeho přísahám a hrozbám, prosbám a příslibům lásky. Zůstala ve voze ještě chvíli poté, co vyšel měsíc. Nechtěla vidět, jak se Boyce proměňuje, jak z něho naposledy odchází lidskost.

Nakonec se jeho výkřiky změnilly ve zvířecí skřeky, žalostné a plné bolesti. A tehdy Alys Šedá konečně opustila vůz. Úplněk zaléval krajinu bílým světlem. Sotvají velký bílý vlk, natažený na tvrdé zemi a pevně přivázaný ke kůlům, spatřil, začal se zmlátat a výt a trhat pouty. A celou tu dobu na ni upíral své hladové šarlatové oči.

Alys Šedá k němu chladnokrevně přistoupila. V ruce držela velký stříbrný stahovací nůž, na jehož čepeli byly vyryty jemné a půvabné runy.

Když konečně přestal bojovat, šla práce mnohem rychleji, ale přesto to byla dlouhá a krvavá noc. Zabíla ho okamžitě, jakmile bylo dílo hotovo, jen o malou chvíli dřív, než přišel úsvit, který by ho proměnil a vrátil jeho umírání lidský hlas. Potom pověsila dosud mokrou kůži do vozu. vynesla ven nářadí a vykopala v té tvrdé zemi hluboký hrob. Nahoru položila kameny, které přivlekla z rozpadlého města, aby tělo, jež v té studené půdě spočinulo, ochránila před hrůznými bytostmi z pustin, před ghúly, mrchožrouty a dalšími stvůrami, které nepohrdly ani masem mrtvých. Zabralo ji většinu dne, než ho pochovala, neboť půda skutečně velmi tvrdá a kameny těžké, ale neustala, dokud práci nedokončila, přestože věděla, že všechna ta námaha je nejspíš zbytečná.

Alys Šedá uklidila nářadí do vozu, ale to už se zase snášel soumrak. Oblékla si plášť z tisíců stříbrných peříček s černými špičkami a vyšla ven. Pak se proměnila a vzlétla, opět pocítila tu rozkoš z divokého a svobodného letu. kroužila oblohou, koupala se v té záračné purpurové záři a plachtila tajuplnou nocí prosvětlenou úplňkem, ale plná měsíční tvář jako by se jí nepřestávala vysmívat.

Létala až do rozednění, aby se unavila, a těsně před úsvitem jedinkrát vykřikla hrůzným, zoufalým a zmučeným hlasem, hlasitě vykřikla do kvílení ostrého a studeného větru, v němž se ten výkřik od té chvíle ozývá již navždy.

Rytíř Jerais se dost možná obával setkat se s Alys Šedou podruhé, a proto nepřišel sám. Přivedl si s sebou další dva rytíře -rozložitého muže celého v bílém, na jehož štítu se skvěla lebka vyřezaná z ledu, a karmínového rytíře, jehož erb

zdobila hořící postava. Ti dva zůstali stát ve dveřích, aniž sňali přilbice, mlčenliví a jakoby zkamenělí. Jerais před ně ostražitě předstoupil a otázel se Alys Šedé: "Tak co?"

Alys Šedá seděla ve velkém křesle, na klíně jí ležela kožešina z nějakého obrovského a statného zvířete, celá bílá jako sníh na vrcholku hory. Alys Šedá vstala a podala kůži Jeraisu Modrému, přehodila ji přes jeho napřažené paže.

"Vyřídte Paní Melanž, rytíři, aby se za úplňku řízla a svou vlastní krví tuto kůži potřísnila. Poprvé to musí udělat při východu plného měsíce, ale tím tu sílu získá navždy a bude jedno, zachce-li se jí proměny ve dne nebo v noci, za úplňku či za novu. Kdykoli si pak kůži oblékne jako plášť, promění se."

Jerais pohlédl na těžkou bílou kožešinu na svých rukou a hrubě se zasmál. "Vlčí kůže? To jsem nečekal. Myslel jsem, že to bude nějaký kouzelný lektvar."

"Ne, kůže," řekla Alys Šedá. "Je to kůže z vlkodlaka."

"Z vlkodlaka?" Jeraisova ústa se podivně zkrivila a v jeho safírově modrých očích se zablesklo. ..Inu. Alys Šedá, udělala jste, oč Paní Melanž žádala, nikoli však to, oč jsem žádal já. Nezaplatil jsem vám přece, abyste její přání splnila. Vraťte mi můj drahokam."

"Ne," řekla Alys Šedá. ..Ten safír mi právem náleží, Jeraisí."

"Ale já nemám to, oč jsem žádal."

"Máte přesně to, co jste chtěl. A to jsem vám také slíbila." Její šedé oči se beze strachu setkaly s jeho. "Myslel jste si, že získáte, po čem doopravdy toužíte, jen když nesplním přání Paní. A naopak, splním-li její přání, přijdete o vše. Mýlil jste se."

Jerais vypadal překvapeně. "A po čem doopravdy toužím?"

„Po Paní Melanž.“ řekla Alys Šedá. "Jste jedním milencem z mnoha, ale chcete víc. Chcete všechno. Víte dobře, že Paní chová v srdci někoho jiného. To jsem změnila. Nyní se k ní vraťte a dejte jí, co si koupila." Toho dne, když Jerais Modrý poklekl před Paní Melanž a nabídl jí bílou vlčí kůži, ozval se z vysoké citadely na úbočí hory hořký nářek. Ale i to nejzoufalejší bědování jednou ustane. Paní Melanž pak ten velký bílý plášť skropila namísto slzami vlastní krví a naučila se proměňovat. Toužila po jiném spojení, avšak svým způsobem ho přece jen získala. A od té chvíle se noc co noc toulá po cimbuří a horském úbočí, a lidé ve městě říkají, že její divoké vytí je plné žalu.

A Jerais Modrý, který se s Paní oženil měsíc poté, co se Alys Šedá vrátila z pustin, nyní za dne sedává ve velké hodovní síni vedle své bláznivé manželky a v noci se před ní zamyká v komnatě, naplněnou hrůzou z jejích horkých rudých očí. Již nevyhledává zábavu, nesměje se, ani netouží, a jeho srdce je pusté.

Říká se, že od Alys Šedé si můžete koupit vše, po čem zatoužíte. Ale také se říká, že je lepší to nedělat.

MLHY ZRÁNA KLESÁJÍ

Když jsem ráno prvního dne po přistání vyšel na terasu, Sanders tam už byl, přestože na snídani bylo ještě brzy. Stál tam osamělý a nehybný a díval se na vrcholky hor zahalené mlhami.

Přistoupil jsem k němu a popřál mu dobrého jitra. Neobtěžoval se s odpovědí na pozdrav a řekl, aniž by se ke mně otočil: "Není to krásné?"

Opravdu to krásné bylo.

Hustá mlha se převalovala už několik metrů pod úroveň terasy a kypěla v přízračných vlnách, které se rozbíjely o kamenné základy Sandersova Zámku. Mléčné bílý příkrov se usadil nad krajinou, rozprostíral se po celém obzoru a skrýval všechno, co nebylo dost vysoké. Viděli jsme pouze vrcholek Rudého ducha na severu, zubatou šarlatovou skálu zapichnutou jako dýka přímo do nebes. A to bylo všechno. Ostatní hory byly dosud zahaleny v mlhách. Sanders vystavěl svůj hotel na nejvyšším vrcholku horského řetězu, a díky tomu jsme nyní stáli nad tou bělostnou hladinou. Zdálo se mi, že plujeme po vířícím oceánu mléka, nebo že se vznášíme v létajícím zámku nad mořem sněhobílých mraků.

Sanders tak také svůj hotel skutečně pojmenoval - Zámek v oblacích. Na první pohled bylo jasné proč.

Chvilí jsme tu podívanou mlčky vychutnávali. "Vždycky to vypadá takhle?" zeptal jsem se nakonec Sanderse.

"Vždy, když klesají mlhy," odpověděl a otočil se ke mně s melancholickým úsměvem na rtech. Byl to tlouštík s dobromyslnou tvář, tedy rozhodně ne člověk, u něhož bych čekal zá-dumčivý výraz. Ale usmíval se vysloveně melancholicky.

Ukázal na jih na slunce stoupající z té mlžné záplavy. Jeho paprsky barvily jitrní oblohu Planety přízraků nesčetnými škálami karmínových a oranžových barev.

"Zář vycházejícího slunce zatlačuje mlhy dolů do údolí," řekl, "takže se musí vzdát horských území, jež dobyly během noci. Štítí se jeden po druhém objevují, a v poledne je vidět hory na míle daleko. Nic podobného nenajdete ani na Zemi, ani nikde jinde ve vesmíru."

Znovu se usmál tím svým zá-dumčivým způsobem a zavedl mě k nejbližšímu ze stolů rozmístěných na terase. "Při západu slunce je všechno naopak. Musíte se dnes večer přijít podívat, jak se mlhy zvedají."

Sotva jsme usedli, nehluchně k nám přijel lesklý robočišník, neboť židle ho upozornily na naši přítomnost. Sanders ho prozatím ignoroval. "Víte, je to vlastně taková věčná válka," pokračoval. "Válka mezi sluncem a mlhami. A mlhy jsou na tom lip, obsadily údolí, pláň a mořská pobřeží a nemíní je vydat. Slunci zůstaly pouze horské vrcholky, o které musí každý den znovu bojovat."

Nyní se obrátil na robota a objednal pro nás dva kávu, abychom se nějak zaměstnali, než na snídani přijdou i ostatní. Sanders na této planetě netoleroval nic instantního nebo syntetického, proto byla i káva, kterou podával, připravena z upražených a čerstvě rozemletých zrn pravého kávovníku.

"Máte to tady rád?" zeptal jsem se, zatímco jsme čekali.

Sanders se zasmál. "Jak bych to mohl nemít rád? V mém Zámku najdete všechno, nač si jen vzpomenete. Dobré jídlo a pití, společenskou zábavu, nejrůznější hry a vůbec veškerý komfort domova. A k tomu všemu je tady ještě tahle

planeta. Mám tady to nejlepší z obou světů, nemyslíte?"

"Vypadá to, že ano, ale většina lidí tak neuvažuje. Nikdo se přece nevypraví na Planetu přízraků kvůli hrám nebo jídlu." Sanders přikývl. "Zajisté, máme tu několik svátečních lovců, kteří přiletěli na lov skalních šelem a dravců z plání. A některé hosty občas zajímají zříceniny."

"Možná to takhle vidíte," řekl jsem poněkud netrpělivě, "ale to jsou pouze výjimky z pravidla. Jak to vidím já, většina vašich hostů je tady z jednoho jediného důvodu -"

"Kvůli přízrakům," připustil.

"Ano, kvůli přízrakům," opakoval jsem po něm. "Nabídka vašich služeb je opravdu pestrá, lov, rybaření a horské túry. Ale přesto se sem turisté hrnou kvůli přízrakům."

Konečně nám robočišník naservíroval dva velké šálky s kouřící černou tekutinou a konvičku husté smetany. Káva byla velmi silná, velmi horká a velmi lahodná. Po týdnech syntetické stravy na vesmírné lodi mi připadala jako nektar.

Sanders opatrně upíjel ze svého šálku a mezi jednotlivými doušky si mne zkoumavě prohlížel. "Vy jste sem také přišel kvůli přízrakům," konstatoval.

Přikývl jsem. "Samozřejmě. Čtenáře nezajímají obyčejné planety, i kdyby na nich byla sebekrásnější krajina. Dubowski a jeho lidé sem přiletěli proto, aby ty přízraky našli, a já zas proto, abych o jejich výzkumu psal reportáže."

Sanders se právě chystal odpovědět, když vtom nás vyrušil britký hlas: "Jestli tady vůbec nějaké přízraky jsou."

Když jsem se otočil, uviděl jsem ve dveřích na terasu doktora Charlese Dubowského, vedoucího výzkumného týmu Planety přízraků. Byl sám, zřejmě se mu podařilo setřást houf vědeckých asistentů, kteří ho obvykle na každém kroku následovali, nebo vstával dřív než oni. Okamžik tam postál a mhouřil oči před slunečním jasem, než vykročil k našemu stolu. Jakmile usedl na židli, přijel robočišník.

Všiml jsem si, že Sanders hledí na hubeného vědce s neskrývanou nechutí. "Proč si myslíte, že tady žádné přízraky nejsou, doktore?" zeptal se.

Dubowski pozvedl ruce a ukázal nám prázdné dlaně. "Mám prostě pocit, že ve prospěch těch vašich přízraků neshromáždíme dostatek důkazů. Ale s mými pocity si nedělejte starosti, nikdy jim nedovolím, aby zasahovaly do mé práce. Hledám pouze pravdu, tak jako všichni ostatní z mého týmu. Tahle expedice je naprosto nestranná. Jestli tady nějaké přízraky jsou, najdeme je."

"Pokud si ony dřív nenajdou vás," řekl Sanders vážně, "což by nemuselo být zrovna příjemné."

Dubowski se hlasitě zasmál. "Ale no tak, Sandersi. Jenom proto, že žijete na zámku, nemusíte být tak melodramatický."

"Nesmějte se, doktore. Dobře víte, že přízraky už zabily několik lidí."

"Nemáte žádný důkaz," řekl Dubowski. "Stejně jako nemáte žádný důkaz, že přízraky existují. Proto jsme přece tady. Dokázat je, nebo vyvrátit. Ale nechme toho, umírám hladu." Otočil se k robočišníkovi, který stál vedle něho a netrpělivě bzučel.

Dubowski se rozhodl pro řízek ze skalní šelmy a já si objednal totéž, k tomu košík čerstvě upečených housek. Sanders naopak využil příležitosti, aby ochutnal něco ze zásob, které v noci přivezla naše loď ze Země, a poručil si tlustý plátek šunky s šesti vejci.

"Neměl byste existenci přízraků tak šmahem popírat, doktore," navázal Sanders. "Důkazy zde jsou, dokonce spousty důkazů. Od chvíle, kdy byla tato planeta objevena, už máme dvaadvacet mrtvých a desítky svědků, kteří tvrdí, že přízraky viděli."

"Možná máte pravdu, ale tohle já za důkazy nepovažuji," řekl Dubowski. "Většina z těch dvaadvaceti lidí je pouze nezvěstná. Mohlo je potkat libovolné neštěstí, Sandersi. Mohli se zřítit ze skály, neboje mohly kupříkladu sežrat šelmy..."

Pokud to mohu posoudit, tak právě skalní šelmy mají velice chutné maso, jaké na Zemi už celá století nikdo nepamatuje. Ale přestože byly řízky naprosto vynikající, Dubowski se k tomu svému skoro ani nedostal, neboť byl příliš zaujat rozhovorem. "Předpokládejme, že jsou mrtví, ale rozhodně nevíme, co je zabilo," pokračoval. "Den co den zmizí na Zemi mnohem víc lidí, a nevznikají kolem toho žádné fámy. Jakmile se však někdo začne pohřešovat tady, hned se začne tvrdit, že ho dostaly přízraky. Je mi líto Sandersi, ale tohle mi nestačí."

"Řada těl se však našla, doktore. Řada hrůzně znetvořených těl," zdůraznil Sanders. "A příčinou smrti nebyl ani pád, ani šelmy."

Nyní jsem se mohl do rozhovoru vložit i já: "Pokud vím, a mám o přízracích velmi dobré informace, našla se pouze čtyři těla."

"Čtyři, no dobrá," přiznal Sanders a zamračil se. "Ale podle mého jsou čtyři mrtvolky dost pádný důkaz, zvláště když tady přízraky řadí od samého začátku - teď mám na mysli Gregorovu expedici."

Dave Gregor byl kapitánem lodi, která Planetu přízraků objevila před pětasedmdesáti lety. Prozkoumal mlhu čidly, vyhnul se horám a posadil loď na mořské pobřeží. Pak vyslal ven velmi dobře vybavené a vyzbrojené dvojice průzkumníků. Jeden průzkumník se však vrátil sám, vyděšený až k nepříčetnosti. Jeho partner se mu v mlze ztratil. Náhle uslyšel výkřik, při němž tuhla krev v žilách. Když svého přítele našel, byl už mrtev. A nad jeho tělem stálo něco, co později popsal jako tvora podobného člověku, dva a půl metru vysokého a jakoby nehmotného. Prohlásil, že když na něho vypálil, blesk z blasteru jím prošel skrz naskrz. Pak to stvoření zmizelo v mlze.

Gregor vyslal další týmy, aby toho tvora našly, ale bylo nalezeno pouze tělo mrtvého člena posádky. V mlze se bez speciálních přístrojů nedá dvakrát najít ani totéž místo, natož cokoli pohyblivého. Vraždicí tvor nebyl objeven.

Když se Gregor vrátil na Zemi, způsobil jeho příběh senzaci. Byla vyslána další loď, aby provedla mnohem důkladnější průzkum. Žádné podivné tvory nenašli, ale jedna z výzkumných skupin zmizela beze stop.

Tak se zrodila legenda o mlžných přízracích. Na Planetu přízraků přilétaly další lodě, skupinky kolonistů přicházely a

odcházel, až tady jednoho dne přistál Paul Sanders, vybudoval Zámek v oblacích a nabídl v jeho zdech bezpečí všem zvědavcům, kteří zatoužili navštívit neprobádanou planetu, na níž se vyskytují přízraky.

Bohužel však došlo k dalším úmrtím a zmizením. A ne jeden turista se dušoval, že zahlédl, jak se tou bílou tmou plíží něco přízračného. A pak byly objeveny zříceniny, kdysi snad nějaké stavby, z nichž zbyly jen rozmetané kamenné kvádry. Začalo se jim říkat domy přízraků.

Když jsem před odletem ze Země shromažďoval o Planetě přízraků informace, došel jsem k závěru, že některé zprávy mohou být věrohodné, neboť bylo nesnadné je vyvrátit. Ale Dubowski Sandersovu námitku, že se s přízraky setkala již první expedice, rázně odmítl.

"Gregorova aféra nic nedokazuje," prohlásil úsečně. "Víte stejně dobře jako já, že tahle planeta nebyla nikdy důkladně prozkoumána, dokonce ani pobřežní pláně, na nichž přistála Gregorova loď. Člena jeho posádky nejspíš zabilo nějaké dosud neznámé zvíře, které v té oblasti žije."

"A co svědectví druhého průzkumníka, který na přízrak vystřelil?" zeptal se Sanders.

"Jednoduše šok, hysterie, něco takového."

"A další svědectví? Všichni ti lidé přece nebyli hysteričtí."

"To nic nedokazuje." Dubowski odmítavě zavrtěl hlavou. "Kolik lidí vidělo duchy nebo létající talíře? A na Zemi, Sandersi, na Zemi! V husté mlze jsou omyly a halucinace přirozené ještě čtenější." Namířil na Sanderse nůž, jímž si mazal na housku máslo. "Věřte mi, že všechno způsobila tahle mlha, bez ní by celý ten váš mýtus o přízracích dávno zanikl. Jenže doposud nebyly na skutečně podrobný průzkum téhle planety peníze ani potřebné vybavení. My však máme obojí. A jednou provždy odhalíme pravdu."

"Jestli vás dřív nezabijí," ušklíbl se Sanders. "Přízrakům se ty vaše výzkumy asi nebudou líbit."

"Já vás nechápu, Sandersi," řekl Dubowski. "Když se těch přízraků tolik bojíte, když jste tak skálopevně přesvědčen, že se tam dole v té mlze někde prohánějí, proč tady vůbec žijete?"

"Zámek v oblacích jsem postavil tak, aby byl naprosto bezpečný, koneckonců jste viděl naše prospekty," odpověděl Sanders. "V těchto zdech nikomu nic nehrozí, protože Zámek je po celý den na slunci, kdežto přízraky nikdy nevycházejí z mlhy. Ovšem dole v údolí, tam už je zcela jiná situace..."

"To je nesmyslná pověra. Kdybych měl hádat, řekl bych, že tyhle mlžné vidiny nejsou nic jiného než importovaní pozenští duchové, prostě výtvoři lidské představivosti. Ale já hádat nebudu, já si počkám na výsledky. Potom uvidíme. Jestli existuje třeba jen jediný přízrak, přede mnou se neschová."

Sanders se otočil ke mně. "A co vy? Vy s ním souhlasíte?"

"Jsem novinář," odpověděl jsem opatrně. "Zdejší přízraky jsou svým způsobem slavné a čtenáři se o ně zajímají. A já jsem tady proto, abych objektivně psal o všem, co se stane, ale skutečně jenom o tom, co se skutečně stane. Takže se zatím nepříkláním k žádnému z vašich názorů, a pokud ano, stejně bych ho nemohl zveřejnit."

Sanders se rozladěně vrátil k slunci s vejci, ale Dubowski na jídlo zcela zapomněl a začal rozvíjet podrobnosti plánovaného výzkumu. Až do konce snídaně jsme naslouchali jeho nadšeným řečem o pastech na přízraky, automatických sondách a všelijakých průzkumných čidlech. Pozorně jsem mu naslouchal a v hlavě si dělal poznámky pro svůj sloupek.

Sanders také poslouchal, ale z jeho tváře se dalo vyčíst, že mu to nepůsobí žádné potěšení.

Toho dne se nic významného nepříhodovalo. Dubowski řídil stavbu malé vědecké plošiny pod Zámekem a dohlížel na vykládání přístrojů a vybavení, zatímco já psal článek o plánech expedice, o nichž jsem se dozvěděl u snídaně, a když jsem byl hotov, odvyšlal jsem ho na Zemi. Sanders se během té doby pravděpodobně věnoval hostům, nebo prostě dělal všechno, co správný ředitel takového hotelu dělat má.

Na terasu jsem vyšel opět při západu slunce, abych se podíval, jak mlha stoupá.

Byla to válka, přesně jak říkal Sanders. Když ráno mlha klesala, viděl jsem vítězství slunce v první bitvě dne. Nyní se však střet obnovil, neboť jakmile se ochladilo, začala se mlha znovu plížit, později valit vzhůru do výšky. Stoupala údolím jako mohutná povodeň a vysouvala šedobílá chapadla, která se v naprostém tichu ovíjela kolem ostrých horských štítů jako prsty duchů. Postupně ty štíhlé prsty zesílily a zmohutněly a vytáhly za sebou chuchvalce husté jako sirup.

Větrem ošlehané vrcholky byly jeden po druhém, od nejnižšího po nejvyšší, tou nenasytnou chmárou na další dlouhou noc pohlceny. Obrovský Rudý duch na severu zmizel ve stoupajícím bílém řásnění jako poslední. A pak se mlha začala rozlévat až k okraji terasy a sevřela se kolem Zámku v oblacích. Vrátil jsem se dovnitř. Sanders stál hned za dveřmi a nejspíš mě celou dobu pozoroval.

"Měl jste pravdu," řekl jsem, "je to nádherné."

Souhlasně přikývl. "Myslím, že se Dubowski dosud nenamáhal, aby se na to podíval."

"Asi má moc práce."

"Přiliš mnoho práce." Sanders si povzdechl. "Pojďte, zvu vás na skleničku."

V hotelovém baru panovalo tiché přitnutí. Okamžitě jsem vycítil, že je tam ta pravá atmosféra, v níž se příjemně hovoří a popíjí, jakou ve vesmíru skoro nenajdete a na Zemi jen zřídka. Čím víc jsem Sanderse a jeho Zámek poznával, tím víc se mi tento muž zamlouval. Měli jsme pozoruhodně stejný vkus.

Posadili jsme se ke stolu v nejvzdálenější části místnosti, kde bylo ještě víc šera a klidu, a objednali si z pestré nabídky alkoholických nápojů dopravených na Planetu přízraků z nejrůznějších světů.

"Vy z toho nemáte moc velkou radost, že je Dubowski tady," řekl jsem, když nám přinesli nápoje. "Proč? Vždyť vám zaplnil hotel."

Sanders vzhledl od své sklenky a melancholicky se pousmál. "To je pravda, zrovna je okurková sezóna. Ale nelíbí se mi, oč se chce pokusit."

"Proto jste se ho snažil zastrašit?"

Sandersův úsměv zmizel. "Bylo to tak průhledné?"

Přikývl jsem.

"Stejně se mi to nepovedlo," povzdechl si a zamyšleně se napil. "Ale musel jsem to aspoň zkusit."

"Smím vědět, proč?"

"Protože... Protože tenhle svět zničí, pokud mu to dovolím. Do vesmíru se teď hrnou takoví jako on. Až jím projdou, za nimi už nikde nezůstane žádné tajemství."

"Pokouší se jenom najít pár odpovědí na pár otázek. Existují přízraky? Kdo postavil ty stavby, z nichž jsou dnes jen zříceniny...? Copak jste to nechtěl nikdy vědět, Sandersi?"

Dopil, rozhlédl se a kývl na číšníka, aby si znovu objednal. V baru neobsluhovali roboti, pouze lidé. Jak to má být.

Sanders si dal na vytvoření jedinečné a intimní atmosféry vskutku záležet.

"Samozřejmě," pravil, když se před ním objevila nová sklenička. "Koho by takové otázky neznepokojovaly? Proto také lidé na Planetu přízraků a do mého Zámku v oblacích přicházejí. Každý chlapík, který na tuhle planetu vstoupí, tajně doufá, že zažije nějaké dobrodružství a že zrovna on najde na všechny ty otázky správné odpovědi. A tak si připne blaster, několik dní nebo týdnů se potuluje po mlžných lesích a nejspíš nic nenajde. Ale na tom nezáleží, protože se může kdykoli vrátit a hledat znovu. Ten sen tu pořád zůstává a s ním romantika a tajemství. Nebo se mu podaří zahlédnout, jak se mlhou něco plíží, přízrak nebo něco, co za něj může považovat. A pak se vrátí domů celý šťastný, že se stal součástí legendy a že se alespoň trošku dotkl něčeho posvátného a tajuplného, co takoví jako Dubowski dosud nestačili zničit."

Zmlkl, nasupeně se zahleděl do sklenky, a teprve po dlouhé pauze pokračoval: "Dubowski! Ten mě dokáže přivést do varu. Přiletí si sem s lodí plnou hraček, poskoků a s grantem za milion kreditů, aby uspořádal slavný hon na přízraky. A tak je jasné, že tu hádanku vyluštit. Jenže to je právě to, co mě děsí, ať už dokáže, že žádné přízraky neexistují, nebo je najde a ukáže se, že je to nějaký opočlověk, zvíře nebo něco takového."

Jedním hitem vyprázdnil sklenici. "Děsí mě to, protože tím všechno zničí. Zničí, slyšíte? Dubowski a ti jeho asistenti totiž najdou všechny odpovědi na všechny otázky. Pro nikoho dalšího už tu žádná nezůstane, a to není správné."

Seděl jsem tam, pomaloučku popíjel a mlčel. Sanders objednal další rundu. Hlavou mi táhly neveselé myšlenky, až jsem je nakonec musel vyslovit nahlas.

"Pokud to Dubowski dokáže, pokud zodpoví všechny otázky," začal jsem, "potom už nebude existovat důvod, proč by sem měli zvědaví turisté létat. To znamená, že přijdete o živobytí. Jste si jist, že to není právě tohle, co vám dělá starosti?"

Sanders na mne pohlédl tak nenávistně, až jsem se zprvu lekl, že mne uhodí. Neuhodil. "Domníval jsem se, že vy jste jiný. Díval jste se, jak mlhy klesají, a pochopil jste... Alespoň jsem si to myslel. Mýlil jsem se." Ukázal hlavou ke dveřím a řekl hrubě: "Vypadněte."

Vstal jsem. "Je mi to líto, Sandersi, pokud jsem se vás dotkl, ale pokládat nepříjemné otázky, jako byla tahle, je má práce."

Ignoroval mne, a tak mi nezbývalo, než abych docela jednoduše odešel. Cestou ke dveřím jsem se ohlédl. Sanders už zase civěl do sklenky a nahlas si povídal sám se sebou.

"Odpovědi," bručel znechuceně. "Odpovědi! Pořád musí na všechno hledat nějaké odpovědi. Ale copak nejsou otázky mnohem lepší? Proč je nenechají plavat? Proč jim nedají pokoj?"

A tak jsem mu toho pokoje dopřál a nechal ho, ať se v té své skleničce třeba utopí.

Několik příštích týdnů vyvíjeli členové expedice překotnou činnost. Dubowski dělal svou práci velmi pečlivě, to se muselo nechat. Naplánoval útok na Planetu přízraků s puntičkářskou precizností.

Nejdříve přišlo na řadu mapování. Podle moderních měřítek byly stávající mapy Planety přízraků poněkud mlhavé.

Dubowski vyslal celou flotilu automatických sond, aby proletěly mlhou a ukradly jí pomocí důmyslné soustavy čidel veškerá tajemství. Z těchto informací pak výzkumníci sestavili detailní topografii krajiny.

Když byly mapy vyhotoveny, zanesli do nich Dubowského asistenti všechny kontakty s přízraky, počínaje Gregorovou expedicí. Příslušná svědectví byla samozřejmě shromážděna a analyzována už dávno před tím, než jsme opustili Zemi. Zbývající mezery vyplnily informace načerpané z rozsáhlé sbírky záznamů, která byla součástí knihovny Zámku v oblacích. Přesně podle Dubowského očekávání došlo k největšímu počtu kontaktů v údolí přímo pod hotelem, tedy na jediném místě planety, kde bylo trvalé lidské osídlení.

Jakmile byly mapy kompletně zpracovány, Dubowski rozmístil většinu pastí na přízraky právě na těch místech, jež se ve zprávách a na mapách nejčastěji opakovala. Zbylé přístroje nasadil i do několika vzdálených oblastí, také na pobřežní pláň, kde poprvé přistála Gregorova loď.

Past na přízraky pochopitelně není skutečnou pastí. Jedná se o nevysoký a velmi pevný pilíř, jehož útroby jsou vyplněny nejdokonalejším snímacím a záznamovým zařízením, jaké si dovedete představit. Pro takovou past žádná mlha neexistuje, a pokud se nějaký nešťastný přízrak zatoulá do její blízkosti, nemá sebemenší šanci uniknout.

Mezitím byly přezbrojeny a přeprogramovány automatické sondy a znovu vyslány do terénu. Mohly být vypuštěny velmi nízko nad povrchem, aniž by se střetly s nějakou přírodní překážkou, neboť topografie planety byla nyní známa do nejmenších detailů. Jejich snímací zařízení se sice nemohlo vyrovnat citlivým čidlům pastí, den co den však každá z nich propátrala oblast o rozloze desítek tisíc čtverečních kilometrů.

Nakonec, když byly všechny pasti rozmístěny a sondy vypuštěny, vypravili se do mlžných lesů i Dubowski a jeho asistenti, obtíženi čidly a detekčním zařízením. Výzkumný tým byl na rozdíl od pastí pohyblivý a proti sondám měl mnohem důmyslnější vybavení, jímž vědci vybrané úseky doslova propírali jako na rýžovací pánvi.

Několikrát jsem Dubowského na jeho výpravách doprovázel, naložen svým vlastním nákladem, a přestože z vědeckého

hlediska nedošlo k žádným významným objevům, pořídil jsem množství unikátních snímků krajiny. Při těchto toulkách jsem si mlžné lesy zamiloval.

V turistických průvodcích jsou mlžné lesy označeny jako "hrůzostrašné pralesy strašidelné Planety přízraků", ale ve skutečnosti děsivé vůbec nejsou. Člověka, jenž je schopen vnímat čistou a syrovou krásu, naopak uchvátí velice zvláštním a podivuhodným kouzlem.

Mlžné lesy nejsou bezbarvé, přestože v nich převážně rostou štíhlé a značně vysoké stromy s bílou kůrou a našedlými listy, nýbrž jsou přímo vyšňořeny temně zelenými a šarlatovými kaskádami cizopasného mechu rozvěšenými v korunách, plazivými úponky popínavých rostlin s květy sytých barev a drobnými keříky pevně přichycenými na skaliskách, jejichž větévky se ohýbají pod tíhou záhadného ovoce.

Sluneční paprsky tam pochopitelně neproniknou v plné síle, celý svět tone v hustých mlžinách a je vidět nejvýš na metr daleko. Když člověk těmi závoji kráčí a protrhává je, mlha začne vířit a chňapat, jako by to byly nehmotné paže, plazí se po něm, ovíjí ho a tiskne se k němu jako laskající náruč...

Tu a tam si se mnou mlha také zalaškovala, když náhle zhoustla, jako by se srazila, až jsem si neviděl ani na špičku nosu. Párkrát jsem se pořádně uhodil o strom.

Občas se však chuchvalce mlhy bez zjevného důvodu stáhnou a člověk znenadání zůstane stát v jakési obrovské prázdné kapse uprostřed stříbřitých oblaků. Tehdy lze mlžné lesy spatřit v celé jejich groteskní kráse, i když jen na malý okamžik. Když se mi to přihodilo poprvé, byl jsem jako v Jiřikově vidění, až se mi zatajil dech. Jako bych nahlédl do nějaké snové říše. Nedivte se, že mi uvízla v srdci.

Uvízla mi v srdci navždy.

První dva týdny jsem kromě několika výprav do terénu, při nichž jsem doprovázel vědce, většinou pilně pracoval. Napsal jsem sérii článků o historii planety, o nejslavnějších kontaktech s přízraky a také o Sandersovi a problémech, s nimiž se při stavbě Zámku v oblacích potýkal. Sestavil jsem odborné portréty Dubowského a několika dalších členů jeho expedice a shrnul jsem i to málo, co bylo o ekologii planety známo. Psal jsem náladové črty o horách a horolezectví, o lovu na skalní šelmy, o mlžných lesích a jejich květeně, o nebezpečných obřích ještěrkách, které žijí v močálech na některých ostrovech... Ale zejména jsem psal reportáže o Dubowském a jeho výzkumu.

Jenže nastal okamžik, kdy mi témata, která jsem mohl z Planety přízraků vydobýt, začala docházet, neboť i vědecký výzkum přešel do stadia každodenní nudné rutiny. Můj pracovní výkon poklesl a najednou jsem měl spoustu volného času.

A teprve tehdy se mi začalo na Planetě přízraků doopravdy líbit. Neminul den, abych nevyrazil do lesů, a pokaždé jsem se odvážil o kus dál. Prohlédl jsem si zříceniny a přeletěl půl kontinentu, abych na vlastní oči spatřil bahenní ještěrky, které jsem znal jen z hologramů. Seznámil jsem se s několika lovci, kteří mě vzali do hor, a vlastnoručně jsem zastřelil skalní šelmu. S jinou partou jsem se vydal lovit na západní pobřeží, kde zas mne málem zabil dravec z plání.

A znovu jsem se spřátelil se Sandersem.

Od toho incidentu tenkrát v baru mne Sanders začal okatě přehlížet, stejně jako přehlížel Dubowského a celý výzkumný tým. Pokud musel s někým z nás hovořit, choval se značně rezervovaně, na pozdravy odpovídal nevrle, a veškerý čas trávil s jinými hosty.

Zprvu jsem se obával, že by Sanders mohl provést něco neuváženého. Představoval jsem si, jak se krade hustou mlhou a pokouší se nasažit falešné stopy a oklamat pasti, aby mohl vraždit Dubowského asistenty jednoho po druhém. Přinejmenším jsem si byl jist, že se někoho pokusí vyděsit, ale asi se příliš často dívám na ty hlouposti v holovizi, protože Sanders nic takového neudělal. Spíš jenom trucoval a odmítal s námi spolupracovat.

Po čase však vůči mně roztál, nejspíš díky mým toulkám po mlžných lesích. Dubowski a jeho výzkumníci vycházeli z hotelu výhradně za svou práci, kdežto já byl výjimka. Navíc jsem k expedici vlastně ani nepatřil. Sandersovi nic neuniklo, a pochopitelně si mého vzrůstajícího zaujetí planetou všiml. A tak se mnou začal zase mluvit a jednoho dne mne opět pozval na skleničku. Přibližně dva měsíce po přistání expedice na Planetě přízraků nastala zima, citelně se ochladilo, vzduch byl lezavý a štiplavý. Seděl jsem s Dubowským po báječném obědě na terase a právě jsme si objednali kávu. Sanders si u vedlejšího stolu povídal s nějakými novými turisty. Nevzpomínám si už, jaké bylo téma našeho rozhovoru, ale Dubowski, který si posezení na terase nikdy neoblíbil, se náhle zimomřivě zachvěl.

"Začíná tady být zima," přerušil mne uprostřed věty. "Proč se nepřesuneme dovnitř?"

"Není to tak zlé," odvětil jsem. "A mimo to, slunce zrovna zapadá. Tohle je jedna z nejkrásnějších částí dne."

Dubowski vstal. "Jak chcete, ale já odcházím. Nemám v úmyslu se nachladit jen proto, že zase chcete pozorovat, jak padá mlha."

Otočil se k odchodu, ale než stačil udělat krok, stál u něho Sanders a vyl jako zraněná skalní šelma.

"Jak padá mlha!" vykřikl a přidal k tomu proud víceméně nesouvislých kleteb. "Jak padá!"

Nikdy jsem Sanderse neviděl tak rozzlobeného, ani když mne tehdy vypoklonkoval z baru. Doslova se třásl zlostí, obličej měl brunátný a pěsti zaťaté. Vyskočil jsem a postavil se mezi ně.

Dubowski se ke mně překvapeně otočil. "Co -" začal vyděšeně.

"Běžte dovnitř," přerušil jsem ho. "Běžte do svého pokoje a neukazujte se, nebo vás zabije. Okamžitě odtud odejděte!"

"Ale... co... Co jsem provedl? Co se stalo? Nechápu -"

"Mlha padá ráno," řekl jsem mu. "Večer stoupá. A teď už jděte."

"To je všechno? Proč -"

"Jděte!"

Dubowski zavrtěl hlavou, jako by stále nechápal, co se děje, ale poslechl mne a odešel.

"Klid," řekl jsem Sandersovi. "Tak už se uklidněte, prosím." Přestal se třást, ale jeho oči stále metaly blesky. "Mlha padá," mumlal. "Je tady už dva měsíce, ale nepochopil ani základní rozdíl mezi klesáním a stoupaním mlhy."

"Nikdy se nenamáhal, aby se na jedno nebo na druhé podíval," řekl jsem. "Takové věci ho nezajímají. Ale to je jeho škoda, vy se tím nemusíte trápit."

Zamračeně na mne pohlédl. "A to si říká doktor!" Znovu zaúpěl. "Mlha padá!" Povzdechl si a po chvíli ticha prohlásil: "Potřebuji se napít. Půjдете se mnou?"

Zavedl mne ke svému oblíbenému stolu na konci diskrétně osvětleného a tichého baru. Zvládl tři velké panáky, než jsem stačil vypít jednoho. V Zámku v oblacích bylo všechno velké.

Tentokrát jsme se nehádali. Mluvili jsme o mlhách, mlžných lesích a zříceninách. A pochopitelně o přízracích. Vyprávěl mi o těch nejznámějších kontaktech. Ty příběhy jsem všechny znal, ne však v té podobě, jak mi je vyprávěl Sanders. Byl do příznaků očividně zamilovaný.

Během řeči jsem se zmínil, že jsem se narodil v Bradbury, čímž jsem poněkud zaskočil své rodiče, kteří byli na Marsu na krátké dovolené. Sandersovi zaskvěly oči a další hodinu mě zasypával vtipy o pozemšťanech, které jsem sice všechny také znal, ale protože jsem se začínal dostávat do nálady, připadaly mi roztomile rozpustilé.

Od tohoto večera se mnou Sanders trávil mnohem víc času než se všemi ostatními hosty v hotelu. Domníval jsem se, že Planetu příznaků už docela obstojně znám, ale mýlil jsem se, neboť Sanders mi ukázal skrytá místa v lesích, která mne straší dodnes, zavedl mě na ostrůvek uprostřed močálů, na němž rostou zcela zvláštní stromy, jež se v naprostém bezvětrí hrozivě kývají, letěli jsme spolu na daleký sever k jinému řetězu hor, jejichž vysoké štíty jsou pokryty věčným ledem, a potom daleko na jih, kde se mlha valí přes zlom náhorní roviny jako němý vodopád.

Samozřejmě jsem i nadále pokračoval v psaní reportáží o honu na přízraky. Novinek bylo sice pomalu, ale nepřipouštěl jsem si žádné starosti. Série článků o Planetě příznaků měla na Zemi a ve většině kolonií skvělý ohlas, a tak jsem si říkal, že se nemusím znepokojovat.

Ale všechno bylo jinak.

Byl jsem na Planetě příznaků něco málo přes tři měsíce, když vypukla na Novém přístavu o několik systémů dál občanská válka. Syndikát mi nabídl, abych tam ihned odcestoval jako válečný dopisovatel, a přestože jsem si ten mlžinatý svět tolik oblíbil, okamžitě jsem po té příležitosti skočil. Dubowského expedice měla na Planetě příznaků pracovat ještě rok, navíc mi začínaly docházet nápady a mé poslední články byly, po pravdě řečeno, poněkud vyčpělé. Ale především jsem doufal, že bych na Novém přístavu mohl narazit na opravdovou bombu.

Zajistil jsem si letenku na nejbližší loď, rozloučil se s Du-bowským, Sandersem a jeho Zámekem v oblacích, naposled jsem se prošel mlžnými lesy, a pak adié!

Jenže z občanské války na Novém přístavu se vyklubala pouhá bouchací kulička. Strávil jsem tam sice jen pár týdnů, avšak velmi únavných týdnů. Planetu původně kolonizovala sekta náboženských fanatiků, pak došlo k rozkolu, a zastánci původního kultu s modernisty se navzájem začali obviňovat z kacířství. Bylo to všechno velmi ubohé a nezajímavé, a planeta sama měla asi tolik kouzla jako podzemí na Marsu.

Odletěl jsem odtamtud tak rychle, jak se dalo, přeskakoval z planety na planetu, od příběhu k příběhu, a za šest měsíců jsem se konečně propracoval zpátky na Zemi. Bližily se volby, a tak jsem se vrhl do ruchu politického boje. Předvolební kampaň se mi zalíbila, dala se z ní vydolovat tuna dobrých článků.

Nepřestával jsem však sledovat tenký pramínek zpráv přicházejících z Planety příznaků, až jsem se konečně dozvěděl, že se Dubowski rozhodl uspořádat o přízracích tiskovou konferenci, na kterou jsem se okamžitě -jako známý příznak syndikátu -akreditoval. Ještě jsem stačil uvědomit Sanderse a už jsem chvátal na nejrychlejší mezihvězdnou loď, na niž se mi podařilo sehnat letenku.

Na Planetu příznaků jsem dorazil týden před konferencí, dřív než ostatní žurnalisté, a Sanders si mne vyzvedl rovnou na kosmodromu. A tak jsme spolu konečně zase seděli na terase a lesklý robočišník přijímal naši objednávku.

"Víte, co chce Dubowski oznámit?" zeptal jsem se, když jsme si udělali pohodlí.

"To není těžké uhodnout," řekl Sanders zasmušile a zkusil se pousmát, ale nepovedl se mu ani ten jeho proslulý melancholický úsměv. "Všechny ty hračky stáhl už před měsícem, potom jenom prověřoval záznamy na počítači. Když jste odletěl, došlo k několika kontaktům s přízraky. Dubowski pokaždé celou oblast pořádně pročesal, ale nic nenašel. Domnívám se, že přesně to se chystá oznámit. Nic."

Přikývl jsem. "A je to tak zlé? Gregor přece taky nic nenašel."

"To není totéž," řekl Sanders. "Gregor není Dubowski, kterému budou lidé věřit, ať řekne cokoli."

Nebyl jsem o tom přesvědčen a chystal jsem se mu to říct, když vtom se Dubowski objevil na terase. Někdo mu musel prozradit, že jsem přiletěl. S úsměvem mě přivítal, obešel stůl a posadil se.

Sanders na něho krátce pohlédl a pak si začal prohlížet svoji sklenku. Dubowski zas soustředil veškerou pozornost na mne. Zdálo se, že je sám se sebou velmi spokojen. Vyptával se, co jsem celou tu dobu dělal, a já mu o tom v kostce vyprávěl. Nakonec jsem se ho zeptal na výsledky výzkumu.

"Bez komentáře," odpověděl. "Proto jsem přece svolal tiskovou konferenci."

"Ale no tak, doktore," naléhal jsem. "Psal jsem o vás celé měsíce ještě v dobách, kdy všichni ostatní vaši expedici naprosto ignorovali. Nemůžete mi alespoň naznačit, co jste zjistil?"

Zaváhal. "No tak dobrá, něco vám prozradím, ale nesmíte to odvyšlat dřív než pár hodin před konferencí. Stačí vám to?" Přikývl jsem. "Tak co máte?"

"Přízraky," řekl a spokojeně se usmál. "Mám přízraky, úhledně zabalené a převázané mašličkou. Lépe řečeno - mám dost materiálu, abych bez jakéhokoli stínu pochybnosti dokázal, že neexistují."

"Neexistují, protože jste nic nenašel?" vyhrkl jsem. "Možná se vám vyhýbají. Jestliže mají nějaký druh vnímání, mohou být i dost mazané. A nebo je vaše čidla nedokázala najít."

"Ale jděte," řekl Dubowski, "tomu přece sám nevěříte. Naše sondy a pasti mají všechna čidla, na jaká si vzpomenete."

Kdyby přízraky existovaly, přístroje by musely aspoň něco zaznamenat. Ale neexistují. Měli jsme pasti rozmístěny

zrovna v těch místech, kde došlo ke třem novým takzvaným kontaktům. Nic. Naprosto nic. To je dostatečný důkaz, že ti lidé měli vidiny."

"A co mrtví? Co ta zmizení?" zeptal jsem se. „A co Gregorova expedice a ostatní popsané případy?"

Dubowski se ještě víc rozzářil. "Nemohu samozřejmě vysvětlit všechna úmrtí, ale sondy našly čtyři kostry." Začal vypočítávat na prstech. "Dva lidé zemřeli na následky pádu ze skály, kosterní pozůstatky třetího byly poznamenány drápy skalní šelmy."

"A čtvrtý?"

"Vražda," řekl dramaticky. "Tělo bylo pohrbeno v mělkém hrobě, nepochybně lidskýma rukama, vyplavil je vodní příval. Ten člověk byl nahlášen jako pohřešovaný. Jsem si jist, že bychom našli všechna těla, kdybychom hledali dost dlouho, a že by se ve všech případech dala smrt docela logicky vysvětlit."

Sanders zvedl oči, jeho pohled byl plný hořkosti. "Gregor," pravil zarytě. "Gregor a ti ostatní."

Dubowski se samolibě ušklíbl. "Má teorie byla správná. Tu pobřežní oblast jsme prohledali velmi pozorně a nedaleko místa Gregorova přistání jsme našli rodinku opic. Vypadají jako velcí pavíani se špinavě bílou srstí. Vývojově to není příliš úspěšný druh, už vymírají. Těch několik jedinců je posledních. Gregorův průzkumník beze vší pochyby nezřetelně zahlédl jednu tuhle opici a všechny její proporce pořádně nafoukl."

Dlouho bylo ticho. Když Sanders konečně promluvil, zaslechl jsem v jeho hlase porážku. "Ještě jedna otázka," pravil tiše. "Proč?"

Dubowski se zarazil a jeho spokojený úsměv zmizel. "Vy jste nikdy nepochopil, Sandersi, proč dělám to, co dělám? Pro pravdu. Abych tuto planetu osvobodil od nevědomosti, zaostalosti a pověr."

"Vy jste se rozhodl osvobodit Planetu přízraků?" zeptal se Sanders. "Copak byla zotročena?"

"Ano, byla zotročena," tvrdil Dubowski. "Hloupým mýtem a ještě hloupějším strachem. Teď můžeme začít bez obav pátrat po pravém původu těch zřícenin v údolí, aniž by nám temné legendy o jakýchsi nelidských přízracích zamlžovaly fakta. Můžeme tuto planetu otevřít kolonistům. Lidé se už nemusí bát tady žít, zakládat města a obdělávat půdu."

Zvítězili jsme nad strachem."

"Kolonie? Tady?" Sanders vypadal překvapeně. "Chcete sem snad přivést nějaké obrovské větráky, aby tu mlhu odfoukly, nebo co? Kolonisté tady už byli a zase odešli. Půda je pro zemědělství naprosto nevhodná a mezi těmi horami nic nevy pěstujete. Rozhodně ne tolik, aby se s tím dalo obchodovat a aby vám to přineslo zisk. A nezapomínejte, že stovky kolonizovaných světů volají po lidech. Potřebujete tak nutně další? Musí se z Planety přízraků stát ještě jedna Země?"

Zesmutněl, zavrtěl hlavou, dopil a pak pokračoval: "To vy jste nic nepochopil, doktore, nic si nenalhávejte. Planetu přízraků jste neosvobodil, ale zničil. Ukradl jste její tajemství, zničil přízraky, a zanechal tady prázdný svět."

Dubowski protestoval: "Mýlíte se, určitě se najde řada odborných řešení a spousta vědeckých způsobů, jak tuto planetu výhodně rozvinout. Ale i kdybyste měl pravdu, tak s vámi nebudu a nemohu souhlasit. Člověk je tady kvůli poznání. Lidé jako vy se pokoušeli zadržet pokrok už od počátku věků. Ale pohořeli, stejně jako vy. Člověk potřebuje vědět."

"Ale je to opravdu ta jediná věc, kterou člověk potřebuje?" zeptal se Sanders. "Domnívám se, že ne. Domnívám se, že kromě poznání potřebuje také tajemství, poezii a romantiku. Člověk bude vždycky potřebovat záhady a nezodpovězené otázky, aby se měl čemu divit a mohl nad tím přemýšlet."

Dubowski rázně vstal a zamračil se. "Tato konverzace je nesmyslná stejně jako vaše filozofie, Sandersi. V mém vesmíru není pro nezodpovězené otázky dost místa."

"Pak žijete ve velmi jednotvárném vesmíru, doktore."

"A vy, Sandersi, vy zas žijete v puchu své vlastní zanedbnosti. Najděte si nějakou jinou pověru, když ji potřebujete, ale nepokoušejte se mi ty vaše pohádky vnutit. Nemám na přízraky čas." Pohlédl na mě. "Uvidíme se na tiskové konferenci," řekl a rychle z terasy odešel.

Sanders mlčky sledoval jeho odchod, pak se otočil a pohlédl na hory. „Miha stoupá," řekl.

Ukázalo se, že se Sanders v případě kolonistů částečně mýlil, protože nakonec bylo na pobřežních pláních založeno několik zemědělských statků a továren, ale nikdy tam nežilo víc než pár tisíc lidí, kteří pracovali pro velké společnosti. V podstatě se nebylo čím chlubit.

Zemědělství neprosperovalo. Jedinou výjimkou se stala tamní vinná réva plodící těžké šedé bobule velikosti citronu. A tak se z Planety přízraků vyváží pouze lahodné, kouřově zbarvené bílé víno.

Říká se mu samozřejmě víno zrozené z mlhy. V posledních letech mi velmi zachutnalo, jeho pomalu dozrívající buket mi připomíná klesání mlhy, a stává se mi, že se už po jedné sklence na dlouhou dobu zasním. Ale na vine jsem spíš já sám, nikoli to mlžné víno. *-«I«J vv""* " • ----" ———. - -- - r -- -

vesmírných linek nákladních lodí. Turisté jsou dávno pryč, v tom měl Sanders pravdu. Zajímavé vyhlídky se najdou mnohem blíž k Zemi a přijde je to levněji. Přilétali tam kvůli přízrakům.

Sanders už je také dávno pryč. Byl příliš tvrdohlavý, než aby se zapojil do obchodování s vínem. Zůstal za hradbami Zámku v oblacích až do konce, než musel hotel zavřít. Co se s ním potom stalo, nevím.

Zámek dosud stojí. Viděl jsem ho před několika roky, když jsem se tam zastavil cestou na Nový přístav, kam jsem letěl za reportáží o dalších náboženských třenicích. Začínal se už rozpadat. Za pár let se nebude lišit od těch druhých, starších zřícenin.

Jinak se planeta nezměnila. Mlhy pořád ještě při západu slunce stoupají a za úsvitu klesají. Rudý duch je v ranním slunci stále stejně mohutný a krásný. A mlžnými lesy se dosud plíží skalní šelmy.

Jen přízraky tam chybí.

Jenom přízraky.

LEDOVÝ DRAK

Adara měla nejraději zimu, protože když se ochladilo, přilétal ledový drak.

Nikdy si nebyla tak docela jistá, zda s sebou ledový drak přináší zimu, nebo zima ledového draka. Byla to jedna z těch otázek, jež často trápily jejího o dva roky staršího a nesnesitelně zvědavého bratra Geoffa, ale Adaře na takových věcech nezáleželo. Dokud se zima, sníh a ledový drak objevovali tak, jak měli, byla šťastná.

Vždycky poznala, že bude zima, protože v té době měla narozeniny. Adara byla zimní dítě, narodila se za nejhoršího mrazu, jaký nepamatovala ani stará Laura ze sousedního statku, která si pamatovala události, k nimž došlo dřív, než i ti nejstarší lidé v kraji přišli na svět. O tom hrozném mrazu se ještě pořád mluvilo.

Říkalo se také, že ten mráz byl tak strašný, že zabil její matku. Během té dlouhé noci, když nastala její těžká hodinka, se vkradl do domu, protáhl se kolem velkého ohně, který Adařin otec udržoval, a vplížil se rodičce pod přikrývky. A také se povídalo, že se ta zima Adary dotkla, sotva se narodila, a proto měla pleť promodralou a ledovou a už nikdy se nerozehřála. Zima jí vtiskla svůj cejch a přivlastnila si ji.

Adara byla odjakživa podivné dítě. Byla to velmi vážná holčička, která si zřídka kdy hrávala s ostatními dětmi. Lidé o ní říkali, že je hezká, ale nějakým zvláštním, odlišným způsobem. Měla bledou pleť, světlé vlásky a veliké, jasně modré oči. Usmívala se jen ve vzácných chvílích, a nikdy ji neviděli plakat. Když bylo Adaře pět a šlápla na zavátý hřebík trčící z prkna, ani tehdy nevykřikla ani nezaplakala, přestože jí probodl chodidlo skrz naskrz. Uvolnila si nohu a šla domů, ve sněhu se za ní táhla krvavá stopa, vešla do chalupy a řekla: "Otče, zranila jsem se," A to bylo vše. Trucování, vztek a pláč, obvyklé v dětském věku, nebyly nic pro ni.

Že je Adara jiná než ostatní děti, věděli i její starší sourozenci a otec, neohrabaný muž velký jako medvěd a také takový nabručený nemluva. Pro cizí lidi mnoho pochopení neměl, ale doma se vždycky smál, když ho Geoff trápil nekonečnými otázkami, a nebo když mu Ten, Adařina sestra, vyskočila na klín, aby se s ní pomazlil, ale v poslední době to dělala zřídka, protože z Ten vyrostla půvabná zlatovlasá dívka a už se jí začínala zapalovat lýtka.

Někdy, když byl otec opilý, což se stávalo hlavně během dlouhých, předlouhých zim, přitiskl k sobě i Adaru a sevřel její drobné tělíčko svými medvědími tlapami, ale skoro nikdy se při tom nesmál. Z hloubi hrudi se mu většinou vydral utajený vzlyk a dívka chladně pozorovala, jak se mu po rozpálených tvářích koulí hořké slzy. V létě ji objal málokdy. Měl příliš mnoho práce.

Od jara do podzimu byli všichni v jednom kole. Geoff musel otci pomáhat na poli, aby se naučil všemu, co sedlák potřebuje vědět, ale zneužíval toho a zasypával ho nekonečným přívalem otázek. Teprve navečer, nebo ve sváteční dny, mohl běžet s kamarády na dobrodružné výpravy k řece. Ten se starala o domácnost a někdy vypomáhala v hostinci na křižovatce, když bylo potřeba. Dcera hostinského byla její nejlepší přítelkyně a po jejím bratrovi tajně házela očkem, a tak se pokaždé vracela rozesmátá a uhrátá, plná všelijakých klípků a novinek, které pochytila od pocesných, vojáků a králových posílů. Pro Ten a Geoffa bylo léto nejlepším ročním obdobím. Na Adaru neměli pro samou práci čas. Nejvíce práce nesl na svých bedrech otec. Každý den musel udělat spoustu nejrůznějších věcí, a když bylo všechno hotovo, našel si další. Pracoval od úsvitu do soumraku, ruce měl upracované a svaly pevné jako houzev, ale večer, když se upocený vracel z pole nebo od dobytka, měl vždycky dobrou náladu a po večeři vyprávěl Geoffovi staré báje, nebo učil Teri, co dosud nevěděla o domácnosti. A někdy si zašel do hostince.

Od jara do podzimu se otec nikdy neopil a doma si dal jen tu a tam skleničku vína, hlavně když přijel jeho mladší bratr Hal. Teri a Geoff měli strýčka Hala rádi a také kvůli němu se těšili na příchod léta, kdy slunce začíná hřát a svět je zelený a bzučí životem, neboť v tu dobu je Hal navštěvoval.

Hal byl vysoký štíhlý muž s ušlechtilou tváří, byl drako-jezdcem v královské armádě a zelenozlatá uniforma mu moc slušela. Draci jsou choulostiví a špatně snáší chlad, proto Hal před zimou odlétal se svou jednotkou na jih, ale každého jara se cestou na severní bojiště na statku zastavil.

Válka se vedla po celý Adařin život.

Kdykoli letěl Hal na sever, přivezl dětem hračky, křišťálové a blýskavé cetky a rozličné dobroty a sladkosti, jaké nikdy předtím neviděly, protože ty dárky byly až z královského města. A nezapomněl ani na otce, pro něhož měl pokaždé láhev drahého vína, které pak společně vypili. Hal laškoval s Teri, až byla z jeho lichotek celá uzarděná, a Geoffa dokázal okouzlit vyprávěním o válce, hradech a dracích. Snažil se všelijakými žertíky a něž-nůstkami vyloudit úsměv i na Adařině tvářičce, ale málokdy se mu to podařilo.

Přes všechny Halovy dobré vlastnosti neměla Adara strýčka moc ráda. Když totiž přiletěl, znamenalo to, že do zimy je ještě pořád hodně daleko.

Jedné noci, to jí byly čtyři roky, když si otec a Hal mysleli, že už spí, vyslechla jejich rozhovor.

"Je to taková vážná osůbka," pravil Hal. "Měl bys k ní být něžnější, Johnne. Nemůžeš ji přece vinit za to, co se stalo."

"Já vím, že za to nemůže," odpověděl otec a upil vína. "Ale je to těžké. Vypadá jako Beth, je hezká jako Beťh, ale je tak ledová. Když se ji dotknu, cítím ten chlad a vzpomenu si, že kvůli ní musela Beth zemřít."

"Jsi k ní moc tvrdý. Nemáš ji rád tak jako ostatní děti."

Adara si měla pamatovat, jak se její otec zasmál: "Že ji nemám rád? Ale jdi, Hale. Mám to své zimní děcko nejraději ze všech. Jenže v ní není kouska citu ani pro mě, ani pro tebe, pro nikoho z nás. Je to taková ledová holčička." A pak se rozplakal, přestože začínalo léto a byl tam Hal.

Adara ležela v postýlce, poslouchala a přála si, aby Hal rychle odletěl. Tehdy ještě nechápala význam toho, co slyšela, ale všechno si zapamatovala. Ale neplakala. Ani tenkrát, ani o dva roky později, když konečně smysl té rozmluvy pochopila.

Hal za několik dní opravdu odletěl, a když dětem přelétal nad hlavami v čele okázalé skupiny třiceti velkých draků, Geoff s Teri vzrušeně mávali. Adara je chladně pozorovala a tiskla své drobné ručky k bokům, a kdykoli k nim potom Hal zavítal, již nikdy ji nerozesmál, ať se o to snažil sebevíc. Adařin úsměv byl něco vzácného, co si šetřila na zimu.

Nemohla se dočkat svých narozenin a prvního sněhu. V zimě se od ostatních dětí odlišovala ještě mnohem víc. Zjistila to už jako velmi malá, když se koulovala se svými sourozenci a jejich kamarády, pravnoučaty staré Lauře. Adaru sníh nestudil a mráz ji nikdy neštípal. Ostatní děti už dávno utekly domů do tepla nebo do kuchyně ke staré Lauře, kde byla vždycky přichystaná horká zeleninová polévka, jen Adara si venku ještě dlouho sama hrála.

Našla si tajné místo daleko v polích, každou zimu někde jinde, a tam si postavila vysoký bílý hrad. Holýma ručkama navršila sníh a podle Halových vyprávění o královském městě vytvarovala bílé věže, hradby a cimbuří. Z nízkých větví stromů nalámala střešní a zapíchala je do sněhu místo špičatých věžiček a strážních věžek. Když potom před koncem zimy nastala krátká obleva a po ní opět udeřil mráz, sněhový hrad se přes noc proměnil v ledovou homoli, tvrdou a pevnou jako skutečný hrad.

A tak si Adara zimu co zimu vystavěla sněhový hrad, aniž by se o tom kdokoli dozvěděl, ale nakonec stejně vždycky přišlo jaro, a věže a hradby roztály. A zase musela začít počítat dny do svých dalších narozenin.

Její ledové hrady však nikdy nezely prázdnotou. Hned s prvními mrazíky se totiž na polích zahemžily ledové ještěrky, které vyklouzly ze svých doupat. Ta drobná modrá stvoření pobíhala sem a tam, sotva se dotýkala sněhu, jako by po něm jen klouzala. S ledovými ještěrkami si hrávaly všechny děti, ale jejich doteky byly neohrabané a někdy záměrně kruté, když ta malá křehká zvířátka chytaly a drtily je mezi prsty jako rampouchy visící ze střeš. Také Geoffa, i když byl dobrosrdečný, často zvědavost dohnala k tomu, aby ještěrku držel v dlani, dokud ji teplo jeho rukou nezačalo rozpouštět, až nakonec roztála docela.

Adařiny ruce však byly chladné a jemné, mohla ledové ještěrky držet jak dlouho chtěla, aniž by jim ublížila. Geoffa to pokaždé rozzlobilo. Někdy si Adara lehla na zmrzlý sníh a dovolila ještěrkám, aby po ní běhaly a lechtaly ji na obličejí svými tlapkami. A když musela za svými povinnostmi, skryla si ještěrky do vlasů, ale nikdy je nevzala s sebou do domu, kde by je sálající horko ihned zabilo. Schovávala pro ně zbytky jídel a na svém tajném místě ty malé divoké tvorečky krmila. A tak hrady, které si postavila, byly každé zimy plné králů a dvořanů - zimních ptáků s bílým perím a stovek hbitých ledových ještěrek. Adara je měla raději než všechna ostatní zvířata, která se u nich doma za celá ta léta vystřídala.

Doopravdy však milovala pouze ledového draka.

Nepamatovala si, kdy ho uviděla poprvé. Zdálo se jí, jako by byl součástí jejího života odjakživa. Vídávala ho za tuhých zim letět rychle jako vítr nad promrzlou zemí na lesklých bleděmodrých křídlech, jen se mihl šedivou oblohou. Ledoví draci byli vždycky vzácní, dokonce i v dávných dobách, a kdykoli je děti zahlédly, nadšeně si na ně ukazovaly, zatímco dospělí nespokojeně bručeli a vážně pokyvovali hlavami. Když ledoví draci vtrhli do kraje, znamenalo to dlouhou a krutou zimu. Stará Laura říkala, že té noci, kdy se Adara narodila, se ledový drak ukázal zas po velmi dlouhé době. Ale potom už přilétal pokaždé, když nastal zamrznutí, a jaro přicházelo každého roku o něco později. Proto lidé zapalovali velké ohně, modlili se a doufali, že ledového draka odeženou.

Nepomohlo to. Rok co rok se drak vracel. Jen Adara věděla, že přilétá kvůli ní.

Ledový drak byl obrovský, dvakrát větší než zelení váleční draci strýčka Hala. Adara znala pohádky o divokých dracích větších než hora, ale nikdy žádného nespatriila. Halův drak byl hodně velký, pětkrát větší než kůň, ale ve srovnání s ledovým drakem vypadal malý, a navíc byl ošklivý.

Ledový drak byl tak zářivě bílý, až přecházel téměř do modra. Místo kůže měl ledový povlak postříbřený jíním, a když se pohnul, křupalo to jako kaluže potažené námrazou a opadávaly z něho krystalky jinovatky. Jeho obrovská křídla tvarem podobná netopýřím byla tak průsvitná, že přes ně Adara viděla oblaka a často i měsíc a hvězdy, když drak kreslil po nebi ledové smyčky. Stačilo, aby křídly trochu zamával, a už zavál studený víchř, sníh zavířil a svět jako by se zachvěl v ledovém sevření. A když takový náhlý poryv větru rozrazil dveře stavení, hospodář je běžel zavřít se slovy: "To letí ledový drak."

Oči měl drak jasné a hluboké, ale mrazivé. V modré tlamě mu jako naježená kopí oslnivě blýskaly tři řady rampouchů nestejných délek. A když vydechl, nevyšlehl z jeho chřtánu oheň čpící po síře jako u ostatních draků.

Ledový drak vydechoval suchý mráz.

Když otevřel tlamu, všechno ztuhlo na kost. Nechráněné ohně zablikaly a zhasly, udušeny mrazem. Stromy omrzly až hluboko pod kůru, zkrhlé větve se lámaly vlastní vahou a zvětř v lesích padala mrtvá. Ledový drak vydechoval do světa ticho, mráz a smrt.

Adara se však nikdy nebála. Byla přece zimní dítě a ledový drak byl jejím tajemstvím. Poprvé se s ním setkala, když jí byly čtyři.

Zrovna ji napadlo, že si ze sněhu postaví hrad, když se drak znenadání snesl kousek od ní na zaváté pole. Všechny ještěrky utekly. Adara vstala a srdíčko se jí rozbušilo. Ledový drak na ni chvíli nehybně hleděl, pak zamával křídly a vznesl se do vzduchu. A přestože se kolem rozpoutala sněhová bouře, Adara cítila, že je šťastná.

Během zimy se drak ještě jednou vrátil, a dokonce strpěl, aby se ho Adara dotkla holou ručkou. Byl strašlivě studený. Trochu se obávala, že ho popálí a že pod jejím dotekem začne tát, ale nerozpustila se ani kapička. Vždyť byla to zvláštní, ledové zimní dítě. A tak ho nejen pohládila, ale i políbila na křídlo. To se stalo v zimě hned po jejích čtvrtých narozeninách. Tehdy se poprvé ledového draka dotkla.

O rok později na drakovi poprvé vzlétla. Našel ji v polích, kde si stavěla jiný hrad, osamělá jako vždy. Tentokrát ho zpozorovala dřív, a když dosedl, běžela za ním a přitiskla se k němu. Toho jara vyslechla otcův rozhovor se strýčkem Halem.

Dlouho se k drakovi tiskla, až si najednou vzpomněla, jak Hal létá na tom svém, a tak zatahala draka za křídlo. Drak je rozložil na sníh. Adara po něm vyšplhala nahoru a objala ledového draka kolem studeného krku. A vzlétli.

Neměla sedlo, postroj ani bič jako královi drakojezdci, ale nebála se, že spadne. Z draka čísel chlad, vkrádal se jí pod oděv a příjemně štípal. Když letěli nad otcovým statkem, uviděla na dvoře malinkého Geoffa, ale věděla, že on ji vidět

nemůže. A také viděla, jak z hostince na křižovatce vyběhají malé lidské postavičky, aby se na draka podívaly. Zasmála se a její smích zacinkal jako kousky ledu.

Pak už letěli nad ztichlým čemým lesem a stoupali stále výš, až se vznesli tak vysoko do nebe, že Adara už nedohlédla na zem, ale zdálo se jí, že v obrovské dálce spatřila jiného ledového draka, zdaleka však nebyl tak nádherný jako ten její. Léтали až do večera. Nakonec drak zakroužil ve velikém oblouku a na rozeprtých křídlech, na nichž se zatřpytily první hvězdy, klouzal ve spirále dolů. Krátce po setmění vysadil Adaru na tom poli, kde ji našel.

Utíkala domů a cestou potkala otce, který ji už hledal. Pevně ji objal a rozplakal se. Adara nechápala proč, stejně jako nemohla pochopit, proč jí potom doma naplácal. A po večeri si k ní do postýlky vlezl Geoffa vzrušeně ji vypověděl, co se stalo.

"Nic jsi neviděla, o všechno jsi přišla," šeptal. "Byl tady ledový drak a všechny vystrašil. Táta se bál, že tě sežral."

Adara se ve tmě usmívala, ale nic neprozradila. Toho roku letěla na drakovi ještě čtyřikrát.

Příští zimy přiletěl drak dřív a letěli o kousek dál. Každá další zima přicházela o něco dřív a pokaždé letěli o kus dál. Zimy byly delší a studenější, obleva přicházela čím dál později. Adara si všimla, že ta místa, na nichž drak usedá k odpočinku, rozmrzají jako poslední.

Když bylo Adaře šest let, vyslali vesničané ke králi poselství, aby ho o těch ledových pohromách zpravili, ale z královského města nepřišla žádná odpověď.

"Dědovi draci? Tak to je hodně zlé," mluvil Hal, když na začátku léta přiletěl na statek. "Nejsou jako naši draci, nedají se ochočit ani vycvičit. Odvážlivce, který se pokusil ledového draka osedlat, našli ztuhlého jako bláto a s bičem přimrzlým v ruce. Slyšel jsem o lidech, kteří přišli o prsty nebo o celou ruku, sotva se ledového draka jenom dotkli. A jestli si ledoví draci tenhle kraj oblíbili, tak to je moc zlé."

"Proč s tím král něco neudělá?" zlobil se otec. "Vždyť jsme ho o to prosili. Jestli se jich nezbavíme, za rok za dva už nebude vůbec žádná úroda."

Hal se smutně pousmál. "Král má jiné starosti. Prohrává válku. Nepřítel má dvakrát víc draků než my a pořád postupuje. Říkám ti, Johne, že na severu je to teď hotové peklo. Mám strach, že se jednou už nevrátím. Král nemůže postrádat ani jediného drakojezdce, aby tady honil nějakého ledového draka. Ale především pochybuji, že by ho někdo dokázal zabít. Možná by bylo nejlepší ustoupit a nechat celou tuhle provincii nepříteli. Potom to bude jeho ledový drak."

A nebude, pomyslela si Adara, která poslouchala. Ať si vládne zemi král jaký chce, vždycky to bude můj ledový drak.

Strýček Hal odletěl, léto rychle uběhlo a začalo ztrácet na síle. Adara počítala dny, které zbývaly do jejích narozenin.

Hal se u nich ještě jednou zastavil při návratu z bojiště. Když přelétal nad lesy, které už shodily listy, zdála se křídla jeho ošklivého zeleného draka mnohem menší než jindy. Halová návštěva byla tentokrát kratší než obvykle a skončila hlasitou hádkou mezi oběma bratry.

"Během zimy se nepřítel nepohne," tvrdil Hal. "Zimní krajina je příliš zrádná, nebudou riskovat, aniž by je shora kryli drakojezdci. Ale až přijde jaro, nebudeme mít dost sil, abychom je zadrželi. Možná se o to král ani nebude pokoušet."

Prodej statek, Johne, dokud za něj ještě můžeš dostat dobrou cenu, a na jihu si kup jiný kus země."

"Tohle je moje zem," pravil otec. "Tady jsem se narodil. Ty taky, ačkoli se zdá, žeš na to zapomněl. Jsou tu pohřbeni naši rodiče. A také Beth. Až umřu, chci ležet vedle ní."

"Budeš vedle ní ležet o hodně dřív, než se ti bude líbit, nepo-slechneš-li mne," zlobil se Hal. "Nebud' hlupák, Johne! Víš, co pro tebe tahle půda znamená, ale život je přece cennější!"

Ale otec si stál na svém a Hal ho marně přemlouval. Když nad ránem odcházel, bouchl za sebou dveřmi.

Adara všechno slyšela. Rozhodla se, že tady zůstane, i kdyby otec odešel, protože ledový drak by nevěděl, kde ji má hledat. A kdyby se otec vypravil příliš daleko na jih, už by se s drakem nikdy nesetkala.

Přiletěl za ní hned po jejích sedmých narozeninách. Byla to ta nejtřesnější zima, jakou lidé pamatovali. Adara měla stěží čas postavit si ledový hrad, tak často a tak daleko s drakem létala.

Na jaře jim strýček Hal nepřinesl žádné dárky. Jeho jednotka byla malá, čítala sotva deset draků. Opět se pohádal s otcem, zlobil se, hrozil a prosil, ale otec byl tvrdohlavý a neústupný jako kámen. Hal odletěl na bojiště, aniž ho přesvědčil.

Toho roku nepřítel prolomil královu severní linii poblíž jakéhosi města s dlouhým jménem, které Adara neuměla vyslovit. Ten se to dozvěděla jako první, přiběhla z hostince, kde byla na výpomoc, celá nedočkavá, aby jim to mohla vypovědět.

"Zastavil se u nás posel, který jede ke králi žádat o vojenské posily," vyprávěla vzrušeně. "Nepřítel vyhrál velikou bitvu a naše armáda ustupuje."

Otec se zamračil a mezi obočím se mu usadily ustarané vrásky. "Povídal něco o královských drakojezdcích?" Hádky nehádky, Hal byl přece rodina. "Ptala jsem se na strýčka," odpověděla Teri. "Ten posel říkal, že drakojezdci tvoří zadní voj a že mají za úkol zadržet nepřítele, než naše armáda ustoupí do bezpečí. Jen aby se strýčku Hálovi nic nestalo."

"Hal jim ukáže!" řekl Geoff. "Všechny je se svým drakem spálí."

Otec se usmál. "Hal se o sebe vždycky uměl postarat. Stejně mu nemůžeme nijak pomoci. Jestli se tady zastaví ještě další poslové, nezapomeň se jich vyptat, Teri, co se na severu děje."

Vážně přikývla, ale rozrušení zakrýt nedokázala. Bylo to všechno přece tak strašlivě děsivé...

Teprve v následujících týdnech začali lidé pomalu chápat velikost pohromy, která se na ně valila. Na královské cestě bylo stále rušněji, proud ustupující armády v zelenozlatých stejnokrojích mířil ze severu na jih. Vesničané si na tuhle podívanou brzy zvykli. Zprvu pochodovali vojáci pod korouhvemi ve zlatých a zelených barvách ve vyrovnaných řadách pod vedením důstojníků se zlatými přílbicemi, ale po několika dnech byli čím dál unavenější, uniformy měli zaprášené a potřhané, ostří mečů, kopí a sekýr zubatá a ztmavlá zaschlou krví. Mnozí muži své zbraně ztratili a kráčeli kolem tupě s prázdnými rukama. Karavana raněných, která pak vojsko následovala, byla mnohem delší než ustupující

jednotky.

Adara toho dne stála v trávě vedle cesty, když kolem projížděly vozy s raněnými. Viděla vojáka bez očí opírat se o muže s jednou nohou. Viděla mnoho mužů bez rukou a bez nohou, jiné s hlavami rozpolcenými a mnohé další hrůzně zraněné a zohavené. Viděla vojáky pokryté sedlou krví a prachem cesty, do hrčení a skřipání kol se mísilo jejich hlasité sténání a letní vzduch zhoustl zápachem zanícených ran a opuchlých těl. Když jeden z raněných zemřel, shodili ho z vozu na zem a dál se o něj nestarali. Adara to řekla otci, který sehnal několik vesničanů a společně mrtvého pohřbili. Ale mnohem více než bodných a sečných zranění bylo popálenin. V každé koloně byly desítky vojáků pokrytých mokva-vými puchýři, některým vzal žhavý dračí dech ruku, nohu, nebo polovinu tváře, mnohým se z těla loupala sežehlá a zčernalá kůže jako stará kůra.

Večer Teri doma vyprávěla, že se od důstojníků, kteří se zastavili v hostinci na doušek občerstvení, dozvěděla, že nepřítel má celá mračna rudých draků.

Kolony ustupovaly vesnicí skoro měsíc, a dokonce i stará Laura přiznala, že na cestě nikdy neviděla tolik lidí. Jednou za čas procválal kolem zuboženého proudu osamocené jezdec chvátající k severu, a zanedlouho už každý věděl, že žádné vojenské posily nedorazí.

Jeden důstojník ze zadních voňů radil vesničanům, aby si sbalili, co unesou, a odešli na jih. "Nepřítel přichází!" varoval je. A do týdne se cesta zaplnila uprchlíky ze severu, kteří vyprávěli tak hrůzostrašné historky, že se k nim mnozí lidé připojili. Ale mnoho vesničanů přesto setrvalo ve svých domovech. Byli to vesměs sedláci jako Adařin otec, kteří nechtěli opustit svá pole.

Poslední spořádanou jednotkou, která vesnicí projela, byli ka-valeristé. Otrhaní a hubení vojáci klusali na schvácených koních, jejichž vystouplá žebra byla sotva potažena kůží. Projeli vesnicí za noci, ani se nezastavili, jenom křičeli:

"Utíkejte! Všechno pálí! Utíkejte!" A byli pryč.

Pak už zůstala cesta prázdná, protože muži, kteří po jednom nebo v malých tlupách táhli krajem ze severu na jih, seji nedrželi a za to, co si brali, neplatili. Na druhém konci vesnice zabil jeden voják sedláka, znásilnil selku, ukradl co se dalo a utekl. Cáry, které měl na sobě, byly zelené a zlaté.

Také hostinský sbalil to nejnnutnější a vydal se s rodinou na jih, protože prý pokaždé, když zafouká ze severu vítr, cítí zápach spáleniště. Teri teď byla hrůzou téměř bez sebe. Geoff na všechno kulil oči a byl spíš zvědavý, protože ještě nevěděl, čeho se má bát, hrál si na vojáky, vyptával se otce na nepřátele a kladl mu tisíce otázek, přestože otec byl zaměstnán víc než kdy jindy.

Otec pokračoval v práci, válka neválka, na poli mu stálo obilí a dobytek bučel hladem. Smál se však méně než obvykle a začal pít. Adara ho viděla, jak se uprostřed práce zastavil a hleděl do nebe.

Adara se zatím potulovala po polích, hrála si sama samotinka v dusném letním parnu a vymýšlela, kam by se skryla, jestli se otec rozhodne odejít.

Poslední se vraceli královští drakojezdci.

Když Adara zahlédla prvního, běžela za otcem. Vzala ji za ruku a společně se dívali, jak oblohou letí osamělý zelený drak. I na tu dálku bylo vidět, že je strašlivě zubožený. Nezastavil se.

O dva dny později uviděli další tři zelené draky. Jeden se odpojil, trhaně zakroužil a ztěžka se snesl k jejich statku. Zbylí dva pokračovali v letu na jih.

Strýček Hal byl smutný, vyhublý a bledý. Jeho drak vypadal zuboženě, z očí mu teklo a konec jednoho křídla měl spálený, proto letěl tak nemotorně.

"Tak teď už konečně odejdeš?" zeptal se Hal svého bratra rovnou.

"Ne, na mém rozhodnutí se nic nezměnilo."

"Do tří dnů jsou tady, jejich drakojezdci možná ještě dřív!" vykřikl Hal a zapřísahal otce, aby co nejrychleji statek opustil.

"Táti, já se bojím," zajíkla se Ten.

Když otec viděl, jak je Ten k smrti vyděšená, zaváhal. "Já tady zůstanu, ale jestli chceš, odvez děti," rozhodl se nakonec.

Hal se zamyslel, pohlédl na svého draka, pak na bratra a zavrtěl hlavou. "Nemohu, John. Rád bych, opravdu, velmi rád, ale nejde to. Můj drak je zraněný a stěží unese mne samotného. Nezvládl by to."

Ten se rozplakala.

"Je mi to líto, děvenko," zasmušil se Hal a bezmocně zaťal pěsti. "Opravdu mi to je líto." "Ten už je skoro dospělá," řekl otec. "Jestli je příliš těžká, vezmi ty malé. Nebo aspoň jedno."

Bratři si zoufale pohlédli do očí. "Adam," řekl Hal nakonec. "Je nejmenší a nejlehčí." S velkým úsilím se usmál. "Vezmu Adaru, vždyť skoro nic neváží. Ale ty, John, hned teď všeho nech, zapřáhni koně, nalož děti a utíkejte!"

"Uvidíme," pravil otec. "Ty vezmi Adaru a postarej se o ni."

Hal se otočil k Adaře a usmál se. "Tak pojď, malá, strýček Hal tě vezme na projížďku,"

Adara se na něho vážně podívala a řekla: "Ne," A vyklouzla ze dveří.

Běželi všichni za ní, dokonce i Geoff. Adara získala náskok, když se otec ve dveřích zastavil a křičel na ni, ať se okamžitě vrátí. Potom, když se konečně rozběhl, byl příliš těžkopádný, zatímco Adara byla opravdu malá a lehká, neběžela, přímo letěla. Hal byl velmi zesláblý, ale Geoff ji málem dohonil a chvíli ji běžel těsně za patami, jenže se brzy zadýchal. To už Adara zmizela ve vysoké pšenici na poli a opatrně se kradla k lesu.

Jakmile padl soumrak, přinesli lampy a louče a pokračovali v hledání. Občas zaslechla otce, jak ji prosí, aby šla domů, nebo Hala a Teri, jak volají její jméno. Seděla vysoko ve větvích dubu, kam se vyšplhala, a posmívala se těm světélkům bloudícím sem a tam po polích, jak na ně vyžrála. Nakonec usnula a zdálo se jí o zimě, jenže do jejích narozenin bylo přece pořád ještě hodně daleko.

Za úsvitu ji probudil nějaký řev přicházející z oblohy. Adara zívla a protáhla se, pak vylezla na nejvyšší větev, která ji ještě unesla, a rozhrnula listí.

Na obloze byli tři draci.

Adara taková zvířata dosud neviděla. Nebyli zelení jako Halův drak, ale spíš tmavě rudí až černí, protože měli zčernalé a začazené šupiny. Jeden byl víc rezavý, druhý barvy zaschlé krve a třetí měl na trupu skvrny tmavé jako uhlí. Všem třem zařily oči jako žhavé uhlíky a z nozder jim stoupal dým, prudce mrskali ocasy a pravidelně tepali vzduch kozo vitými křídly.

Když ten rezavý otevřel tlamu a zařval, zatřásl se celý les. Adara se musela pevně chytit větve, aby nespadla. Potom se ozval černý drak, z tlamy mu vyšlehl dlouhý oranžovomodrý plamen a olízl vršky stromů. Listí rázem seschlo a zčernalo a nad lesem se objevil namodralý dým. Třetí drak barvy zaschlé krve přeletěl Adaře, která se rychle přikrčila, tak nízko nad hlavou, že uslyšela, jak mu skřípou křídla, a zahlédla žluté dračí tesáky zanesené sazemi a popelem. Tentokrát měla opravdu namále, protože vzduch zvířený jeho letem pářil jako oheň a drásal jako písek.

Na dracích letěli muži v oranžovočerných uniformách vyzbrojení kopími a biči. Tváře měli skryty za tmavými přilbicemi. Muž na rezavém draku zamával kopím a ukázal na statek na druhé straně polí. Když se tam Adara podívala, strýček Hal právě vzlétal, aby se s nimi utkal.

Zelený drak byl dozajista stejně veliký jako ti nepřátelští, ale když se vznesl nad střechy, zdál se Adaře mnohem menší, těžkopádně se nakláněl na stranu a bylo patrné, že je vážně zraněný. Strýček na jeho hřbetě vypadal jako jeden z těch malých cínových vojáčků, které před lety přivezl Geoffovi.

Cizí draci se rozdělili a zamířili k zelenému ze tří stran. Hal se snažil svého draka otočit, aby se mohl střemhlav vrhnout na černého a uletět těm druhým. Divoce a zoufale švihal bičem. Jeho zelený drak otevřel tlamu a chabě zařval. Plamen, který vypustil, byl bledý a krátký, nepříteli nezasáhl.

Jako na povel vydechli všichni tři nepřátelští draci najednou a zeleného draka zahalily plameny. Hořel a řval bolestí, spolu s ním křičel a hořel i jeho pán. Padali jako kámen a vzduchem se za nimi táhl pruh kouře.

Adara se postavila na větev, natáhla se a rozhlížela se. Nad vrcholky stromů na té straně, kde stál statek staré Laury a odkud rudí draci přiletěli, zahlédla kotouče hustého dýmu. Když se podívala zpátky, tři tmaví draci právě klesali k jejímu domovu, jeden po druhém se plavně snášeli k zemi. Jakmile dosedli, jezdci se odpoutali z postrojů a s napřaženými zbraněmi se obezřetně kradli kolem stodoly k chalupě.

Adara byla vyděšená a zmatená, bylo jí koneckonců teprve sedm let. Letní vzduch, už tak dost horký, byl rozpálený plameny, až se zalykala, a naplněný kouřem, který ji nutil ke kašli. Cítila, jak je malá a bezmocná, a sevřel ji strašlivý děs. A tak udělala to jediné, co ji napadlo, aniž by o tom dvakrát uvažovala. Slezla ze stromu a rozběhla se lesem na druhou stranu, pryč od pole, na němž ležel mrtvý Hal, pryč od statku a rodiny, pryč a pryč, co nejdál od zlých draků.

Běžela, co jí nohy stačily, na nejchladnější místo, které znala, k jeskyním ve skalách nad řekou, do jediného chladného a temného úkrytu, kde bude v bezpečí. A tam se schovala.

Adara byla zimní dítě a chlad jí nevadil. Přesto se chvěla, když se konečně schoulila v nejhlubší a nejtemnější jeskyni.

Den uplynul a padla noc. Adara zůstala v úkrytu.

Pokoušela se usnout, ale trápily ji vidiny hořících draků. Stočila se do klubička a snažila se spočítat, kolik dnů zbývá do jejich narozenin. V jeskyni bylo příjemně chladno. Představovala si, že už nastala zima, nebo že je alespoň hodně blízko. Brzy k ní přiletí její ledový drak a vezme ji s sebou do království věčného mrazu, kde na nekonečných bílých pláních po věky věků stojí ledové hrady a zámky ze sněhu a všude panuje ticho a klid.

Náhle měla pocit, že je skutečně zima. V jeskyni bylo stále chladněji. Připadala si v bezpečí a usnula. Když se probudila, nahmatala na stěnách jeskyně jinovatku a pod sebou lůžko z ledu. Vyskočila a běžela k východu z jeskyně. Právě se rozednívalo. Na kůži ji lehce polaskal mrazivý vítr a dech jí mrazil před ústy v bílou páru, přestože bylo léto. Výkřikla radostí a rychle šplhala přes kameny pokryté námrazou.

Venku na ni čekal ledový drak. Zátočina řeky, na kterou drak dýchl, zamrzla. Na obloze však vycházelo letní slunce a led rychle tál. Drak znovu vypustil svůj rezavý dech a mráz spálil vysokou zelenou travu rostoucí podél břehů, stébla zbělela a zkřehla, a když pohnul křídly, padla jako když je požne.

Ledový drak hleděl na Adaru. Rozběhla se k němu, vyskočila na jeho křídlo a objala ho. Věděla, že časuje málo. Ledový drak se jí zdál menší než kdykoli dřív. Adara věděla, co se s ním v tom úporném letním horku děje.

"Pospíchej, milý draku," zašeptala. "Odnes mě odtud, zanes mě do království věčné zimy. Už se sem nikdy nevrátíme. Postavím ti ten nejkrásnější hrad a budu se o tebe starat. A každý den spolu budeme létat po studené obloze. Jen mě odtud odnes, můj milý draku. Zanes mě k tobě domů."

Ledový drak jí rozuměl. Roztáhl obrovská průsvitná křídla a udeřil jimi do vzduchu. Nad poli obtíženými klasy zavyl břitký polární vítr. Vznesli se, z řeky se stala úzká stříbrná stužka, letěli nad tmavě zelenými lesy a stále stoupali.

Ledový drak zamířil na sever. Adara ještě zahlédla svůj starý domov, ale byl už strašlivě maličký a pořád se zmenšoval. Drak se k němu otočil ocasem a letěl stále výš a výš.

Pak Adara něco zaslechla. Byl to zvuk natolik tichý a vzdálený, že ho doopravdy slyšet nemohla, ani kdyby drak tak hlučně nemával křídly. Ale přesto to uslyšela. Byl to výkřik jejího otce.

V tu chvíli jí z očí vytryskly horké slzy, a když dopadly na hřbet ledového draka, vypálily v jinovatce dolíčky. Najednou ji led začal štípat do prstů. Když odtáhla ruku, spatřila na drakově krku otisk své malé dlaně. Musela se však držet, aby nespadla. Dostala strach.

"Vrať se," zašeptala. "Jáťrosím, draku, vrať se zpátky."

Neviděla drakovi do očí, ale tušila, co by v nich spatřila. Otevřel tlamu a vypustil dlouhý modrobílý jazyk mrazu, jen to zasvištělo. Ledoví draci jsou němí, Adara však ve své mysli uslyšela jeho divoký nářek plný žalu. "Jťrosím, milý draku," řekla znovu tenkým a tichým hláskem. "Pomoz mi."

Ledový drak zakroužil a začal se vracet.

Když se přiblížili ke statku, tři osedlaní rudí draci si hověli před stodolou a hodovali na spálených dobytčích mršinách. Vedle toho nejtmavšího postával oranžovočerný drakojezdec, opíral se o kopí a občas jím svého draka pošťuchoval. Sotva nad polem prosvítl ledový závan větru, nepřátelský voják vzlédl a vykřikl, vyskočil do sedla, nasoukal se do postroje a začal černého draka švihat bičem. Zvíře se naposled za-hryzlo do mrtvého koně a pak neochotně vzlétlo. Adara zahlédla, jak se dveře chalupy rozletěly dokořán a jak z nich vyběhli další dva drakojezdci. Jeden byl bez košile a směšně poskakoval, jak si v běhu natahoval kalhoty.

Černý drak už byl blízko. Zvrátil hlavu, zařval a vypustil sloup ohně. Adara ucítila závan horka. Ledový drak sebou cukl, když mu plamen olízl břicho. Pak natáhl dlouhý krk, pohlédl prázdnýma bílýma očima dolů, otevřel modré čelisti, vycenil krápníky zubů a vydechl bílý mrazivý oblak.

Mráz obalil levé křídlo černého draka a ten zařval bolestí a hrůzou. Když se znovu pokusil křídly mávnout, to zmrzlé se odlomilo. Drak i jeho pán padali k zemi.

Ledový drak na ně dýchl podruhé. Ztuhli na kámen a zemřeli dřív, než se dotkli země.

Další dva draci se však už blížili k Adaře, z jedné strany rezavý, z druhé ten barvy zaschlé krve, na němž seděl polonahý drakojezdec. Ohlušil ji jejich vzteklý řev a ucítila kolem sebe horký dech páchnoucí sírou.

Ve vzduchu, který se rozechvěl strašlivým žářem, se zkřížily dva plamenné meče, ale ledového draka nezasáhly. Adara cítila, jak mu tělem probíhají křeče, letěl však dál. Při každém mávnutí mu z křídel odstříkovaly kapky vody.

Drak barvy krve přiletěl příliš blízko, a než se stačil nadechnout, ledový drak zmrazil jeho pána. Voják ani nestačil vykřiknout, zmodral Adaře přímo před očima a pot na jeho holém hrudníku se vmžiku změnil v námrazek. Vypadl ze sedla, kus postroje a uzdy zůstal přimrzlý drakovi ke krku.

Drak barvy zaschlé krve a ledový drak na sebe zaútočili, zášleh plamene se střetl s proudem mrazivého dechu. Ledový drak sebou škubl a voda z něho jen lila, ale rudohnědý drak se proměnil v led a posel.

Přilétal poslední nepřítel, drak s rezavými šupinami, na jehož hřbetě seděl drakojezdec v plné zbroji. Adara vykřikla, současně zařval rezavý drak a vyplivl ohnivou kouli, která narazila na křídlo ledového draka. Oheň sice okamžitě zmizel, ale křídlo se rozpustilo.

Ledový drak divoce mával zbylým křídlem, aby pád zpomalil, přesto udeřil do země s příšerným zapraskáním lámaných nohou, jako když se na řece bortí kry. Náraz Adam odhodil. Dopadla do měkkého pole a několikrát se převálila, byla potlučená, ale celá. Jenže její drak už neměl ani to jedno křídlo, které se rozbilo, a ocas byl na dva kusy.

Ledový drak teď vypadal velice nepatrně a rozlámaně jako stará hračka. Unaveně natáhl dlouhý krk na zem a hlavu složil do pšenice.

Shora se ozvalo zasvištění a triumfální řev. Oči rezavého draka, který se na ně řítí, plály jako kovářské výhně. Voják se zvedl v postroji, mával kopím a jásal.

Ledový drak přemohl bolest, naposled zvedl hlavu a vydal jediný zvuk, který od něho Adara kdy slyšela, nářek teskný jako kvílení meluzíny v komíně, jako sténání větru prohánějícího se mezi věžemi ledového hradu, jako skučení severáku ženoucího se po nekonečných sněhových pláních v zemi věčné zimy.

A potom ledový drak naposled vydechl. Vydechl do světa mráz, jiskřivě modrobílý proud chladu, ledu, sněhu a ticha, tak krutý a třesutý, jaký nemohou přežít žádné živé bytosti. Rezavý drak vlétl přímo do toho smrtícího proudu a mráz do něho narazil jako obrovské kladivo. Drak i drakojezdec v jednom okamžiku zmrzli a ve druhém se roztříštili na tisíce ledových úlomků, které zašustily v obilí jako krupobití.

Adara běžela polem, třásla se zimou a ramínka se jí chvěla usedavým pláčem. Plakala tak, jak to dokáže jen sedmiletá dívka.

A plakala, když doma našla otce přibitého za ruce ke stěně, pořád plakala, když zápasila s uzly na provazech, jimiž byla spoutána Ten, ale byly to horké, velmi horké slzy.

Otec, Ten ani Geoff už nemohli plakat, slzy jim vyschly.

Když konečně Adara Teri osvobodila, rozvázaly Geoffa a pak společně opatrně sundali otce. Sotva otevřel oči a uviděl Adaru, pousmál se. Pevně ho objala a znovu se rozplakala.

Později v noci se otec, Teri i Geoff už cítili natolik silní, že se mohli vydat na cestu. Pod rouškou tmy tiše opustili statek a vydali se na dlouhou pouť na jih.

V těch následujících dnech strastiplného putování se Adary nikdo na nic neptal. A když se konečně dostali do bezpečí, nikdo jí nevěřil. Vždyť jí bylo jenom sedm let, takže nemohla vědět, že v létě ledoví draci nelátají. A kdyby přece, že se stejně nedají ochočit.

A kromě toho, když odcházeli z domova, nikde žádného ledového draka neviděli, živého ani mrtvého. Spatřili sice obrovské zdechliny draků a mrtvol vojáků, ale měli příliš naspěch, než aby jim mohli věnovat pozornost.

Malého jezírka s ledovou vodou, které tam dřív nebylo, si všimla jenom Adara.

Tam dole na jihu dostali práci na jednom bohatém statku. Prsty už otec nikdy neměl tak silné jako před tím, než mu dlaně prorazily hřeby, ale zvládal svůj díl silou paží a vůle.

"Můj bratr Hal, má země a dům, všechno je pryč," říkával Adaře, "a je mi to moc líto. Ale přesto je všechno v pořádku. Vrátila se mi dcera."

A zdálo se, že je šťastný, neboť z Adary zmizel všechn chlad, hodně se smála, dokonce občas i fňukala jako všechny malé holčičky.

Tři roky po těch hrozných událostech zvítězila králova armáda ve velké bitvě a zelení draci spálili nepřátelské hlavní město. V severních provinciích znovu zavládl mír. Adara a Geoff se vrátili s otcem na statek, ale Ten zůstala na jihu, protože se provdala za mladého kupce.

Zase byli doma. A když přišla zima, Adaru ani nenapadlo, že by si mohla ze sněhu postavit hrad. Šla se podívat na

ledové ještěrky, jak běhají po polích, usmívala se a vzpomínala, ale už je nechytala a nedotýkala se jich. Teplo jejich rukou by těm křehkým ledovým zvířátkům mohlo ublížit.

A když ji začalo zábst a zalézat za nehty, šla domů a cestou se sklouzla na zamrzlém jezírku.

NEČEKANÁ VARIACE

Odbočili z dálnice, silnice se zúžila do dvou pruhů a ve strmých serpentínách stoupala do hor. Na úbočích rostly borovice a stíty nad nimi pokrýval led a sníh, sem tam zahlédli prudké vodopády. Obloha byla jasná a zářivě modrá. Ale Petrovi nepozvedla náladu ani tahle nádherná krajina. Soustředil se na řízení vozu a snažil se na nic nemyslet.

Jakmile se vnořili mezi horské útesy, příjem autorádia se zhoršil a stanice mizely jedna po druhé, až nakonec nechytily žádnou. Kathy několikrát projela celou stupnici a pak rádio znechuceně vypnula. "Myslím, že se mnou budeš muset mluvit," prohlásila.

Petr se na ni ani nemusel podívat, aby poznal, že se schyluje k hádce. Ostrý tón a kousavý sarkasmus v jejím hlase už hodně dávno nahradily něhu, teď se vztekala na rádio a taky měla Petrovi za zlé, že ji na tenhle výlet vytáhl. Ze všeho nejvíc mu však zazlívala, že se za něho provdala. V době, kdy se ještě dokázal litovat, jí za to dokonce ani nedával vinu. Neudělala s ním žádné terno. Byl neúspěšný spisovatel, neúspěšný novinář, neúspěšný obchodník. Deprimovalo ho to a deprimoval tím všechny kolem. Zbyla mu jen schopnost pohotové reakce. Proto možná Kathy slovní souboje tak často vyvolávala. Většinou, když si navzájem ubližovali tak dlouho, až se objevily slzy, to dopadlo tak, že se pomilovali a život byl na hodinku dvě o něco příjemnější. To bylo asi tak všechno, co jim zůstalo.

Jenže dnes Petr neměl na hádku dost energie. "O čem chceš mluvit?" Snažil se udržet hlas v přátelské rovině a oči na silnici.

"Pověz mi něco o těch šachových šašcích, za kterými jedeme."

"Už jsem ti to říkal. Když jsem studoval na Severozápadní univerzitě, hráli jsme ve stejném družstvu."

"Odkdy je šach družstevní sport?" zeptala se Kathy. "To jste se před každým tahem radili s agronomem?"

"Když máš jenom černá a bílá pole, nepotřebuješ agronoma. Na univerzitních turnajích obvykle hrála na čtyřech nebo pěti šachovnicích najednou proti sobě dvě družstva. Nikdo nesměl nikomu radit, každý hráč bojoval pochopitelně sám za sebe. Družstvo, které vyhrálo většinu individuálních zápasů, vyhrálo celý turnaj a -"

"Tohle chápu," řekla podrážděně. "Nejsem sice šachista, ale taky nejsem natvrdlá. Vy čtyři jste zkrátka byli v jednom družstvu."

"Ano a ne," řekl Petr. Motor toyoty nařikal, protože nebyl na takové stoupání zvyklý a protože ho nenechal seřídít, než opustili Chicago. Už se dostali tak vysoko, že na cestě ležely ledové jazyky a navátý sníh.

"Co je to za odpověď, ano a ne?" zeptala se Kathy jízlivě.

"Na Severozápadní byl velký šachový oddíl, hrály se městské, celostátní a národní turnaje. Někdy bylo k dispozici tolik hráčů, že jsme mohli postavit několik družstev, záleželo na tom, kdo měl zrovna zkoušky, kdo si zahrál v předešlé soutěži a tak. A právě před deseti lety jsem zorganizoval Severozápadní turnaj vysokých škol. na kterém jsme my čtyři hráli v béčku."

"Co to znamená - béčko?"

Petr si odkášlal a prudce projel ostrou zatáčkou, až drobný štěrk zabubnoval do spodku vozu, když sjel jedním kolem na krajnici. "Školy mohly přihlásit víc družstev, pokud měly lidi a peníze, na to nebyl žádný limit. Nejlepší hráči tvořili družstvo A, další čtyři B a tak dál."

Na okamžik se odmlčel, a když opět promluvil, v hlase se mu ozýval jemný náznak hrdosti. "Tenkrát jsme vytvořili rekord, který dosud nebyl překonán. Protože se ten turnaj hrál na domácí půdě, měli jsme dost hráčů, a postavili jsme šest družstev. Žádná škola nikdy neměla na národní soutěži víc než čtyři."

Petrovi se na tváři objevil náznak úsměvu. Možná to ani žádný opravdový rekord nebyl, ale byl jeho. A jediný. Většina lidí žije a zemře, aniž by vůbec nějaký rekord vytvořila, pomyslel si v duchu. Možná by měl Kathy říct, aby mu na náhrobek nechala vytesat nápis: ZDE LEŽÍ PETR K. NORTEN, KTERÝ POSTAVIL ŠEST DRUŽSTEV. Zasmál se.

"Co je ti k smíchu?"

"Nic."

"Říkals, žeš ten turnaj zorganizoval?"

"Byl jsem předsedou našeho oddílu, vyjednal jsem s ostatními školami, aby se národní soutěž hrála v Evanstonu, sestavil jsem program, dal dohromady našich šest družstev, určil kapitány a kdo s kým bude hrát."

"Takže jsi byl velké zvíře?"

"Během samotného turnaje jsem byl jenom kapitánem béčka."

Teď se zasmála Kathy. "Velké zvíře, ale až druhořadé. Takový je vlastně celý tvůj život."

Petr spolkl kousavou odpověď, kterou měl na jazyku, a raději mlčel. Toyota projela další serpentinou a před nimi se otevřelo ohromné panorama coloradských hor. Ani za mák ho to nevzrušilo.

Kathy se zeptala: "Kdys přestal hrát šachy?"

"Já? Iechal jsem toho hned po vysoké. Nehrál jsem na žádném šachovém turnaji bezmála devět let. Nejspíš jsem už pořádně zrezivělý, ale tenkrát jsem byl docela dobrý."

"Jak dobrý je docela dobrý?"

"Podle bodování Šachové federace jsem patřil do A třídy, ostatně jako celé naše béčko."

"Takže jsi byl nejlepší?"

"Nad třídou A jsou ještě šampióni, pak mistři a na samém vrcholku velmistři. Ale těch je málo."

"Nad tebou byly ještě tři třídy?"

"Dá se to tak říct," souhlasil Petr.

"Takže se dá říct, žeš byl v nejlepším případě čtvrtoradý hráč."

Petr na Kathy úkosem pohlédl. Pohodlně se opírala o sedadlo a mírně se usmívala. Dostal vztek. "Ty jsi ale potvora."
"Koukej na cestu!" vyštěkla Kathy.

Projel další zatáčkou a šlápl na plyn. Nesnášela rychlou jízdu. "Hergoi, naprosto nechápu, proč se o tom s tebou bavím."

"Můj manžel je velké zvíře," řekla a zasmála se. "Čtvrtotřetí šachista v druhohradě juniorském školním družstvu. A ještě horší řidič."

"Buď zticha," vyjel na ni Petr. "Vždyť ani nevíš, o čem mluvíš. Možná jsme byli jenom běčko, ale byli jsme dobří. Skončili jsme jenom o půl bodu za naším áčkem. A málem jsme uhráli bod v předem ztracené partii, která se mohla stát největším překvapením v historii."

"Tak o tom mi teda povídej."

Petr začal svých slov litovat. Ta vzpomínka pro něj znamenala velmi mnoho, téměř tolik jako ten jeho bezvýznamný rekord. Ale Kathy tohle nikdy nepochopí, pro ni to bude jenom další prohra, pro niž se mu bude moci vysmívat. Nikdy se o tom neměl zmiňovat.

"No, drahoušku?" dráždila ho. "Co mělo být tím největším překvapením? Povídej."

Petr věděl, že je zle. Nedovolí mu, aby si to nechal pro sebe. Bude ho popichovat tak dlouho, dokud to z něho nedostane. "Tenhle týden to bude deset let," začal. "Národní turnaj se vždycky konal mezi Vánocemi a Novým rokem, když jsme měli volno. Hrál se na osm kol, dvě kola denně. Všechna naše družstva si vedla docela dobře, áčko skončilo jako sedmé."

"Ale tys byl v běčku, zlato."

Petr se pokusil o úsměv. "To jsem byl. Ve druhé části turnaje zabodovalo mé družstvo v několika pěkných partiích. Dostali jsme se do zvláštní pozice. Před posledním kolem byla na prvním místě Chicagská univerzita, obhajovala titul a už porazila naše áčko. Měla skóre 6:1. Za Chicagem následovaly se skórem 5:1 Berkeley, Massachusetts a já nevím kdo ještě, jenže tahle tři družstva už proti Chicagu hrála. Za nimi byla skupina družstev s bodováním 5:2, včetně našeho áčka a běčka, a v posledním kole muselo jedno z nich hrát proti Chicagu. Zcela neočekávaně jsme to byli my. Všichni si mysleli, že tím turnaj skončil, že se už nic nezmění."

Petrovi se to všechno zase vybavilo a povzdychl si. "Byl to opravdu zápas nerovnocenných soupeřů. Družstvo Chicaga mělo tři mistry a jednoho šampióna, na každé šachovnici nás převyšovali o stovky bodů. Vypadalo to, že výsledek je jasný, ale nebyl. Mezi Chicagem a Severozápadní to nikdy nebylo jasné. Kapitán Chicaga se jmenoval Hal Winslow a byl to můj dobrý přítel, ale občas se mi podařilo pořádně mu zatopit. Přestože měli vždycky lepší oddíl než my a vyhrávali skoro všechny vysokoškolské turnaje, dokázali jsme jim připravit horké chvílky, a jednou jsme jim dokonce vyfoukli městský šampionát. A tenkrát na národním nám chyběl takhle malý kousek k největšímu překvapení všech dob." Zvedl ruku, ukázal mezi palcem a ukazováčkem asi centimetrovou vzdálenost, pak položil dlaň zpátky na volant a zamračil se.

"Vyprávíš to děsně zajímavě, pokračuj," vybídla ho. "Nemůžu ani dýchat, jak jsem napjatá, co bylo dál."

Petr její sarkasmus ignoroval. "Hodinu po začátku kola už stála dobrá polovina hráčů kolem našich stolů a každému bylo jasné, že Chicago má problémy. Na dvou šachovnicích jsme měli naprosto zřetelně poziční převahu a na dalších dvou byly partie vyrovnané. Měl jsem štěstí, hrál jsem na třetí šachovnici proti Halu Winslowovi. Dostali jsme se do patové situace a dohodli se na remíze. Potom to E. C. na čtvrté šachovnici vzdal."

„J3. C.?"

„J5dward Colin Stuart. Říkali jsme mu E. C.. Býval to dobrý kluk. Uvidíš ho u Zydela." pohrál?"

"Ano,"

"Zatím to nevypadá na nějaké báječné překvapení," řekla stroze. "I když podle tvých měřítek to zřejmě byl triumf."

„J3. C. sice prohrál," řekl Petr, "ale mezitím už Delmario na druhé šachovnici stačil svého soupeře rozdrtit a získat bod, takže to bylo nerozhodné 1:A: 1'A. A na první šachovnici, kde ještě pořád hrál Bruče Zydel proti Robinsonu Vesselerovi, jsme vyhrávali. Bylo to prostě neuvěřitelné. Zydel byl docela dobrý hráč, navíc měl doslova fotografickou paměť a znal kdejaké otevíření i pozpátku, ale byl to takový... bačkora."

Petr se hořce usmál. "Vesselere byl naprosto největší chicagská jednička. Jednak byl mistr, zatímco Zydel měl jenom třídu A, a jednak vážil nejmiň sto osmdesát kilo. Když seděl za stolem, vůbec se nehýbal, ruce měl složené na obrovském břiše a jenom pokukoval po šachovnici takovými malými očičkama. Rozdrtil každého soupeře a správně měl hravě rozdrtit i Zydela, hergot, vždyť měl nejmiň o čtyři sta bodů víc, jenže tahle partie se vyvíjela úplně jinak. Zydel získal pomocí jakési obskurní variace siciliana nad Vesselerem převahu a svíral ho ze všech stran. Byl to naprosto neuvěřitelný útok. Tak komplikovanou pozici jsem nikdy neviděl. Vesselere sice zahájil protiútok na dámském křídle, ale proti Zydellově pozici na královském křídle to nic nebylo. Byla to prakticky vyhraná partie. Všichni jsme tomu věřili."

"Takže jste ten turnaj skoro vyhráli?"

"Ale ne, o to nešlo," řekl Petr. "Kdybychom tu partii vyhráli, Chicago by kleslo mezi družstva se skórem 6:2 a turnaj by vyhrál někdo jiný, kdo měl 6'A bodu, možná Berkeley nebo Massachusetts. Nám se jednalo jenom o tohle jediné nečekané vítězství. Bylo by to naprosto neuvěřitelné! Chicagské družstvo bylo nejlepší v zemi, zatímco my nepatřili mezi špičky ani na naší škole. Kdybychom je porazili, byla by to senzace. A už jsme byli takhle blízko!"

"Co se stalo?"

"Zydel to projel," řekl Petr kysele. "Měl obětovat dvě figury, ale neudělal to. Bylo to riziko, jenže by tím rozbil Vesselerovo královské křídlo a odkryl jeho krále. Jenže Zydel byl moc opatrný a jenom se bránil proti hrozbě na dámském křídle, místo aby zaútočil, a zahrál pár chybných obranných tahů. Netrvalo dlouho a Vesselere ho spolkl."

Dokonce i dnes po deseti letech Petr pocítil, jak se v něm ozývá staré zklamání. "A tak Chicago vyhrálo další národní turnaj. Dokonce i sám Vesselere potom přiznal, že by ho Brucíček odrovnal, kdyby mu v tom kritickém okamžiku vzal jezdcem pěšce."

"Prohráli jste? Celou dobu vlastně mluvíš jenom o tom, že jste prohráli?"

"Ale byli jsme vítězství hodně blízko." "Dostat se hodně blízko stačí při házení podkovou nebo granátem." řekla Kathy. "Prohráli jste. Už tehdy jsi patřil k poraženým, můj milý. Škoda, že jsem to nevěděla."

"Zydel nám to prohrál, hergot," zavrčel Petr. "To mu bylo zkrátka podobné. Mel zázračnou paměť a třídu A, ale jako hráč v družstvu nestál za nic. Nedokážeš si ani představit, kolik partií projel! Každý mohl počítat s tím, že to Zydel dřív nebo později vzdá, když na něho bude dost dlouho vyvíjet tlak. Ale tenkrát proti Vesselerovi to bylo nejhorší. Nejradši bych ho tehdy na místě zabil. A navíc to byl nafoukaný pitomec."

Kathy se zasmála. "Nejedeme čirou náhodou zrovna teď k tomu nafoukanému pitomci na návštěvu?"

"Je to už deset let. Možná se změnil, ale i kdyby ne, dneska je to zazobaný pitomec. Vytřískal miliony na elektronice. Hlavně chci zase vidět Stuarta a Delmaria. Zydel říkal, že u něho budou."

"Skvělé," prohlásila Kathy. "Tak o tohle bych nerada přišla. Nečekám, že budu mít další příležitost strávit čtyři dny se zazobaným pitomcem a třemi poraženými."

Petr mlčel, ale sešlápl plyn a toyota svištěla po klesající horské silnici stále rychleji, a jak nabírala rychlost, začala drnčet. Pořád dolů, pomyslel si. Takový je celý můj mizerný život.

Ujeli šest kilometrů po soukromé Zydelově cestě, než konečně uviděli jeho dům. Po deseti letech strávených v levných bytech snil Petr o tom, že si jednou koupí vlastní domek, a teď mu stačil jediný pohled, aby mu došlo, že civí na majetek v hodnotě několika milionů. Třípatrová budova z pravého dřeva, pravého kamene a kouřových skel byla zasazena do svahu a člověk si jí stěží všiml, dokud nedojel až k ní. Obrovská zimní zahrada byla jedinou nápadnou částí. Pod domem, zabudovaná přímo do hory, se nacházela garáž pro čtyři automobily.

Petr zaparkoval na posledním prázdném místě mezi novým nablýskaným stříbrným cadillakem Seville, který byl zjevně Zydelův, a prastarým rezavým VW Broukem, který zjevně nebyl. Když vytáhl klíček ze zapalování, vrata garáže se s hlasitým kovovým cvaknutím automaticky zavřela a odřízla je od denního světla.

"Už ví, že jsme tady," poznamenala Kathy.

"Vezmi si kufr," odsekl Petr.

Proti vratům našli zdviž, nastoupili a Petr stiskl horní ze dvou knoflíků. Když se kabina zastavila a dveře se otevřely, ocitli se v ohromné hale. Petr udiveně hleděl na divočinu pestrébarevných rostlin dosahující až po obrovskou skleněnou klenbu, na drahé dřevěné obložení, knihovny napané svazky vázanými v kůži, na rozlehlý krb a na Edwarda Colina Stuarta, který právě vstal z koženého křesla na druhé straně místnosti.

Petr postavil kufr na vysoký hnědý koberec a usmál se: "E.C.!"

Chvilí trvalo, než E. C. halu přešel a než mu mohl podat ruku. "Ahoj Petře."

"Ty ses za těch deset let ani trochu nezměnil!" E. C. Stuart byl pořád štíhlý a pružný, měl hřívu pískově plavých vlasů a nádherné turecké kníry. Na sobě měl džínsy, vy pasovanou purpurovou košili a černou vestu a vypadal stejně energicky, upraveně a zdatně jako před deseti lety., Ani trochu," opakoval Petr.

"To je spíš škoda, ne?" řekl E. C. Jeho modré oči byly nečitelné jako vždycky. "Obvykle se očekává, že se člověk mění." Otočil se ke Kathy a představil se: "Jsem E. C. Stuart."

"Promiň," řekl Petr, "tohle je moje žena Kathy."

"Těší mě," usmála se Kathy.

"Kde je Steve?" zeptal se Petr. "Viděl jsem jeho VW dole v garáži. Jak dlouho už s tou kraksnou jezdí, patnáct let?"

"Ani nevím. Někde tady je a nejspíš popíjí," řekl E. C. a mírný úšklebek prozradil Petrovi víc než slova.

"A Zydel?"

"Brucíček se ještě neukázal. Myslím, že čekal na vás. Nejspíš se budete chtít napřed ubytovat." "Jak, když nemáme hostitele?" zeptala se Kathy stroze.

"Aha, ještě jste se nestačili seznámit s divy Zydelandu." E. C. ukázal nad krb. "Podívejte."

Petr by přísahal, že ještě před chvílí visel nad krbovou řínou nějaký abstraktní obraz. Nyní tam byla obrovská obrazovka, na jejíž tmavé ploše se ostře vyjímala rudá slova:

VÍTEJ, PETŘE. VÍTEJTE, KATHY.

VAŠE APARTMÁ JE VE DRUHÉM PATŘE, PRVNÍ DVEŘE. BUĎTE TU PROSÍM JAKO DOMA.

.Jřivítal mě stejným způsobem," řekl E. C. "Nezapomínejte, že Brucíček je elektronický génus. Tenhle dům je plný takových hraček. Běžte si vybalit a pak se vraťte, já nikam neuteču."

Apartmá našli snadno. Vstoupili do velkého obývacího pokoje s krbem, nad nímž byl umístěn další abstraktní obraz, ale když Kathy zavřela dveře, malba zmizela a nahradil ji vzkaz:

DOUFÁM, ŽE VÁM TO VYHOVUJE.

Kathy šla do ložnice a usedla na postel. "Zdá se, že náš hostitel je milý chlapík. Jenom doufám, že ty televizní obrazovky nejsou dvousměrné. Nemám v úmyslu vystupovat v soukromé show nějakého elektronického šmíráka."

Petr se zamračil. "Vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby se tenhle dům hemžil štenicemi. Zydel byl vždycky trochu divný." "Jak divný?"

"Bylo těžké mít ho rád. Byl vychloubačný a neustále se chvástal, jaký je skvělý šachista, jak je chytrý a tak, jenže mu skoro nikdo nevěřil. Myslím, že měl dobrý prospěch, ale jinak byl spíš hloupý a nerozuměl žertu. E. C. si s oblibou stílel z lidí a tropil všelijaké kanadské žertíky, už ani nevím, kolikrát jsme se na Zydelův účet pobavili. Byl jeho nejčastější obětí. Zydel byl v podstatě takový zavalitý moula, tvářičky měl naducané jako veverka a na hlavě nosil krátkého ježka, protože se zapsal na výcvik záložních důstojníků. Nevím o nikom jiném, kdo by vypadal v uniformě tak směšně. A

nechodil s děvčaty."

"Je gay?"

"Ne, to ne. Spíš je asexuální." Petr se rozhlédl po místnosti a zavrtěl hlavou. "Vůbec nechápu, jak se mu tohle podařilo, jak to dokázal. Zrovna on!" Otevřel kufr a začal vybalovat. "Věřil bych, že to dokáže Delmario. Byl se Zydelem na technice, ale Steve byl neuvěřitelně bystrý kluk, považovali jsme ho skoro za kouzelníka. Zydel byl proti němu jenom nafoukaný šedý průměr."

"Napálil vás," řekla Kathy a sladce se usmála. "Není jediný, kdo tě napálil, že? Ačkoli byl možná první."

"To stačí." Petr zavřel šatník. "Pojď, vrátíme se dolů. Chci si popovídat s E. C."

Sotva vyšli z apartmá, ze dveří o kus dál na chodbě se vynořil rozložitý muž. "Petře?" zavolal a rozmazaně se usmál.

"Nepoznáváš mě, Pét'o?"

"To jsi ty, Steve?" zeptal se Petr nevěřicně.

"Jasně, kdo jiný?" Muž za sebou zavřel dveře a poněkud nejistě k nim vykročil. "Tohle bude tvá žena, mám pravdu?"

"Už je," řekl Petr a začal je představovat. "Kathy, tohle je Steve Delmario. Steve, to je Kathy."

Delmario plácl Petra po zádech a nadšeně zalomcoval Kathy rukou. Petr se přistihl, že zírá. Jestliže se E. C. za těch uplynulých deset let skoro nezměnil, Steve si naopak dal záležet. Na ulici by Petr svého starého kamaráda nepoznal. Na univerzitě žil Steve Delmario jenom šachem a elektronikou, o nic jiného se nezajímal. Býval to vysoký hubený mladík, nosil brýle s těžkými černými obroučkami a měl neuvěřitelně bystrý pohled. Černé vlasy míval buď dlouhé a rozčuchané, nebo směšně zmasakrované, když si vyrobil vlastnoruční sestřih. O šaty nedbal a jeho skromná garderoba vypadala, jako kdyby už několikrát prošla skladištěm Armády spásy. Nosil plandavé kalhoty s manžetami, deset let staré košile se sepra-nými límci a neodmyslitelný beztvary šedý svetr na zip. E. C. jednou poznamenal, že Steve Delmario vypadá jako poslední člověk, který na Zemi přežil nukleární válku, a celý následující semestr neřekla celá škola Delmariovi jinak než "poslední člověk na Zemi". Bral to s humorem. Pres všechny výstřednosti byl Delmario oblíbený.

Léta se však k němu zachovala krutě. Zůstaly mu jen ty černé obroučky a nedbale omšelý vzhled šatů. Měl na sobě hnědé manšestrové kalhoty, bílou košili s krátkými rukávy a třemi pery zastrčenými v kapsičce a vybledlou pletenou vestu pečlivě zapnutou na knoflíky. Všechno ostatní se změnilo. Steve přibral aspoň dvacet kilo a měl opuchlý obličej alkoholika. Byl téměř holohlavý, z divokých černých vlasů mu zbylo jen pár pramínků za ušima. V brýlích měl velmi silné čočky a jeho pohled ztratil proslulou bystrost, nyní byl spíš nesou-středěný a roztěkaný. Petra to znepokojilo, nejvíc ho však šokoval zápach alkoholu v Delmariově dechu. E. C. už něco naznačil, ale přesto bylo pro Petra těžké se s tím smířit. Ve škole se Steve Delmario tvrdého alkoholu nikdy ani nedotkl a jen velmi zřídka si dal pivo.

"Pád tě zase vidím," řekl Petr, ačkoli si nebyl jist, jestli je to pravda. "Půjdeme dolů? E. C. na nás čeká."

Delmario přikývl. "Jasně, jasně, jdem." Znovu poplácal Petra po zádech. "Viděls už Zajdu? Kručí, má to tady ale hnízdečko, co? Co říkáš na ty obrazovky se vzkazy? Chytrý, fakt chytrý. To bych si teda nepomyslel, že se náš starej Zajda Pajda dostane takhle daleko." Zasmál se. "Za ty roky, co jsme venku ze školy, jsem už párkrát na jeho patenty narazil. Měl jsem podobný nápady, ale ne tak dokonalý. Zajda je fakt geniální! Člověka prostě dopředu nikdy neodhadneš."

Když sestoupili po točitém schodišti do haly, linula se bujnou zelení zimní zahrady klasická hudba. Petr měl vždycky raději rock, ale věděl, že klasika je Stuartovou vášní, a tak se nedivil, když ho našel v křesle soustředěně poslouchat se zavřenýma očima.

"Napijem se," prohlásil Delmario. "Připravím všem nějaký pití, vždyť už musíte mít žízeň. Zajda má hned tady vedle schodiště bezva bar, fakt bezva. Co si dáte?"

"Co je k maní?" zeptala se Kathy.

"Všecko, na co si vzpomenete," odpověděl Delmario.

"V tom případě suché martini." řekla Kathy. "Velmi suché. A gin prosím Beefeater."

Delmario přikývl. "A tobě, Pét'o?"

"Ale, nejspíš pivo."

Delmario odešel připravit nápoje. Kathy pohlédla na Petra a pozdvihla obočí. "Ty máš ale vybrané chutě," poznamenala. "Pivo!"

Petr ji ignoroval a posadil se vedle E. C. Stuarta. "Jak jsi to stereo našel? Nikde tu nic nevidím." Zdálo se mu, že hudba vychází přímo ze stěn.

E. C. otevřel oči. pousmál se a přihladil si špičku kníru prstem. "Prozradila mi to obrazovka. Celý systém je skrytý a ovládá se hlasem. Stačilo jenom říct, které album chci poslouchat."

"To je pozoruhodné," řekl Petr. "Nedával na koleji dohromady něco podobného Steve?"

"Tady máš pivo, Pét'o." Delmario stál za ním, podal mu láhev oroseného Heinekenu a pak se skleničkou v ruce usedl na odkládací stůl, jehož horní deska byla sestavena z ozdobných keramických kachlíků. "Jo, ale bylo to hodně primitivní. Pamatujete, kluci, jak jste si kvůli tomu ze mě utahovali?"

"Koupil sis tehdy kvalitní přenosku," řekl E. C., "a ramínko jsi ohnul z drátěného věšáku na šaty."

"No vidíš, a přece to fungovalo," zasmál se Delmario. "Ale celý to zařízení bylo fakt primitivní, poslouchalo to jenom na zapnout a vypnout. A ještě abys na to křičel. Myslel jsem, že až skončím školu, že bych to mohl vylepšit, jenže než jsem se k tomu dostal..." Pokrčil rameny. "S tímhle se to nedá srovnat. Tohle je fakt dokonalý."

"To už jsem zjistil." E. C. si poposedl a hlasitě a zřetelně pronesl: "Vypni tu hudbu, děkuji."

Nastalo ticho.

E. C. se s vážnou tváří zeptal Petra: "Jak tě sem Zydel dostal?"

"Jak to myslíš? Prostě nás pozval."

"Stevovi zaplatil cestu," vysvětloval E. C., "a pokud jde o mě, já Zydelovo pozvání nejdříve odmítl. Brucíček mi k srdci nikdy nepřirostl, to tedy rozhodně ne. Jenže zatahal za nitky, aby mě donutil změnit rozhodnutí. Nabídl newyorské agentuře, pro kterou pracuji, velkou zakázku, a mně bylo řečeno, že když sem nepojedu, přijdu o práci. Zajímavé, že?" Kathy seděla na pohovce, upíjela martini a vypadala znuděně. "Zdá se, že pan Zydel považuje tohle setkání za důležité," poznamenala.

E. C. se zvedl z křesla. "Pojďte se na něco podívat."

Poslušně ho následovali do další části místnosti zpola oddělené knihovnami, kde stál nádherný viktoriánský stůl. Horní deska byla vykládaná čtverečky světlého a tmavého dřeva, šachové figurky byly ze slonoviny a onyxu.

"Podívejte se na tohle," řekl E. C. a ukázal na šachovnici, na níž evidentně byla rozehraná partie.

"To je ale krásná sada." Petr natáhl ruku, aby si mohl lépe prohlédnout černou dámu, a hvízdal údivem. Figurka se ani nepohnula.

"Musel bys ji ulomit," řekl E. C. "Všechny figury jsou napevno přilepené v téhle pozici."

Steve Delmario obcházel kolem šachovnice a za tlustými čočkami brýlí pomrkal očima. Postavil skleničku na okraj stolku a sesul se do křesla na straně bílého. "Tuhle pozici přece znám!" řekl poněkud nezřetelně. E. C. Stuart se pousmál a přihladil si knír. "A ty, Petře? Dobře se podívej."

Petr tu pozici také poznal, a připadalo mu to, jako by v zrcadle náhle spatřil vlastní tvář o deset let mladší. "Národní turnaj v Evanstonu, kritický okamžik partie Zydel proti Vesselerovi."

E. C. přikývl. "Taky jsem si to myslel, ale nebyl jsem si tím jistý."

"Ale já jo," řekl Delmario hlasitě. "Na tohle přece nemůžu zapomenout! Hned dalším tahem to Zajda Pajda projel, pamatujete? Měl obětovat tady toho jezdce, ale místo toho si kryl krále. Stálo nás to celé kolo. Seděl jsem hned vedle a hrál jak pámbu, porazil jsem mistra, a co z toho? Díky Zajdovi vůbec nic." Pohlédl na šachovnici a prohlásil: "Měl vzít jezdcem tohohle pěšce. Přesně takhle to měl hrát, hele, šach, šach, šach - a tady někde by byl mat."

"Ale k tomu matu jsi nikdy nedospěl. Delmario," řekl za jejich zády Bruče Zydel.

Neslyšeli ho přicházet. Petr nadskočil jako zloděj přistižený při vloupání. Jejich hostitel stál několik metrů od nich. Také se změnil. Od školy ztratil na váze, dokonce se zdálo, že má vypracované svaly, přestože mu zůstaly ty naducané kulaté tvářičky, jak si je Petr pamatoval. Pověstného ježka vystřídala pečlivě upravená kštice, na nose mu seděly velké brýle s tónovanými skly a na sobě měl drahý oblek, ale pořád to byl Zydel. Hlas měl stále stejně rezavě pronikavý.

Zydel téměř nenuceně přistoupil k šachovnici. "Analyzoval jsi tuto pozici celé týdny po turnaji, Delmario, ale vítězný mat jsi nikdy nenašel."

Delmario vstal. "Našel jsem tucty matů."

"Ale všechny bezvýznamné," pravil Zydel. "Vesselere byl mistr, nenechal by se vmanévrovat do žádné tvé takzvané matové situace."

Delmario se zamračil a uchopil sklenku. Petr viděl, jak pracně hledá slova, ale E. C. mu nedal příležitost. "Rád tě zase vidím," řekl E. C. Stuart, vstal a napřáhl k Zydelovi ruku. "Jak je to dlouho?"

Zydel se k němu otočil a pohrdavě se usmál. "Tohle má být nějaký tvůj nejnovější vtípek, E. C. Stuarte? Víš velmi dobře, jak je to dlouho. Já to vím taky, tak proč se ptáš? Norton to ví, Delmario to ví. Možná se ptáš kvůli paní Nortonové." Pohlédl na Kathy. "Víte, jak je to dlouho?"

Zasmála se. "Slyšela jsem."

"Když to tedy všichni víme, jde dozajista o tvůj další vtípek, E. C. Stuarte, proto ti nehodlám odpovědět," pravil Zydel.

"A víš proč? Vzpomeň si, jak jsi mi volával ve tři ráno, aby ses mě zeptal, kolik je hodin. A když jsem ti to řekl, vynadala mě, proč tě v takovou nekřesťanskou hodinu nenechám spát."

E. C. se zamračil a ruka mu klesla.

Rozhostilo se trapné ticho.

"Nemá smysl postávat tady kolem šachovnice," řekl po chvíli Zydel. "Pojďme, sedneme si ke krbu. Prosím tudy."

Usadili se, Petr se trochu napil piva a uvědomil si, že se cítí velmi nepříjemně. Ve vzduchu viselo hmatatelné napětí.

"Máš to tady moc hezké, Bruci," řekl s nadějí, že trochu uvolní atmosféru.

"Já vím," pravil Zydel a samolibě se rozhlédl. "Mám se velice dobře, víš? Příšerně dobře. Nevěřili byste, kolik mám peněz. Stěží vím, co s nimi. Ale co vy, přátelé? Zase se chlubím, zatímco bych měl naslouchat výčtu všech vašich triumfů." Blahosklonně se usmál a pohlédl na Petra. "Napřed ty, Nortene, jsi koneckonců náš bývalý kapitán. Jak se ti daří?"

"Docela dobře," řekl Petr a cítil se trapně. "Mám malé knihkupectví -"

"Knihkupectví? To je přímo skvělé! Ale nechtěl jsi spíš knihy psát, než je prodávat? Co se stalo s tím románem, který ses chystal napsat? Co tvá literární kariéra?"

Petrovi vyschlo v ústech. "Já... V životě to často dopadne jinak, než si člověk v mládí představuje. Neměl jsem na psaní dost času." Znělo to uboze, pomyslel si Petr. A náhle si zoufale přál být někde úplně jinde.

"Ty jsi neměl na psaní dost času?" podivil se Zydel. "Jaká škoda, Nortene, tolik jsme si od tebe slibovali."

"Ještě pořád slibuje," vložila se ostře do rozhovoru Kathy. "Měl byste ho slyšet, jak umí slibovat. Slibuje celou tu dobu, co ho znám. Vůbec nepíše, ale slibuje."

"Tvá žena je velmi duchaplná, Nortene." Zydel se zasmál. "Je s ní téměř taková legrace, jako bývala ve škole s E. C. Stuartem. Musíš mít obrovskou radost, že ji máš. Vzpomínám si, že se ti Stuartovy vtípky vždycky líbily. Pořád jsi takový vtípaček, Stuarte?"

E. C. se tvářil nezáčastně. "Jsem strašně legrační," pronesl vážně.

Zydel řekl Kathy: "Nevím, jestli vám Petr všechny ty historky o našem starém dobrém E. C. Stuartovi vyprávěl, ale pár

zábavných žertíků se mu opravdu povedlo. Třeba když jsme vyhráli městský šachový turnaj, poslal za Petrem svou přítelkyni, aby s ním udělala interview. Trvalo nejméně hodinu, než se dovтіpil, že žádná reportérka není a nikdy nebude."

Kathy se zasmála. "Petr má někdy trochu dlouhé vedení."

"Ale to ještě nic nebylo. Obvykle jsem byl terčem Stuartových žertíků já. Víte, paní Nortonová, nechodil jsem příliš často na zábavy, protože jsem se poněkud bál děvčat. Avšak E. C. Stuart měl stovky kamarádek, jednu úchvatnější než druhou. Jednou se nade mnou slitoval a nabídl se, že mi domluví schůzku naslepo, a já to nadšeně přijal. Ta dívka, která pak přišla, měla černé brýle a bílou hůlku."

Delmario se zakuckal, jak se snažil potlačit smích. "Promiňte," zasípal, "promiňte."

Zydel mávl rukou. "Jen se směj. Bylo to opravdu směšné. Ona totiž doopravdy slepá nebyla, víte, paní Nortonová? Studovala herectví a jenom si zkoušela roli, ale já na to naletěl. Takový jsem byl naivní hlupák. To však byl pouze jeden příklad za všechny. Stuart má na svém kontě stovky kanadských žertíků."

E. C. zasmušile řekl: "To už je dávno. Byli jsme mladí. Už je to všechno za námi, Bruci."

"Bruci?" zeptal se Zydel překvapeně. "Ty jsi mi řekl Bruci? Ale ne, Stuarte, tomu nemohu uvěřit! To je poprvé, cos mi řekl Bruci! Právě ty, který jsi mi začal říkat Brucičku. Proboha, jak já to jméno nenáviděl. Brucičku, Brucičku, Brucičku! Hnusilo se mi. Kolikrát jsem tě prosil, abys mi tak neřikal? Kolikrát? Chceš to vědět? Ale řekněme, že si nemohu vzpomenout. Vzpomínám si však, jak jsi ke mně na jednom turnaji přišel -to už jsme se znali tři roky - a řekl mi, že sis to všechno promyslel a že jsem měl pravdu, neboť Bruciček opravdu není vhodné jméno pro šachistu třídy A, jedenadvacet let starého a navíc záložního důstojníka výcvikové jednotky. To jsou přesně tvá slova, E. C. Stuarte, celý tvůj proslov si do písmene pamatuji. Tak mě to tehdy překvapilo, že jsem se nezmohl na inteligentní odpověď, jenom jsem řekl něco v tom smyslu - To mám radost, vždyť už bylo načase! A ty jsi s úsměvem pravil, že mi již nikdy nebudeš říkat Bruciček. Že mi od této chvíle budeš říkat Zajda."

Kathy se rozesmála a Delmario vyprskl, ale Petra zamrazilo v zádech. Zydelův úsměv byl sice navenek přátelský, z jeho hlasu však číselá nejčistší ledová nenávisť. Ani E. C. nevypadal pobaveně. Petr se honem napil piva a hledal nějaké vhodné téma, aby odvedl konverzaci jiným směrem. Najednou uslyšel sám sebe vyhrknout: "Ještě hrajete?" Všichni na něho pohlédli. Delmario vypadal zmateně. "Jestli hrajeme?" zeptal se a podíval se na dno své prázdné sklenky.

"Obsluž se sám, Delmario, však víš, kde to je," pobídl ho Zydel, a když Steve odešel, usmál se na Petra. "Máš samozřejmě na mysli šach, kapitáne."

"Správně," řekl Petr. "Ty černobílé čtverečky, po kterých se tahá bílými a černými figurkami a k tomu tikají hodiny se dvěma ciferníky." Podíval se na Stuarda. "Snad mi nechcete namluvit, že jste toho všichni nechali?"

E. C. pokrčil rameny. "Mám moc práce. Na body jsem nehrál už od vysoké."

Delmario se vrátil se sklenicí plnou bourbonu, v níž jemně cinkaly ledové kostky. "Po škole jsem ještě chvilku hrál. ale posledních pět let už vůbec ne. Nebyly to dobré roky. Žena mě opustila a párkrát jsem přišel o práci. Tady Zajda byl vždycky kus přede mnou. Každý pitomý nápad, se kterým jsem přišel, už měl patentovaný. Připadal jsem si zbytečný, a tak jsem se začal léčit pitím."

Ztěžka se posadil, zahleděl se do prázdného krbu, ušklíbl se a zhluboka se napil. "Na šachovnici se fakt všechno provalí, však to znáte. Prohrával jsem čím dál častěji a bodování mně spadlo až do třídy B." Delmario se zase pořádně napil a pohlédl na Petra. "Abyš mohl hrát fakt dobře, tak něco potřebuješ, něco navíc... Kruci, nevím, jak to říct. Všecko to souvisí s takovýmá věcmá, jako je sebevědomí, jenže to já už neměl. Míval jsem to, ale ztratil jsem to. Jednoho krásného dne jsem se rozhlídl kolem sebe a všecko bylo pryč. Umění hrát šach taky. Tak jsem toho nechal." Zvedl sklenici ke rtům, a na kratičký okamžik zaváhal, než ji vyprázdnil. "Nechal jsem toho," opakoval a opile se usmál. "Vzdal jsem to. Utekl jsem." Zachechtal se, vstal a vydal se zase k baru.

"Já ovšem hraji," prohlásil Zydel důležitě. "Nyní jsem zasloužilý mistr."

Delmario se vpůli cesty zastavil a podíval se na Zydela tak nenávisťně, že kdyby tím pohledem dovedl vraždit, Zydel by to nepřežil. Petr si všiml, že se Stevovi třese ruka.

"To mám radost, Bruci," řekl E. C. Stuart. "Tak si prosím tě uživej svého zasloužilého mistrovství, svých peněz a svého Zydelandu." Vstal, popotáhl si vestu a zamračil se. "No, já už půjdu."

"Opravdu nás musíš opustit tak brzy, Stuarte?" podivil se Zydel. "Zydele," řekl E. C. neutrálním tónem, "klidně si tady příští čtyři dny masíruj své malé ego se Stevem a Petrem, ale mě vynech. Ani v nejmenším mi to nepřipadá zábavné. Tys měl vždycky slepičí mozek. Nebudu tady ztrácet čas tím, že se budu dívat, jak ze sebe tlačíš deset let starý hnís. Řekl jsem to dost jasně?"

"Ano, dokonale," pravil Zydel.

"V pořádku," řekl E. C. a podíval se na ostatní. "Kathy, rád jsem vás poznal. Lituji, že to nebylo za jiných okolností. Petře a Steve, jestli někdy přijedete do New Yorku, zastavte se, jsem v seznamu."

"J. C., nerozmyslíš si..." začal Petr, ale věděl, že je to zbytečné. E. C. Stuart měl odjakživa svoji hlavu, nedal se o ničem přesvědčit a nedalo se mu nic vymluvit.

"Na shledanou." E. C. svižně odkráčel k výtahu.

Sledovali, jak se za ním zavírají dřevem obložené dveře. Potom sebou Steve Delmario trhl, jako by si na něco důležitého vzpomněl, a pokračoval na cestě k baru.

"Vrátí se," řekl Zydel, když výtah odjel.

"Pochybuji," odpověděl Petr.

Zydel vstal a široce se usmál, až se mu v naducaných tvářičkách udělaly doličky. "Ale ano, Nortene, uvidíš. Teď jsem s žertíky na radě já a E. C. na to brzy přijde."

"Cože?" zeptal se Delmario, který se vracel s plnou sklenicí.

"Brzy to pochopíte," řekl Zydel. "A do té doby mě laskavě omluvte. Muselo vám už vyhládnout, a tak vám vlastnoručně připravím oběd. Služebnictvu jsem dal volno, abychom si mohli udělat pěkný a vysloveně soukromý večírek." Pohlédl na své švýcarské hodinky, pochopitelně zlaté a masivní. "Setkáme se v jídelně, řekněme za hodinu. To už by mělo být všechno připraveno. Pak si ještě můžeme popovídat. O šachu, o životě, prostě o všem." Kathy se také usmívala. "Tedy, tohle je mnohem zajímavější, než jsem si dokázala představit." řekla Petrovi, když Zyde! opustil místnost, "Připadám si jako ve hře Harolda Pintera."

"Kdo je to?" zeptal se Delmario a rozhlížel se, kam by se posadil.

Petr jeho otázku ignoroval. "Vůbec se mi to nelíbí. Co tím hergot Zydel myslel, že je teď na řadě s žertíky on?"

Na odpověď nemusel čekat dlouho. Zatímco si Kathy odešla namíchat druhé martini, uslyšel příjezd výtah, z něhož vystoupil zachmuřený E. C. "Kde je?" zeptal se nevražlivě.

"Vaří oběd," odpověděl Petr. "Co se děje? Povídal něco o nějakém žertíku —"

"Garáž se nedá otevřít," odpověděl E. C., "a bez auta se nikam nedostanu. K nejbližší civilizaci je to nejmíň osmdesát kilometrů."

"Vyzírám ty vrata mým VW," nabídl se Delmario. "Fakt, viděl jsem to ve filmu."

"Nebud' směšný," řekl E. C. "Jsou to ocelová vrata, ani je nenabouráš." Zakoulel očima a přihladil si špičku kníru.

"Nabourat Brucíčka mě láká mnohem víc. Kde je ta zatracená kuchyně?"

Petr si povzdechl. "Být sebou, E. C., nedělal bych to. Podle toho, jak se chová, by ho určitě potěšilo, kdyby měl příležitost dostat tě do vězení. Jestli se ho dotkneš, bude to napadení..."

"Zavoláme na policii," navrhla Kathy.

Petr se rozhlédl. Teprve nyní, když se o tom zmínila, si uvědomil, že tady žádný telefonní přístroj neviděl. "Jenže kde je telefon? V našem apartmá není, aspoň jsem si nevšiml."

"To je pravda, Pét'o, v mém taky ne," řekl Delmario.

E. C. naštvaně usedl na pohovku. "Vypadá to, že nám dal šach mat."

"Zdá se, žeš to přesně vystihl," řekl Petr. "Zydel s námi hraje nějakou hru. Sám se o tom zmínil. A nejspíš velice žertovnou hru."

„JJa, ha," řekl E. C. "Co tedy máme dělat? Smát se?"

Petr pokrčil rameny. "Naobědvat se, popovídat si a užít si, že jsme zase spolu. A zjistit, co Zydel zamýšlí." "Tuhle hru vyhrajem, kluci, přesně tohle uděláme," řekl Delmario.

E. C. na něho pohlédl. "Zatraceně, co to má znamenat?"

Delmario upil ze svého bourbonu a zašklebil se. "Pét'a řekl, že s náma Zajda hraje nějakou hru, ne? Bezva, tak teda budem hrát, protože ať už je ta jeho hra jak chce pitomá, porazíme ho." Zachechtal se. "Krucí, kluci, je to přece Zajda Pajda, ne? Možná je fakt zasloužilý mistr, ale vsadím se s váma, že to nakonec zase projede. Víte přece stejně dobře jako já, že ztratil každý důležitý zápas, a to je fakt. Tentokrát prohraje taky."

"Uvidíme," řekl Petr. "Uvidíme."

Petr si přinesl nahoru další láhev piva, posadil se v pokoji do křesílka a popíjel. Kathy se rozhodla vyzkoušet koupelnu, dveře nechala otevřené.

"To je prima," zavolala z vany. "Taková koupel skvěle uvolňuje, je' v tom něco skoro smyslného. Proč to taky nezkusíš?"

"Ne, díky," odsekl Petr.

"Měli bychom si pořídit vanu."

"Jasně, postavíme si ji do obýváku a sousedé, co bydlí pod námi, budou skákat nadšením." Napil se piva a zavrtěl hlavou.

"O čem přemýšlíš?" zeptala se Kathy.

Petr se pousmál. "Věř nebo nevěř, o šachu."

"Ale? Povídej."

"Napadlo mě, ani nevím proč, že se život hodně podobá šachové partii," řekl.

"Vážně? Nějak jsem si toho nestačila všimnout."

Petr nepřipustil, aby mu její popíchování proniklo hlouběji do mozku. "Všechno je jenom věc volby. Před každým tahem se ocitneš před volbou a každá volba vede k různým variantám, které se větví pořád dál. A někdy se stane, že zrovna ta varianta, kterou sis vybrala, není tak dobrá, jak původně vypadala. Jenže to nevíš, dokud partie neskončí." "Doufám, že mi to všechno zopakuješ, až vylezu z vany," řekla Kathy. "Chtěla bych to zapsat pro potomstvo."

"Vzpomínám si, jak se mně tenkrát na vysoké zdálo, že mám před sebou nepřeborné množství variant. Věděl jsem samozřejmě, že existují pouze v mé fantazii, ale měl jsem před sebou všemožné variace a nabízely se mi nejrůznější možnosti volby. Jeden den jsem mohl snít o tom, že budu spisovatelem, druhý den zas novinářem ve Washingtonu a další... co já vím, politikem, učitelem, čímkoli. Snil jsem o věcech, které udělám, o různých místech, kde budu žít. Jednotlivé variace se pochopitelně navzájem vylučovaly, ale dokud jsem si žádnou nezvolil, v jistém smyslu mi patřily všechny. A to je stejné, jako když se posadíš k šachovnici a ještě nevíš, jaké bude otevření. Na začátku partie existují všechny varianty, ale jen do chvíle, než uděláš první tah. Jenže člověk má v povaze, že bude vždycky snít o vítězství, ať už si vybere kterýkoli postup."

Napil se piva. "Ale jakmile jednou začneš hrát, možností stále ubývá a nevyužité variace mizí, ať už se o to přičiníš vlastními tahy, nebo je to dílem náhody, kterou ztělesňuje ten neznámý protivník na protější straně šachovnice. Ale ať se ta partie vyvíjí dobře, nebo se dostaneš do nesnází, musíš vycházet pouze z té situace, ve které ses ocitla, rozumíš? Všechny ostatní příležitosti jsou nenávratně pryč."

Kathy vystoupila z vany, z horké vody dosud stoupala pára a jemně se jí ovíjela kolem těla. Petr se přistihl, že se na svou ženu dívá téměř s něhou, což už necítil hodně dlouho. Potom Kathy promluvila a všechno zničila.

"Minul ses povoláním," prohlásila a začala se energicky třít ručníkem. "Proč neděláš do reklamy? Jako bych slyšela ty hlu-bokomyslné televizní úvahy - Až se ti promítne tvůj život, ať je na co koukat!"

"Nech toho," řekl Petr. "Kolik krve ze mě ještě miníš vysát, hergot?" Kathy se zarazila a s nečekaným porozuměním na něho pohlédla. "Tobě je opravdu mizerně, co?" zeptala se.

Petr vyhlédl z okna, civěl na hory, aniž je vnímal, a neobtěžoval se odpovídat.

"Další deprese, co?" vyštěkla. Účastný tón se jí z hlasu vytratil stejně rychle, jak rychle se v něm objevil. "Tak si dej ještě pár piv, proč ne, a trochu se polituj. Kolem půlnoci se propracuješ do kvalitní ubrečené opice. Tak do toho, hošku!"

"Pořád myslím na tu partii," řekl Petr.

"Partii?"

"Proti Chicagu. Je to divné, ale mám takový směšný pocit, jako by se tenkrát právě v tom jediném okamžiku všechno pokazilo. Měli jsme příležitost dokázat něco velkého, něco výjimečného. Ale uklouzlo nám to, a od té chvíle už nikdy nebylo nic v pořádku. Vybrali jsme si variantu poražených, Kaťhy, a od té chvíle prohráváme. Všichni."

Kathy se posadila na okraj vany. "Všichni?"

Petr přikývl. "Jen se na nás podívej, na jednoho po druhém. Já jsem zklamal jako spisovatel i jako novinář, teď mám upadající knihupectví. A to se ani nezmiňuji o tom, jakou mám potvoru manželku. Ze Steva se stal opilec, který nemá dost peněz ani na to, aby si zaplatil cestu, a E. C. je stárnoucí manažer, nejistý a zatrpklý, který si moc dobře uvědomuje, že jeho život nikam nevede. Jsme poražení. Řeklas to už v autě."

Zasmála se. "Ale co náš hostitel? Byl to Zydel, kdo tenkrát prohrál, ale zdá se, že od té doby pořád vyhrává."

"No, ani bych neřekl." Petr se zamyšleně napil piva. "Je sice dost bohatý, to nepopírám, ale v obýváku má šachovnici s přilepenými figurami, takže se nejspíš každý den dívá na deset let starou partii, na to místo, kdy poprvé táhl špatně. To na nějakou velkou výhru nevypadá."

Kathy si roztřásla kaštanově hnědé vlasy, které jí spadly až na ramena, a Petr si vzpomněl na tu sladkou dívku, s níž se před osmi lety oženil, zatímco on sám byl tehdy ještě nadějným mladým spisovatelem a pilně pracoval na svém prvním románu.

"Sluší ti to," řekl a usmál se na ni.

"Co se ti stalo, nemáš horečku?" zeptala se Kathy překvapeně.

"Ne, horečku nemám. Jenom vzpomínky a spoustu lítosti."

"Aha," řekla. Šla do ložnice a cestou po něm hodila ručník. "Vzchop se, kapitáne. Tvé družstvo na tebe čeká a díky tvé těžké filozofii mi pořádně vyhládklo."

Jídlo bylo výborné, ale atmosféra příšerná.

Zydel každému naservíroval pořádný kus šťavnaté kotlety, opékané brambory a kopec čerstvé zeleniny. Víno bylo určitě velmi drahé a chutnalo skvěle. Po hlavním chodu si mohli vybrat ze tří moučníků a ke kávě ze tří lahodných likérů. A přesto měl Petr pocit, že oběd probíhá v napjatém a naprosto nepříjemném ovzduší. Steve Delmario zasedl ke stolu ve stavu, který by se nedal označit za střízlivý ani se zavřenýma očima, víno pil jako vodu, byl čím dál opilejší a mluvil stále hlasitěji. E. C. Stuart byl zas ledově klidný, až lhotejný. A Zydel systematicky mařil veškeré Petrovy pokusy, jak dostat konverzaci na bezpečnou neutrální půdu.

Zydelova bodrost byla jen chabou maskou škodolibosti. Neustále rozdíral staré rány ze školních let a pokaždé, když Petr vyrukoval s nějakou zábavnou nebo nevinnou anekdotou, Zydel ji s blahosklonným úsměvem přebil jinou, z níž bylo cítit staré a notně zasmrádlé zranění.

U kávy to už E. C. nevydržel a hlasitě Zydela přerušil: „Jinis.“ Bylo to asi třetí slovo, které během oběda pronesl. "O co tady jde, Zydele? Přitáhl nás sem a teď nás vězníš ve své skvělé společnosti. Proč? Abys dokázal, že jsme se k tobě chovali špatně? Je to tak? Pokud ano, dobrá, přesvědčil mě. Choval jsem se k tobě nehezky. Stydím se, jsem vinen. Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. A teď s tím už konečně přestaň. Je dávno po všem." "Po všem? Ty ses ale změnil. E. C. Stuarde! Když jsem býval terčem tvých žertůků já, mluvil jsi o tom celé týdny a někdy i měsíce. Když bylo po všem, ještě to neznamenal, že je konec. A co ta moje partie proti Vesselerovi na národním turnaji? Kdy tehdy bylo po všem? Nebo jste na to zapomněli? Ne, nezapomněli. Turnaj se hrál v prosinci, ale až do května, než jsme promovali, jsem ho měl dennodenně na talíři. Co se té partie týče, pro mě nebylo nikdy po všem. Kdykoli jsem potkal Delmaria, vysvětloval mi různé maty, doslova si v tom liboval. Náš drahý kapitán mě již nikdy nezařadil do žádného družstva. A ty, E. C. Stuarde, ty jsi mne přece s oblibou zdravil: „Tak co, Zajdo, kterou velkou partii jsi zase projel?"

Zydel se odmlčel, ale nepřestal se usmívat. "Otiskli jste tu partii v oddílových novinách a dokonce jste ji poslali až do Světa šachu. Tohle všechno vám nejspíš připadá jako prastará historie, ale já mám tu svoji záračnou paměť a nedovedu tak snadno zapomínat. Pamatuji si naprosto všechno. Pamatuji si, jak tam Vesselere nehybně seděl, ruce složené na břiše, a jak na mě civěl těma mrňavýma očima. Pamatuji si, s jakou elegancí táhl figurami, jak je zvedal palcem a ukazováčkem a malíček měl při tom natažený. Pamatuji si, jak jsem se šel mezi dvěma tahy na chodbu napít a u vývěsek stál Norton, mával rukama a říkal Mavorovi z A družstva: „On to projede, hergot, on to projede!“ Bylo to tak, Petře?"

Petr mlčel a hleděl do svého šálku.

"Pamatuji si, jak se na mě Les Mavora podíval, když jsem procházel kolem, a zasyčel na mě: Jestli tuhle partii ztratíš, Zajdo, budeš číchat ke kytíčkám zespodu!" To byla další roztomilá duše. Pamatuji si všechny lidi, kteří se na mě přišli podívat, jak hraji, pamatuji si tady Nortena a Hala Winslowa z Chicaga, dva skvělé kapitány, jak spolu stranou v koutě vzrušeně diskutují - a já vím, o čem. Winslow byl celý pomačkaný a potřeboval oholit, listoval v tom svém slavném

notesu a pokoušel se zjistit, jak se kdo umístí v případě mé výhry, remízy nebo prohry. Také si vzpomínám na ten pocit, jaký se mne zmocnil, když jsem položil svého krále. Vzpomínám si, jak Delmario začal kopat do zdi, jak Stuart pokrčil rameny a obrátil oči ke stropu, vzpomínám si, jak ke mně Petr přistoupil, zavrtěl hlavou a řekl jenom: „Zydele!“ Vidíte? Moje zázračná, paměť je pořád stejně zázračná, vůbec nic jsem nezapomněl. A zejména jsem nezapomněl na tu báječnou partii. Mohu vám hned teď odrecitovat všechny tahy, jestli chcete.”

„Kecy,” vykřikl Steve Delmario. „Měl bys nám odrecitovat jenom jeden důležitý tah, Zajdo. Jezdec bere pěšce! Tenhle tah zarecituji. Měls toho jezdce obětovat a vyhrál bys. Ty ostatní praštěné tahy, kteréš udělal místo toho, jsem už fakt zapomněl.”

Zydel se usmál. „Moc dlouho jsem odkládal rošádu, a v tu chvíli hrozilo, že mi Vesselere věž vezme.”

„To bylo nanič,” řekl Delmario. „Měls Vesselera odrovnat. Kdyby ses fakt odvážil obětovat materiál, roznesl bys ho na kopytech. To by teprve byla švanda. Zajda Pajda porazil velrybu! Starej Hal Winslow by byl v takovém šoku, že by ten svůj notes hodil na zem a hodinu by po něm skákal. Ale tys to projel, protože sis musel chránit bezvýznamnou figuru. Projels to.”

„To jste tvrdili,” pravil Zydel. „A opakovali jste to pořád dokola.”

„Podívej, Bruci,” řekl Petr, „nevidím žádný smysl, proč to celé znovu vytahovat na světlo. Steve je opilý, to přece vidíš, ani neví, co říká.”

„Nesmysl, ví naprosto přesně, o čem mluví, Nortene,” odpověděl Zydel, sundal si brýle a podíval se na něho. Petra zarazil výraz jeho očí. Nenávisť, kterou v nich uviděl, byla téměř hmatatelná, ale bylo v nich ještě něco jiného, něco starého, zahořklého a jakoby bezvýchodného. Ty oči se postupně přesunuly na Kathy, která tiše seděla uprostřed všeho toho starého nepřátelství a ani nedutala, dotkly se Steva Del-maria a E. C. Stuarta, než se zas vrátily k Petrovi, dotkly se jednoho po druhém s tak nezměrnou nenávistí a současně obrovským pobavením, že Petr ohromením ztratil řeč.

„To stačí,” řekl po chvíli téměř prosebně.

„Ne!” vykřikl Delmario a vyhrabal se na nohy. Pití v něm probudilo útočnost. „To nestačí, kruci! Přines šachy, Zajdo, a já ti fakt ukážu! Ted’ hned to proberem a znovu celou partii projdem. Ukážu ti, jak to všechno podělal.”

„Sedni si, Delmario,” přikázal mu Zydel.

Delmario nejistě zamrkal a padl zpět na židli.

„Mám lepší nápad, ale nejdřív si musíte poslechnout, co vám chci povědět. Jak kdysi řekl Archie Bunker, pomsta je nejlepší způsob vyrovnání. Jenže co je to za pomstu, když to oběť neví? Proto vám to povím. Naprosto přesně vám vyličím, jak jsem zruinoval vaše životy.”

„Prosím tě, nech toho,” řekl E. C.

„Ty jsi vždycky nesnášel, když vyprávěl někdo jiný než ty, E. C. Stuarte,” řekl Zydel. „A víš proč? Protože se ten, kdo něco důležitého vypráví, stává středem pozornosti. Jenomže ve středu pozornosti jsi vždy musel být ty sám. Nyní však nejsi středem ničeho. Jaké to je, být bezvýznamný?”

E. C. znechuceně zavrtěl hlavou a nalil si další šálek kávy. „Tak do toho, Zydele. Vyklop nám to. Máš dychtivé posluchače.”

„To opravdu mám, že?” zasmál se Zydel. „Všechno to začalo tou partií proti Vesselerovi. Já ji totiž neprojel. Nedala se vyhrát.”

Delmario vydal neslušný zvuk.

„Ted’ už to vím,” pokračoval Zydel nevzrušeně. „Ale tehdy jsem si myslel, že máte pravdu a že jsem všechno pokazil. Celá léta mě to žralo, mnohem déle, než byste věřili. Noc co noc jsem si tu partii přehrával v hlavě a nemohl jsem usnout. Zničila mi život. Stala se mou posedlostí. Toužil jsem po jediné věci -dostat ještě jednu šanci. Chtěl jsem se nějak vrátit a zvolit nejlepší možnou alternativu, zahrát jiné tahy a zvítězit. Vybral jsem si špatnou variantu, to bylo všechno. Věděl jsem, že kdybych dostal druhou šanci, dopadlo by to lip. Trvalo mi padesát let, než jsem na to přišel.” Petr polkl doušek studené kávy. „Cože? Padesát let? Chtěls říct pět, ne?”

„Padesát,” opakoval Zydel.

„Jsi blázen,” řekl E. C.

„Ne,” pravil Zydel. „Jsem génius. Už jste někdy slyšeli o cestování v čase?”

„Nic takového neexistuje,” řekl Petr. „Paradoxy -”

Zydel ho umlčel rozhodným gestem. „Máš pravdu a současně se mýlíš, Nortene. Cestování v čase existuje, avšak pouze určitým omezeným způsobem. Nebudu vás nudit matematikou, nikdo z vás by tomu nerozuměl. Analogie bude jednodušší. Říká se, že čas je čtvrtý rozměr, který se od ostatních tří významně liší. Naše vědomí se totiž pohybuje současně s ním, ale bohužel pouze z minulosti do přítomnosti. Zkrátka přeskakuje z jednoho okamžiku do dalšího. Tato analogie byla mým výchozím bodem. Usoudil jsem, že může-li se vědomí pohybovat jedním směrem, může se stejně dobře pohybovat opačným. Trvalo mi padesát let, než jsem propracoval všechny detaily a vytvořil to, co nazývám zpětná projekce.”

Zydelův neupřímný úsměv, který před chvílí poněkud pohasl, opět naplno zazářil. „Pracoval jsem na tom v mém prvním životě, v životě plném nezdarů, výsměchu a chudoby. Žil jsem jen touto posedlostí a ze všech sil živil svou nenávist. Nenáviděl jsem vás, nenáviděl jsem vás každíčkou minutu těch padesáti let. Nedovedete si představit, jak jsem trpěl, když jsem pozoroval vaše úspěchy, zatímco já jenom zápasil a prohrával. Má hořkost a nenávist tím jenom narůstala. Dvacet let po vysoké jsem tě potkal na tvé autogramiádě, Nortene. Choval ses tak laskavě a blahovolně! A tehdy jsem se rozhodl, že tě zničím. Váš všechny.”

Petr překvapeně zamrkal. „A také jsem to udělal. Co k tomu dodat? Dokončil jsem své zařízení, když mi bylo jedenasedmdesát. Hmotu nelze v čase přesunout, ale vědomí je něco jiného. Mé zařízení dokáže odeslat mysl nazpět do

libovolného bodu života, který si vyberu, a překopíruje ji i se všemi vzpomínkami do mého mladšího já. Samozřejmě si nemohu vzít nic s sebou, ale mám přece fotografickou paměť." Zydel si významně potřásl ukazováčkem na skráň. "A to je víc než dost. Naučil jsem se nazpaměť vše, co by se mi mohlo v novém životě hodit, a pomocí zpětné projekce jsem skočil zpátky do svého mládí. Dostal jsem novou příležitost zahrát jiné tahy na šachovnici života. A taky jsem to udělal."

Steve Delmario zamrkal. "Tvé tělo," zamumlal, "co se stalo s tvým tělem, ha?"

"Zajímavá otázka. Zpětná projekce pochopitelně zničí cestovatelovu původní budoucnost, protože jeho mysl opustí tělo, časová linie však pokračuje dál. Ale nikdy jsem u toho nebyl, abych se o tom přesvědčil. Změny v minulosti vytvoří novou, odlišnou časovou linii."

"Aha, alternativní větve/" řekl Delmario stěží srozumitelně.

Kathy se zasmála. "Nemohu uvěřit, že tady sedím a tohle všechno poslouchám. A že to on," ukázala na Delmaria, "bere vážně."

"Souhlasím." E. C. Stuart, který dosud znuděně hleděl na strop s mírně přezíravým výrazem, nyní pohlédl na Zydela. "Nejsem tak důvěřivý, jako jsi býval ty, Bruci, a jestli si myslíš, že ti spolknou všechny tyhle hlouposti jen pro tvou zábavu, tak to ti nevyjde."

Zydel se otočil k Petrovi. "Co ty, kapitáne, co si o tom myslíš ty?"

"No, dá se tomu dost těžko uvěřit, Bruci," začal Petr opatrně. "Říkáš, žeš tou partií začal být posedlý... Asi to bude pravda. Měl by ses o tom poradit s nějakým odborníkem, ne s námi."

"S jakým odborníkem?" zeptal se Zydel. Petr se nervózně zavrtěl. "Však víš, s psychoanalytikem nebo... prostě s nějakým cvokařem."

Zydel se hlasitě zasmál. "Neúspěch ti vůbec nic neubral z té tvé přišerné blahovůle, kapitáne. Na té autogramiádě v oné časové linii, v níž jsi byl úspěšným spisovatelem, jsi byl úplně stejný."

Petr si povzdechl. "Bruci, copak nevidíš, jak je tvé chování ubohé? Pravda, pokud je to sebeklam," zarazil se, "tak to asi vidět nemůžeš. Ale my všichni, jak jsme tady, vidíme, že jsi dosáhl úspěchu. Nikomu z nás se nedaří tak dobře jako tobě, ale ani to ti zřejmě nestačí, a tak sis vykonstruoval všechny tyhle chorobné fantazie, jakousi imaginární pomstu -"

"Má pomsta není imaginární, Nortene," odsekl Zydel. "Můžu ti říct naprosto přesně, co jsem udělal a jak."

"Nech ho, Petře, ať nám to poví," řekl E. C. "Potom se možná dočkáme toho, že nás z tohoto domu smíchu propustí."

"Děkuji ti, E. C. Stuarte." Zydel se s velkým uspokojením rozhlédl kolem stolu, nakonec se jeho pohled zastavil u Steva Delmaria. "Začnu s tebou, protože ve skutečnosti jsem s tebou také začal. Bylo snadné tě zničit, Delmario, protože jsi byl vždycky tak omezeně jednostranný. V původní časové linii jsi byl stejně bohatý jako já dnes v této. Peníze za elektronické hry a později za domácí počítače se ti hruly z celého světa, zatímco já žil v chudobě a zdokonaloval zařízení na zpětnou projekci. Byl jsi nadaný a vynalézavý. Byl jsi prostě nejlepší."

Zydel se teď tvářil jako člověk, kterému se splnil sen, po němž dlouho toužil. "Když jsem skočil zpátky, jednoduše jsem zaujal tvé místo. Stačilo, abych si prostudoval všechny tvé nejchytřejší nápady a důležité patenty, na nichž jsi zbohatl, a zapamatoval si je současně s daty, kdy jsi je vynalezl. A jakmile jsem měl tvé vědomosti, nebylo to o nic složitější než dětská hra. Copak ti nikdy nepřipadalo divné, když jsi vynalezl něco nového, že jsem tě vždycky předešel? Žiji totiž tvůj život, Delmario." Delmariovi se začaly třást ruce a obličej mu zbělel. "Bůh tě zatrat'," zašeptal. "Bůh tě zatrat'." "Nedovol mu, aby tě dostal, Steve. Chce nás vidět na kolenou," zasáhl E. C. "Je to všechno tak absurdní, že pro to nemám slov."

"Ale je to pravda!" Delmario zasténal, jeho oči za tlustými čočkami těkaly sem a tam. "Všechno, co říkal, je fakt pravda! Všechny mé nápady... Vždycky byl krok přede mnou... Petře, říkal jsem ti, že -"

"Říkal," pravil Petr odměřeně, "ale před Brucem jsi o tom mluvil taky. Prostě proti tobě použil tvé vlastní mindráky."

Delmario otevřel ústa, ale nedostal ze sebe ani hlásku.

"Dej si ještě skleničku," navrhl mu Zydel.

Delmario zíral na Zydela. Petrovi se zdálo, že po něm skočí a zardousí ho, a připravil se, že zasáhne. Ale Delmario nakonec poslechl. Víno zaklokotalo v hrdle poloprázdné láhve, když si naléval plnou sklenici.

"To je opovržením hodné, Bruci," řekl E. C.

Zydel se k němu otočil. "Zničit Delmaria bylo sice dramatické, ale snadné. S tebou to bylo mnohem složitější, E. C. Stuarte. Steve nežil pro nic jiného než pro svou práci, a když jsem mu ji vzal, prostě se zhroutil. Stačilo ho párkrát předejít, aby ztratil sebedůvěru a vzdal to. Ale ty, Stuarte, tys toho měl víc."

"Tak pokračuj s těmi svými pohádkami. Zydele," pravil E. C. upjatě, "ať to máme za sebou."

"Na Delmariových nápadech jsem zbohatl," řekl Zydel, "a ty peníze jsem použil proti tobě. Tvůj pád nebyl tak senzační jako Delmarioův a už mě tak neuspokojil. Steve padl z výšin až do hlubin. Ty jsi byl jen průměrně úspěšný, a tak jsem z tebe mohl udělat jen průměrně neúspěšného. Ale podařilo se mi to. Zatahal jsem v zákulisí za nitky a překazil ti spoustu transakcí. Když jsi pracoval pro Foota a Cona, zařídil jsem, aby vašeho reklamního textaře - jmenoval se Allerd - přeplatila jiná agentura. A vzpomínáš si, co se stalo, když jsi přijal lépe placenou práci u další firmy, která se měla stát tvým druhým odrazovým můstkem? Vzpomínáš si, jak rychle zkrachovala a ty jsi zůstal bez příjmů? To jsem rovněž zařídil já. Podobnými způsoby jsem tvou kariéru postrčil dvacetkrát nebo třicetkrát. Nikdy ses nedivil. E. C. Stuarte, že naprostá většina tvých profesionálních rozhodnutí byla tak neomylně špatných? Nedivil ses, jakou máš smůlu?"

"Ne," řekl E. C. "Jsem se svým životem spokojený."

Zydel se rozzářil. "No, také jsem si z tebe vystřelil. Můžeš mi poděkovat za ten herpes, který jsi vloni chytil. Ta dáma, která ti ho předala, byla dobře zaplacená. Radu let jsem hledal tu správnou kombinaci - krásnou mladou herečku, prostě tvůj typ, nezaměstnanou a dostatečně zoufalou, aby udělala cokoli. A současně aby měla ošklivou venerickou chorobu. Jak se ti líbila, Stuarte? Víš, vlastně sis to zavinil sám, já ti ji jenom předhodil. To byla zas tvá schůzka

naslepo."

Stuartův výraz se nezměnil. "Jestli si myslíš, že se teď buď zhroutím, nebo ti uvěřím, jsi na omylu. Dokazuje to jenom, žeš slídl v mé minulosti a podařilo se ti vyhrabat nějakou špínu."

"Proč jsi pořád tak skeptický, Stuarte? Bojíš se, že budeš vypadat hloupě, když mi uvěříš?"

E. C. neodpověděl.

Zydel se otočil k Petrovi. "A teď ty, Nortene, náš neohrožený vůdce. S tebou to bylo nejtěžší."

Petr pohlédl Zydelovi do očí, ale také mlčel.

"Četl jsem tvůj román, víš?" řekl Zydel jakoby mimochodem.

"Nikdy jsem žádný nevydal."

"Ale ano! Ovšem v původní časové linii. Byl docela úspěšný. Kritika ho zbožňovala, a dokonce se krátce objevil i v Timesech mezi bestsellery."

Nezdálo se, že by tato informace Petra potěšila. "Je to tak průhledné a ubohé, Bruci."

"Jmenoval se Zvířata v kleci," řekl Zydel. Petr do té chvíle jen sklesle seděl a tvářil se nešťastně a smutně. Nyní se však napřímil, jako by dostal políček. Uslyšel, jak Kathy zalapala po dechu.

"Můj bože," řekla.

E. C. se k němu zmateně otočil. "Petře? Co se děje? Vypadáš..."

"Nikdo o té knize neví," řekl Petr. "Jaks to hergot zjistil? Musel ti to prozradit můj bývalý agent, že je to tak?"

"Ne," řekl Zydel a spokojeně se usmál.

"Lžeš!"

"Co se děje, Petře?" zeptal se E. C. "Co tě tak rozčílilo?"

Petr na něho pohlédl. "Má kniha... Zvířata v kleci..."

"Copak existovala?"

"Ano, existovala," Petr nervózně polkl. Byl zmatený a začínal být vzteklý. "Byl to můj první román. Aspoň jsem si myslel, že bude první." Podrážděně se zasmál. "Byla to vážná próza, básnický obraz barvitého, i když skomírajícího způsobu života, ale doufal jsem, že bude mít komerční úspěch. Odehrávala se v cirkusu, však víš, jak mě cirkusy vždycky vzrušovaly, a hlavním hrdinou byl krotitel šelem. Celý rok jsem kvůli tomu románu jezdil s Létajícími bratry v triku jako cirkusák. Začínal jsem jako holka pro všechno, až jsem to dotáhl na fackovacího panáka, ale především jsem pozoroval artisty při práci. Potom jsem dva roky psal. Jenže když jsem hotový rukopis poslal svému agentovi, tak za necelé tři týdny... za tři týdny..." Nedokázal větu dokončit.

E. C. však pochopil. Zamračil se. "Ten bestseller o cirkusu? Jak se jmenoval...?"

"Bratři v triku." Petrovi ta slova zhořkla v ústech. "Napsal ho Donald H. Sullivan, starý pisálek, který zplodil a pod všelijakými pseudonymy vydal padesát hororů a tučet kovbojek. Kritici tomu nechtěli uvěřit, ale především jsem tomu nemohl uvěřit já! Byl to můj román s jiným názvem. Ne sice slovo od slova stejný, to ne. Zvířata v kleci byla mnohem lépe napsaná, ale základní příběh a všechny zápletky, dokonce i několik jmen postav... Bylo to příšerné. Můj agent prohlásil, že Zvířata v kleci jsou příliš podobná Bratřím v triku, než aby se dala publikovat, a varoval mě, že v nejlepším případě bych mohl být označen za nepůvodního a v nejhorším za plagiátora. Tvrdil, že to vypadá jako zlodějna. Tři roky života - a on to nazval zlodějnou! Vyhodil mě. Jiného agenta, který by byl ochoten mě zastupovat, jsem nesehnal a další knihu jsem už nenapsal. Ta první mě stála příliš mnoho." Petr se otočil k Zydelovi. "Rukopis jsem zničil, spálil jsem všechny kopie. O tom románu nikdo nevěděl, jenom Kathy, můj agent a já. Jaks to zjistil?"

"Už jsem ti to říkal," odpověděl Zydel. "Četl jsem ho."

"Ty sprostý lhář!" vykřikl Petr. Zbledl, uchopil prázdnou sklenici a vztekle jí mrštil po Zydelovi, protože zatoužil vymazat ten jeho spokojený úsměv, protože ho chtěl vidět zalitého krví. Ale Zydel klidně uhnul a sklenice nehlučně spadla na vysoký koberec.

"Uklidni se, Petre," řekl E. C.

Delmario, ztracený v alkoholickém opojení, kulil oči jako sova. Kathy svírala rukama okraj stolu, až jí klouby zbělely.

"Mám dojem, že náš kapitán protestuje poněkud příliš důrazně," řekl Zydel a dolíčky ve tvářích se mu prohloubily. "Ty víš, že všechno, co tady říkám, je pravda, Nortene. Tvůj román jsem četl a mohu ti odvyprávět celý děj, jestli chceš, od začátku až do konce. Už jsem ho jednou vyprávěl Donaldu Hastingsi Sullivanovi, kterého jsem si najal, aby Bratry v triku napsal. Udělal bych to sám, ale nemám na psaní vloh. Sullik mi byl za tu příležitost až nepřiměřeně vděčný. Zaplatil jsem mu nájem a na rozloučenou dostal velice slušný autorský honorář."

"Ty syčáku," řekl Petr, ale nemělo to žádnou sílu. Cítil, jak se v něm hněv rozplývá a zanechává po sobě děsivé znechucení, které jen potvrzovalo jeho porážku. Připadal si podvedený a bezmocný a náhle si uvědomil, že Zydelovi věří, že věří každému slovu toho absurdního vyprávění. "Je to pravda, že?" zeptal se. "Je to vážně pravda. Tys mi to udělal. Ukradls mi mé myšlenky, mé sny, všechno."

Zydel mlčel.

"A co mé další neúspěchy?" pokračoval Petr, "Po tom šoku s Bratry v triku jsem začal dělat novinářinu... Co ten článek, který mě zničil? Moji informátoři náhle všechno popřeli, nebo zmizeli, takže to vypadalo, že si vymyslím. A pak všechny ty soudní tahanice, útok na mé soukromí, hanopisy... Kam jsem se obrátil, hned na mě podali žalobu. Trvalo to dva roky! Potom jsem si už u žádných novin ani neškrtl. To nebyla směla, že ne? Tos byl ty. Ukradls mi můj život."

"Zasloužíš si kompliment, Nortene. Musel jsem tě zlomit dvakrát. Poprvé se mi podařilo zničit tvou literární kariéru Bratry v triku, ale sotva jsem se otočil, vypracoval ses na nesmírně populárního novináře. Dostával jsi ceny, byl jsi slavný a měl jsi všechno, co k tomu patří. Bylo pozdě proti tomu něco udělat, tak jsem musel skočit zpátky ještě jednou, abych to všechno stihl zařídít. Abych tě zase dostal."

Petr se uslyšel, jak říká: "Měl bych tě zabít, Zydele."

E. C. zavrtěl hlavou. "Petře, tohle je jen důmyslný žert." Řekl to tónem člověka, který se pokouší vysvětlit něco důležitého naprosto slabomyslné osobě. "Nesmíš brát Zajdu vážně."

Petr se zahleděl na svého starého přítele. "Ne, E. C., je to pravda. Je to všechno pravda. Přestaň si dělat starosti, že bychom mohli naletět na kanadský žertík, a zamysli se nad tím. Dává to smysl. Vysvětluje to všechno, co se nám přihodilo."

E. C. Stuart znechuceně zamručel, zamračil se a přihladil si špičku kníru.

"Poslouchej svého kapitána, Stuarte," řekl Zydel.

"Proč, Zydele?" zeptal se Petr. "To jediné chci vědět. Proč jsi to udělal? Protože jsme si z tebe dělali legraci a prováděli ti všelijaké žertíky? Možná jsme se nechovali správně, nevím, tehdy se mi to nezdálo tak hrozné. Za hodně věcí sis mohl sám. Ale ať už jsme ti udělali cokoli, tohle jsme si nezasloužili. Byli jsme v jednom družstvu, byli jsme přátelé." Zydelova ústa se sevřela a dolíčky zmizely. Jvíky jste mými přáteli nebyli."

Delmario rázně přikývl. „Jákt nejsi žádný můj přítel, Zajdo Pajdo, to ti teda povím. Víš, co jsi? Ubožák. Vždycky jsi byl mizerná padavka, proto tě nikdo neměl rád. Zbabělec s ježkem. Kruci, copak jsi byl jediný, z koho si dělali kluci legraci? Co třeba já a ten poslední člověk na Zemi? - A co ty fóry, který E. C. nastražil na Pét'u, na Lesa a ostatní?" Napil se. "To, žes nás sem dostal, je jenom další podlost. Jsi pořád stejný Zajda Pajda jako vždycky. Nestačilo ti něco udělat, ty ses musel vytahovat, aby se to všichni dozvěděli. A když se něco pokazilo, tak to nikdy nebyla tvoje vina, že? Tys prohrával jenom proto, že v místnosti bylo moc hluku, nebo že bylo špatný osvětlení a podobně." Delmario vstal. "Je mi z tebe fakt nanic. Možná žes nám zničil životy a teďka jsi nám to řekl. Už jsi spokojený? Dopřál sis pěkně všivou a podlou zábavičku, tak nás nech odejít."

"Já tvůj návrh podporuji," řekl E. C.

"Na to zapomeňte," pravil Zydel. "Ještě ne. Ještě jsme nehráli šach. Dáme si několik partií jako vzpomínku na staré časy."

"Ta partie..." Delmario zamrkal. Stál tam na nejistých nohou a musel se držet opěradla židle, aby se nekymácel, ale najednou si vzpomněl, že vlastně sám Zydela vyzval. "Budem zase přehrávat tu partii."

Zydel položil ruce dlaněmi na stůl a přitiskl prsty jeden ke druhému. "Můžeme to udělat ještě lépe. Nikdo z vás mi nikdy nedal příležitost, ale já vám ji dám, každému. Ukradl jsem vaše životy - říkal jsi to tak, Nortene? -, nyní máte možnost vyhrát je zpět. Trochu si zahrajeme, přátelé. Začneme hrát přesně od toho kritického postavení. Já budu mít Vesselerovy černé a vy mé bílé figury. Můžete hrát společně, jestli chcete, nebo jeden po druhém, to je mi jedno. Vyhraje tu partii, o které tvrdíte, že jsem ji měl vyhrát já, a ihned vás nechám odejít. A navíc vám dám všechno, co budete chtít. Peníze, skvělou práci, cokoli."

"Táhni k čertu, ty padavko!" vykřikl Delmario. "Tvoje mizerný prachy mě nezajímají."

Zydel si vzal ze stolu brýle a s širokým úsměvem si je nasadil. "A nebo, jestli vám to bude milejší, můžete vyhrát možnost použít mé zařízení. Můžete se pomocí zpětné projekce vrátit zpátky, předejít mě a žít své životy tak, jak vám byly předurčeny, než jsem se do nich zamíchal. Rozmyslete si to. Je to ta nejlepší příležitost, jakou jste kdy měli, a já vám to tak usnadňuji. Stačí, když vyhraje tu vaši vyhranou panii."

"Vyhrát partii, která se už hrála, je v šachu jedna z nejtěžších věcí," ozval se Petr zasmušile, ale už při těch slovech se mu mozek rozběhl na plné obrátky. Je to příležitost, pomyslel si, příležitost poskládat dohromady trosky života, smazat špatné tahy a místo popela pohry ochutnat víno úspěchu, vyhnout se té parodii, jaká se stala z mého manželství s Kathy... Vzrušením se mu sevřel žaludek. Mrtvé naděje povstávaly jako duchové, aby si znovu zatančily na hřbitově jeho snů. Usoudil, že by tu výzvu měl přijmout. Ze jí musí přijmout.

Steve Delmario ho předešel. "Dokážu tu mizernou partii vyhrát," zahučel opile. "Můžu ji vyhrát se zavřenýma očima. Dostanu tě, Zajdo. Kruci, dej sem šachy!"

Zydel se zasmál, opřel se rukama o stůl a vstal. "Teď ne, Delmario. Nechci, aby ses vymlouval, žes byl opilý. Rozdrtím tě, až budeš střízlivý jako kostka ledu. Zítra. Zahraji si s tebou zítřka."

Delmario prudce zamrkal. "Tak teda zítřka."

Petr našel v horní zásuvce nočního stolku malou šachovnici, odnesl si ji do obývacího pokoje, posadil se ke krbu a rozestavil figury do Zydely kritické pozice, aby ji prostudoval. Kathy za ním přišla z koupelny. Byli sami.

"Petře, utečme odtud," řekla. "Dnes v noci. Nebo raději hned teď." Petr se na ni zamračil. "Chceš jít pryč? A jak to uděláme, hergot, když máme auto zamčené v garáži?"

"Někde tady musí být telefon. Můžeme se ho pokusit najít a zavolat o pomoc, nebo jít prostě pěšky."

"Je prosinec a jsme v horách na kilometry daleko od nejbližších lidí. Mohli bychom zmrznout. Ne, to nepadá v úvahu." Obrátil pozornost zpátky k šachovnici a snažil se soustředit.

"Petře!"

Podrážděně vzhlédl. "Co je? Nevidíš, že teď nemám čas?"

"Musíme něco udělat. Tady je to hotová cvokárna. Zydela by měli držet pod zámkem."

"Říkal pravdu," pravil Petr.

Kathy zjihla a na tváři se jí objevilo něco jako starostlivost. "Já vím," řekla jemně.

"Já vím!" parodoval ji Petr hrubě. "Ty víš všechno, že? Takže taky víš, jak mi je? Ten syčák za to zaplatí. Je zodpovědný za všechnu tu mizérii, která mě potkala. Myslím, že nejspíš může i za tebe."

Přestože se jí v obličej nepohnul ani sval, veškeré sympatie náhle zmizely a Petr zase spatřil tu starou známou pohrdavou masku. "Vždyť tě jen znovu porazí," řekla Kathy ledově. "Chce, abys po té příležitosti skočil, protože ti nedovolí vyhrát. Jak se ti bude líbit, až tě porazí? Jak s tím teprve potom budeš žít? "

Petr pohlédl na šachové figurky. "Vždyť je to hlupák. Tohle je pozice vítěze, stačí najít správnou strategii. A my na to máme tři pokusy. První jde Steve. Jestli prohraje, E. C. i já se můžeme z jeho chyb poučit. Já neprohraju. Prohrál jsem

toho možná hodně, ale tohle ne. Tentokrát to všem ukážu, uvidíš."

"Už se nemůžu dočkat," řekla Kathy, "už se nemůžu dočkat, jak to ukážeš mně, ty ubožáku."

Petr ji ignoroval, táhl jezdcem a vzal pěšce. Následujícího dne ráno zůstala Kathy v posteli. "Běž si hrát tu svou natvrdlou hru, jestli chceš. Já si lehnu do vany a budu si čist. Nehodlám se toho zúčastnit,"

"Jak je libo." Petr za sebou bouchl dveřmi a jako obvykle si pomyslel, že si vzal za ženu pěknou mrchu.

Bruče Zydel už postavil do středu haly obyčejný dřevěný stůl a na něj šachy, které však nebyly tak drahé jako ty s nepohyblivými figurami. Takové ozdobné soupravy jsou vhodné jen jako dekorace, ale při vážné hře nejsou k ničemu.

Zydel zvolil standardní turnajovou sadu: koženkovou zelenobílou šachovnici, kterou rozmotal a pečlivě vyrovnal, a figury z umělé hmoty podlepené plstí a s olovenými závažími v podstavcích, aby měly správnou váhu. Popaměti rozestavil partii, aniž se jedinkrát podíval na tu zamrzlou hru na opačném konci místnosti. Pak začal nastavovat šachové hodiny se dvěma ciferníky.

, J3ez hodin zkrátka neumím hrát. Nastavím je přesně tak, jak byly tenkrát v Evanstonu." Zydel ještě jednou přelétl pohledem šachovnici a se spokojeným úsměvem usedl za Vesselerovy černé figury. „J?řipraven?" zeptal se Delmaria. Steve naproti němu byl bledý, zřejmě měl příšernou kocovinu. Držel velkou sklenici pomerančového džusu, a kdyby nervózně nepomrkával víčky, jeho oči za tlustými čočkami brýlí by se zdály téměř bez života. "Jo, jdem na to."

Zydel stiskl knoflík a spustil Delmariovy hodiny.

Delmario okamžitě natáhl ruku a zahrál tah jezdec bere pěšce. Figury o sebe jemně cvakly, když je vyměňoval. Pak pěšcem stiskl hodiny, zastavil svůj čas a spustil Zydelův.

"Obětoval jsi jezdce? To je ale překvapení," řekl Zydel a vzal mu ho.

Delmario vzal střelcem pěšce a obětoval tak další figuru, kterou mu Bruče Zydel, jehož to naprosto nevyvedlo z míry, musel vzít králem; ve tvářích se mu dělaly dolíčky, jak se při tom pobaveně usmíval. Steve Delmario se naklonil nad šachovnici, jako by se chtěl ubezpečit, že všechny figury jsou přesně tam, kde mají být. Přehodil si nohu přes nohu, ale hned je zase vyměnil. Petr stál přímo za ním a téměř cítil vlny napětí, které z Delmaria vyzářovaly. Dokonce i E. C. Stuart, který seděl o kus dál ve velkém pohodlném křesle, začal hru sledovat. Hodiny tiše tikaly. Delmario natáhl paži, aby uchopil dámu, ale zaváhal a zastavil prsty těsně nad ní. Ruka se mu chvěla.

"Co se děje, Slevě?" zeptal se Zydel a sepal ruce pod bradou. "Ty váháš. Nevíš, že kdo váhá, prohrává? Že bys najednou nevěděl, jak dál? To snad ne. Vždycky jsi to přece věděl. Kolik matů jsi mi ukazoval? No tak, kolik?"

Delmario zamrkal a zamračil se. "Však ti ukážu ještě jeden, Zajdo," řekl našťavaně a posunul dámu. "Šach."

"To se podívejme," pravil Zydel.

Petr studoval pozici. Obětování dvou bílých figur odkrylo protivníkovu krále a šach dámou mu bránil v ústupu. Zydel nyní táhl černým králem o jedno pole proti vyčkávající armádě bílého. Černý byl nepochybně ztracen, jeho obrana byla soustředěna na dámském křídle a bílý nepřítel byl všude kolem něj. Ale Zydel nevypadal ani trochu znepokojeně.

Delmario se napil džusu a neklidně se zavrtěl na židli. Hodiny tikaly. Zydel zívá a posměšně se usmál. "Tenkrát jsi zvítězil, Delmario, porazil jsi mistra. Teď k tomu vítězství nedojdeš? Kde jsou všechny ty tvé maty?"

"Je jich tolik, že nevím, který si vybrat," řekl Steve. "Buď zticha, kruci. pokousím se přemýšlet."

"Ó pardon," řekl Zydel.

Na Delmariových hodinách uběhlo deset minut, než zahrál tah svým zbývajícím jezdcem. "Šach."

Zydel posunul krále.

Delmario si olízl rty a postrčil dámu o jedno pole. "Šach."

Zydel ustoupil králem do bezpečí k dámskému křídlu.

Delmario trhl dopředu pěšcem. "Šach." Zydel mu musel vzít nabídnutý kámen králem, ale spokojeně se usmíval.

Pole se otevřelo a Delmario mohl zapojit do hry věže. "Šach."

Zydel uhnul pronásledovaným králem.

Delmario posunul věž dopředu před své šiky a postavil ji přímo proti černému králi. "Šach!" řekl hlasitě.

Petr, který hleděl na šachovnici přes Delmariovo rameno, se prudce nadechl. Ta věž je v nebezpečí! Když ji Zydel vezme králem, může Steve nasadit druhou věž a černý král bude muset ustoupit. A pokud potáhne dámou... Ano, v této variantě je celá řada matových hrozeb. Černý má sice hodně možností, ale všechny končí katastrofou. Když Zydel nevezme věž králem, ale jezdcem, hrozí mu šach dámou, bude muset králem ustoupit, tah bílým střelcem... Výborně, v této alternativě je mat ještě rychlejší.

Delmario dopil džus jedním douškem a sebevědomě prázdnou sklenici odložil.

Zydel však přesunul krále šikmo kupředu. Jediný možný tah, pomyslel si Petr. Delmario se napjatě předklonil a Petr za ním udělal totéž. Bílé figury obklopovaly osamělého černého krále, ale jak ho sevřit a dát mu mat? Petr si pomyslel, že Steve má tři možnosti, vlastně čtyři... V naprostém tichu, které v hale panovalo, analyzoval jednotlivé varianty. Šach věží není dobrý, král prostě ustoupí a příští šach ho zavede do bezpečí. Tak střelcem? Ne, Zydel by ho mohl vzít věží, má ostatně o dvě figury víc. Několik dalších zajímavých variací se mohlo odvíjet od šachu dámou...

Delmario náhle uchopil pěšce dosud nehybně stojícího před svým králem a posunul ho o dvě pole. Pevně ho postavil a přepnul hodiny. Pak se pohodlně usadil a založil si ruce na prsou. "Jsi na tahu, Zajdo,"

Delmario nedal šach, ale zabránil černému králi v úniku. V tuto chvíli už nebyla hrozba bílou věží tak neškodná. Černý by měl dostat mat během tří tahů. Zydel se však může pokusit aktivizovat obranu. Dámou hrát nemůže, protože by dostal šach bílou dámou, a kdyby černý král ustoupil, hrozí mu šach věží a příštím tahem nezadržitelně mat... Čím déle Petr na rozestavení figur hleděl, tím slabší mu obranné možnosti černého připadaly. Černý sice může porážku pozdržet, ale nemůže ji zastavit, je zničen.

Zydel však zničeně nevypadal. Táhl jezdcem proti dámskému křídlu bílého. "Šach."

Delmario jenom zíral. Petr zíral. E. C. Stuart, který vyskočil z křesla a prstem si přihlazoval knír, taky zíral. Petr si nejprve

pomyslel, že je to jenom hra o čas. Delmario mohl jezdcu vzít některým ze svých dvou pěšců, nebo mohl jednoduše přesunout svého krále, ledaže... Petr se zamračil. Pokud bílý vezme střelcem pěšce, dostane šach dámou, ustoupí opět králem, dáma vezme věž, šach, král... Ne, to by nebylo dobré, bílý by byl uma-tován početní převahou. A jiná alternativa, která ho napadla, by vedla k porážce ještě rychleji.

Delmario táhl králem.

Zydel zahrál střelcem. "Šach."

Zbýval jediný tah. Steve znovu posunul krále kupředu. Byl znepokojený, ale jeho sevření kolem černého krále zůstalo nedotčeno, přestože teď dostával šach on.

Zy dělu v jezdec mu dal další šach.

Delmario zamrkal a začal pod stolem podupávat nohama. Petr si uvědomil, že pokud stáhne krále zpátky, dostane od Zydela sérii šachů vedoucí k matu. Ale černého jezdce blokuje věž a dáma...

Delmario vzal jezdce věži.

Zydel mu sebral vysunutého pěšce dámou a tím se uvolnil ze sevření.

Nyní mohl Delmario vzít černou dámu bílou, ale tu by ihned ztratil a v dalších tazích by byl beznadějně zničen. Místo toho ustoupil králem. Zydel mlaskl, vzal bílého jezdce dámou a znovu ji Delmariovi nabídl. Delmariova blokáda byla rozmetána. Vezme-li Zydelovi dámu, dostane šach a bílý král se ocitne v kleštích, z nichž není úniku. Petr zaskřípal zuby. Musí tady přece být nějaké jiné řešení. Z téhle pozice se dá určitě ještě hodně uhrát.

Hodiny tikaly. Delmariovi zbývalo patnáct minut. Byl v časové tísní, ale nebylo by to nic hrozného, kdyby tam jenom nehybně neseděl a nepomrkával.

Petr usilovně přemýšlel.

Delmario si sundal brýle, pečlivě si je vyčistil podolkem košile a znovu si je nasadil, ale pozice se nezměnila. Upřeně hleděl na černého krále, jako by čekal, že zmizí. Nakonec se začal zvedat. "Potřebuju se napít," řekl.

„Jřinesu ti to," vyštěkl Petr. "Sed', máš už jenom osm minut."

Petr spěchal do baru a namíchal vodku s džusem. Když se vrátil. Steve vypil polovinu velké sklenice jediným douškem, aniž by na chvíli odtrhl oči od šachovnice.

Petr se tázavě podíval na E. C. Stuarta, ten jenom zavrtěl hlavou a zvedl oči ke stropu. Neřekli si ani slovo, ale Petr vzkaz pochopil: Je to v háji.

Steve Delmario byl čím dál neklidnější. Když mu zbývaly už jen tři minuty, natáhl ruku a nechal ji trčet ve vzduchu. Teprve po dlouhé chvíli ji stáhl zpět. Poposedl si, skrčil nohy pod židli a naklonil se tak nízko, až měl nos jen pár centimetrů nad figurami.

Hodiny tikaly.

Pak spadl praporek.

Zydel se usmál. "Čas vypršel. Delmario."

Steve vzhlédl, dýchal otevřenými ústy a pomrkával. "Čas," řekl naléhavě. "Potřebuju jenom čas, abych na to přišel.

Někde to tady musí být, fakt. Všechny ty šachy..."

Bruče Zydel vstal. "Jenže ty už čas nemáš, Delmario. Ale stejně na tom nezáleží, i tak bys prohrál."

"Ne! Někde je tady vítězný tah -" Petr položil Delmariovi ruku na rameno. "Uklidni se, Steve. Je mi to líto, ale Bruče má pravdu. V téhle partii už nemáš šanci."

"Ne," trval na svém Delmario. "Pakt je tady kombinace, která vede k vítězství, jenom musím..." Natáhl pravou ruku nad šachovnici. Začala se mu třást. Nakonec bílého krále položil.

Zydel jim předvedl své doličky. "Hodný hoch, poslouchá svého kapitána," řekl, odvrátil se od Delmaria a pohlédl na zamračeného E. C. "Jsi na řadě, Stuarde. Zítra. Stejný čas, stejné místo."

"A co když vůbec nechci hrát?" zeptal se E. C. pohrdavě.

Zydel pokrčil rameny. "Jak chceš. Budu tady a budu připraven. Zapnu tvé hodiny přesně na čas. Prohraješ buď na šachovnici, nebo kontumačně. Vyber si."

"A co já?" zeptal se Petr.

"Tebe, kapitáne," řekl Zydel, "tebe si nechávám na konec."

Steve Delmario vypadal jako troska. Kromě okamžiků, kdy si šel do baru pro další pití, odmítal vstát od šachovnice. Pil jako duha, přesouval figury pořád dokola a donekonečna si přehrával celou partii. Kolem poledne zhltl sendvič, který mu Petr připravil, ale nebyla s ním rozumná řeč. Pokusil se mu vysvětlit, že do hodiny bude úplně na mol. Jestli to do sebe bude lít tímhle tempem, ale Steve ho neposlouchal.

Petr nakonec Delmaria opustil a šel se Stuartem nahoru. Zaklepal na dveře apartmá a zavolal: "Jsi oblečená, Kathy? Je tady se mnou E. C."

Otevřela dveře. Měla na sobě džínsy a tričko. "V pohotovosti jako vždy," řekla. "Pojďte dál. Jak dopadla vaše velká hra?"

"Delmario prohrál," řekl Petr. "Ale myslím, že to bylo o chlup. Jednu chvíli jsem se domníval, že ho už má."

Kathy si odfrkla.

"A co teď?" zeptal se E. C.

"Budeš zítra hrát?" E. C. pokrčil rameny. "Proč ne, nemám co ztratit."

"Můžeš ho porazit," řekl Petr. "Oba víme, jak to se Stevem vypadá. Musíme to všechno probrat a zjistit, co udělal špatně."

E. C. si zamyšleně přihladil knír. "Ten tah pěšcem," navrhl, "ten, kterým nedal šach a tím otevřel blokádu."

"A umožnil černému protiútok," řekl Petr. Ohlédl se přes rameno na Kathy, která tam stála se založenýma rukama.

..Mohla bys přinést z ložnice šachovnici?" požádal ji. "Steve byl v té chvíli už dávno ztracený. Myslím, že postupoval

špatně už před tím."

"Tolikrát mu dal šach," řekl E. C. "Možná jich bylo až moc, ne?"

"Přesně," řekl Petr vzrušeně. "Místo toho, aby ho dostal do matu, tlačil Zydela do bezpečí. Tam někde to musíš udělat jinak."

"Souhlasím."

Kathy přinesla šachovou soupravu, položila ji mezi ně na stůl, sedla si na podlahu a zkřížila nohy pod sebe. Petr bleskurychle rozestavil nyní už známou kritickou pozici a začali rozebírat situaci.

Kathy to brzy znudilo, vstala a znechuceně řekla: "Oba jste blázni. Jdu se najíst."

"Přinesla bys nám něco, až půjdeš zpátky?" zeptal se Petr. "A taky pár piv?"

Ale když potom položila podnos vedle nich, sotva si toho všimli. Zůstali sedět nad šachovnicí až do noci a Kathy šla na večeři sama.

Když se vrátila, řekla: "Ten Zydel je nechutný." Způsob, jakým to pronesla, na okamžik odtrhl Petra od hry, ale opravdu pouze na okamžik.

"Co kdybych zkusil tohle," řekl E. C. a táhl jezdcem.

Petr se rychle podíval na šachovnici. "Vidím, že ses rozhodl hrát," pravil Zydel.

E. C. krátce přikývl. Vypadal upraveně a svěže, piskově světlé vlasy měl pečlivě učesané. V ruce držel šálek horké kávy.

"Máš pořád dokonalý postřeh, Brucičku."

Zydel se zasmál.

"Ale měli bychom napřed ještě něco vyřešit," řekl E. C. "Té tvé pomatené historce o cestování časem nevěřím. Budeme hrát o peníze, ne o nějakou směšnou zpětnou projekci, rozumíš?"

"Proč jsou všichni vtípalci tak podezřívaví?" povzdychl si Zydel. "Samozřejmě, stačí říct. Chceš peníze?"

"Milion dolarů."

Zydel se usmál od ucha k uchu. "Směšné drobné, ale souhlasím. Když mě porazíš, dostaneš milion. Doufám, že přijmeš šek."

"Ověřený šek." E. C. se otočil k Petrovi. "Jsi můj svědek."

Petr přikývl. Toho rána se tam sešli jen oni tři. Kathy se ani nepokusila projevit zájem a Delmario ve svém pokoji vyspával opici.

"Připraven?" zeptal se Zydel.

"Jdeme na to."

Zydel spustil hodiny. E. C. natáhl ruku a vzal jezdcem pěšce. Jeho pohyby byly energické a úsporné. Zydel mu okamžitě jezdce sebral. E. C. táhl střelcem a vzal černého pěšce, aniž by sebezně zaváhal; věděl, že o něho následujícím tahem přijde. Pak si přihladil knír a vysunul pěšce. Nebyl to šach.

"Ale," řekl Zydel. "Nějaké vylepšení? Máš něco v rukávu, že? Samozřejmě, E. C. Stuart má vždycky něco v rukávu. Ten skvělý a nepředvídatelný E. C. Stuart - geniální vtípalík s geniální představitostí."

"Hře, Brucičku," odsekl E. C.

"Samozřejmě."

Zatímco Zydel studoval pozici, Petr se přisunul o kousek blíže k šachovnici. Celou noc tu partii procházeli tak dlouho pořád dokola, až nakonec usoudili, že šach dámou, který zahrál Delmario poté, co obětoval dvě figury, nebyl správný. Z té pozice sice vycházela řada možností, jak dát černému šach, a všechny velice lákavé, ale po několika hodinách přemýšlení je jednu po druhé vyloučili. Všechny léčky a matové hrozby, které se zdály být bezchybné, by při hře s dobrým soupeřem selhaly. A nepochybovali, že Zydel bude hrát dobře.

Tah pěšcem, který E. C. zahrál, otevíral mnohem slibnější linii. Důvtipnější a spolehlivější. Otevřel pole bílým figurám a zablokoval černému králi další únikovou cestu do bezpečí na jeho dámském křídle. Bílá hrozba byla náhle všude. Zydel teď měl vážné problémy, kterými se musel prokousat.

Jenže se jimi neprokousával zdaleka tak dlouho, jak Petr očekával. Prohlédl si rozestavení figur a vzal dámou nechráněnou bílou věž. pak potěškal figurku v ruce, zív, opřel se o židli a zatvářil se znuděně.

E. C. Stuart se zamračil.

Petr rovněž pocítil znepokojení. Ten tah měl Zydela zneklidnit víc, než se stalo. Rozebírali všechny varianty tak dlouho a tak důkladně, až nabyli jistoty, že našli cestu k vítězství. Když šel Petr spát, měl doslova rozjásanou náladu. Zydel mohl proti útoku bílého pěšce použít snad tucet obranných možností. Ani v nejmenším netušili, kterou si vybere, ale byli přesvědčeni, že každá z nich skončí jeho drtivou porážkou. Jenže teď je přelstil. Nehrál žádnou obranu, s níž počítali. Jednoduše ohrožení ignoroval a vzal věž s takovou samozřejmostí, jako by ten tah dopředu znal. Přehlédli něco?

E. C. ještě pořád přemýšlel, jak nejlépe pokračovat.

Petr si přitáhl židli, aby mohl hru pohodlněji sledovat. Když bude Zydel chtít, dá bílému příštím tahem šach dámou, ale to by nemělo žádný význam. E. C. si neoslabil dámskou stranu tak jako včera Steve, když spěchal, aby Zydela umatoval. Do-stane-li E. C. šach, stačí, aby uhnul králem. Černá dáma pak bude donucena ustoupit, protože ji ohrozí druhá věž, nebo Zydelovi nezbude, než vzít další bezcennou figuru, a zatím dostane mat v centru šachovnice. V žádném případě nemá možnost založit podobný protiútok jako ten, jímž rozdrtil Delmario.

Zdálo se, že E. C. dospěl ke stejnému závěru. Klidně táhl jezdcem a nadobro uvěznil osamělého černého krále, jemuž nyní bílá dáma hrozila šachem směřujícím k matu. Zydel mohl bílého jezdce vzít, ale E. C. by zaútočil věží a následoval by šach mat, ať by se černý snažil sebevíc.

Zydel se však na svého soupeře spokojeně usmál a posunul černou dámu kupředu. "Šach."

E. C. si přihladil knír, uhnul králem a sebestiše stiskl hodiny. "Jsi ztracen," řekl prostě.

Petr s ním souhlasil. Ten poslední šach nic neřešil, ve skutečnosti se zdálo, že jenom zhoršil situaci černého. Hrozba matem trvala, navíc se v ohrožení ocitla také černá dáma. Zydel ji mohl samozřejmě stáhnout, ale do obrany už zasáhnout nemohla. Správně měl zuřit, protože jeho porážka už nebyla daleko, místo toho se však usmíval tak zešířila, až hrozilo, že si své naducané tváře roztrhne.

"Ztracen?" podivil se. "Ale, ale, Stuarte. Tentokrát si vystřelím já z tebe!" Zahihňal se jako školačka, táhl dámou a vzal mu věž. "Šach."

Petr Norton nehrál na žádném turnaji už hodně dlouho, ale dosud si pamatoval, jaké to je, když soupeř zahraje nečekaný tah, který změní celou partii. Napřed se člověka zmocní krátký údiv, pak následuje panika, když si uvědomí, co se děje, a nakonec přijde deprese, která se s každou další promarněnou šancí prohlubuje. To jsou ty nejhorší okamžiky.

Přesně tak se teď Petr cítil.

Zydel nabídl výměnu dámy za věž, což byla nesmyslná oběť, ne však v této pozici. Tuhle možnost přehlédli. E. C. musí dámu chtít nechtít vzít. Petrovi však bylo zcela jasné, že když ji vezme králem, černému se otevírá vítězná kombinace. Stáhne věž, která kryje bílého jezdce v centru šachovnice, a pak... Hergot! E. C. se dobrých patnáct minut pokoušel najít nějakou jinou alternativu, ale žádná nebyla. Vzal tedy králem černou dámu. Zydel rychle uchopil svoji věž. sebral jezdce, který na něho přede dvěma tahy zaútočil, a pak s nezměrnou precizností donutil bílé figury k ústupu a postupně je zneškodnil.

A náhle byli v koncích. E. C. Stuartovi zbyla dáma a pět pěšců. Zydel měl věž, dva střelce, jednoho jezdce a čtyři pěšce. A jeho král měl nyní velice silnou pozici ve středu šachovnice.

E. C. dával Zydelovi dámou šach za šachem a pokoušel se uhrát remízu, jenže Zydel byl na takovou zoufalou taktiku příliš zkušený. Byla to pouze otázka techniky.

Nezbylo, než aby bílý svého krále položil.

"Myslel jsem, že jsme prošli každou možnou obranu," řekl Petr toporně.

.Jak dobře víš, kapitáne," pravil Zydel rozjařeně, "kdo se brání, prohrává. Bránící figury zablokují ústupové cesty - ale proč bych měl zrovna já někomu pomáhat, aby mi dal mat? Raději tě nechám, ať si to zkusíš sám."

"To taky udělám," sliboval Petr vztekle, "hned zítra."

Zydel spráskl ruce. "Už se nemůžu dočkat!"

Kathy komentovala Stuartovu prohru svým obvyklým: "Vždyť jsem ti to říkala!" A pohrdavě se Petrovi vysmála, vyčetla mu, že se chová jako děčko, a nedovolila mu, aby své přátele přivedl do jejich apartmá. Padla mezi nimi pěkná řádka vzteklých slov, než Petr vyběhl z pokoje.

Odpoledne se sešli u E. C. Stuarda, aby znovu probrali obě prohrané partie. Delmario měl oči podlité krví, ale jinak vypadal střízlivě, i když vyčerpaně. Pil kávu.

"Jak to vypadá?" zeptal se Petr, který se k nim připojil jako poslední, zatímco si přitahoval křeslo.

"Špatně," odpověděl E. C.

Delmario přikývl. "Špatně je slabý slovo, fakt slabý. Kruci, začíná to vypadat nějak zakletě. To obětování figur je zřejmě nesprávný postup. Nemůžu tomu uvěřit, prostě nemůžu, všechno to vypadá tak slibně. Musí existovat východisko, ale ať dělám co dělám, ne a ne to najít."

E. C. dodal: "Překvapení, které nám dnes Zajda připravil, vylučuje řadu variant. Nezapomeň, že jsme ztratili dvě figury, než jsme se do té pozice dostali. Následkem toho byl Bruciček ve výhodě a mohl si dovolit ztratit materiál. Podívej, Petře, už jsme přišli na několik vylepšení -"

"Nesmíme přijít o toho jezdce," přerušil ho Delmario.

"- ale není to nic přesvědčivého," dokončil E. C.

"Chceš snad naznačit," řekl užasle Delmario, "že Zajda Pajda měl fakt pravdu? Že se tahle partie prostě nedá vyhrát?"

"Víme, že se vyhrát dá," řekl Petr.

"Jak to?"

"Vesselere přece tehdy, před deseti lety, sám připustil, že ho Zydel mohl porazit."

E. C. se zamyslel. "Máš pravdu, zapomněl jsem na to."

"Vesselere byl mistr, málem velmistr, musel vědět, o čem mluví. Ta partie se vyhrát dá. A já mám v úmyslu přijít na to jak."

Delmario poskočil radostí. "Jasně, Pét'o, máš pravdu! Fakt máš pravdu! Kruci. jdem na to!"

Sotva Petr potichoučku otevřel dveře a vstoupil do tmavého pokoje, Kathy se ozvala: "Máš vůbec představu, kolik je hodin?"

Seděla u krbu, ačkoli oheň už vyhasl. Měla na sobě něco tmavého, protože když si potáhla z cigarety, ze tmy vystoupila jen bídá skvrna jejího obličeje. Petr se vracel s úsměvem na rtech, teď se však zasmušil. Kathy kdysi hodně kouřila, ale už před lety toho nechala a zapálila si zcela výjimečně, když na tom byla hodně zle. Obvykle to znamenalo, že se schyluje k prudké hádce.

"Je pozdě," řekl Petr, "ale nevím jak moc pozdě. Záleží na tom?" Schůzka s E. C. a Stevem stála za to, našli, co hledali, Petr však byl unavený. Očekával, že jeho žena už bude spát, na mrzutosti nebyl zvědavý. "Co záleží na nějaké hodině?" řekl smířlivým tónem. "Máme to, Kathy."

Puntičkářsky uhasila cigaretu. "Máte co? Nějaký nový tah, o kterém si myslíte, že porazí našeho psychopatického hostitele? Copak ti nedošlo, že je mi ta vaše hloupá hra úplně fuk? Copak vůbec neposloucháš, co ti říkám? Čekám tady na tebe celou noc, Petře, jsou už skoro tři hodiny. Chci si promluvit."

"Tak ty si chceš promluvit?" odsekl Petr prchlivě. Hlas jeho ženy ho vrátil na zem. "Už tě někdy napadlo, že já třeba nechci? Že tě třeba nechci ani poslouchat? Zítra mě čeká důležitá partie. Potřebuji se vyspat. Nemůžu si dovolit být

vzhůru až do rána a poslouchat, jak na mě křičíš. Rozumělas? Proč jsi hergot pořád tak nažhavená o něčem mluvit? Co mi asi tak chceš říct, co jsem už stokrát neslyšel?"

Kathy se ošklivě zasmála. "Pár zajímavých novinek o tvém starém příteli Zydelovi určitě ještě neznáš."

"O tom silně pochybuji."

"Třeba to, že se mě už druhý den pokouší dostat do postele," řekla uštěpačně.

Petr měl pocit, jako by ho uhodila. "Cože?"

"Sedni si," zavrčela, "a poslouvej."

Nahmatal křesílko a těžkopádně se posadil. A zatímco hleděl na nezřetelný stín, který byl jeho ženou, posedlo ho zlověstné tušení. "A povedlo se mu to?"

"Ty se ptáš, jestli jsem s ním spala? Ty ubožáku, jak tě může něco takového vůbec napadnout? To bych se raději vyspala se švábem, stejně mi ho Zydel připomíná." Hořce se zasmála. "Příliš vynalézavý svůdce ten váš Zajda Pajda není. Nabídl mi za to peníze."

"Proč mi to říkáš?"

"Abych tě přivedla k rozumu, ty jedna palice natvrdlá! Copak nevidíš, že se tě Zydel pokouší zničit? A jakýmkoli způsobem! Vůbec mu nešlo o mě, chtěl dostat tebe. Chce vás všechny zničit, jenže vy tři slabomyslní kolegáčkové mu nahráváte přímo na smeč. Začínáš být tou idiotskou šachovou hrou posedlý stejně jako on." Naklonila se k němu a řekla úpěnlivě: "Petře, nehraj s ním. Porazí tě, lásko, tak jako porazil ostatní."

"Já si to nemyslím, lásko," procedil Petr skrze zaťaté zuby a to slovíčko se stalo oštěpem, který po ní vši silou vrhl zpátky. "Jfřoť tě hergot vždycky napadne jenom to, že prohraju? Proč mě ani jedinkrát, ani na chvíli nedokážeš podporovat? Jestli mi nechceš pomoci, proč mě nenecháš jednoduše být? Už jsem toho od tebe schytl víc, než dokážu vydržet. Jenom mě ponižuješ a vysmíváš se mi. Nikdy jsi mi nevěřila. Naprosto nechápu, proč ses za mě hergot provdala, pokud to nebylo proto, žeš potřebovala nějakého hlupáka, abys mu mohla udělat ze života peklo. Nech mě prostě na pokoji!"

Po Petrově výbuchu bylo dlouho ticho. Seděl v temné místnosti a zdálo se mu, že cítí, jak v Kathy kypí vztek. Čekal, že každým okamžikem zaječí. Pak začne křičet on, ona něco rozbije, on ji popadne... A pak už jen zbývá vytáhnout nože. Zavřel oči. Bylo mu do pláče. Tohle jsem nikdy nechtěl, pomyslel si, opravdu ne.

Ale Kathy ho překvapila. Když promluvila, její hlas byl nečekaně mírný. "Nechtěla jsem tě zranit, Petře. Věř mi, prosím. Miluju tě."

Doslova ho tím omráčila. "Ty že mě miluješ?"

"Aspoň chvíli mě poslouvej, prosím tě. Jestli mezi námi ještě něco dobrého zůstalo, poslouvej mě, prosím, aspoň pár minut."

"Tak dobře."

"Kdysi jsem ti přece věřila, určitě si to pamatuješ... Když jsi psal ten román, tak jsem tě přece všemožně podporovala, chodila jsem do zaměstnání, vydělávala peníze na živobytí, nosila ti jídlo až pod nos a vůbec jsem dělala všechno, abys měl dost času na psaní -"

"Ušetři mě laskavě těch výčitek," řekl a do jeho hlasu se znovu vkradl vztek. Kolikrát mu už Kathy předhazovala, jak se obětovala během těch dvou let, kdy psal knihu, která nakonec neměla cenu ani toho papíru? ..Nebyla to moje vina, že jsem ten román nedokázal prodat. Slyšelas Zydela."

"Já ti nic nevyčítám," odsekla zlostně. "Proč v každém mém slově hledáš jenom výtky?" Odmlčela se a znovu svůj hlas ovládla. "Prosím tě. Petře, nedělej to těžší, než už to je. Máme za sebou dost trápení. Prostě mě jenom vyslechni."

Pokouším se tě přesvědčit, že jsem ti věřila, ale tys mi to nikdy ani v nejmenším neusnadnil. Nemyslela jsem si, že jsi smolař, ale ty ano, a to tě změnilo. Nechals psaní, místo aby ses do toho zahryzl a začal pracovat na nové knize."

"Nejsem dost houževnatý, to vím," řekl. "Jsem ztracená existence. A navíc ubožák a slaboch."

"To tvrdíš ty, ne já!" řekla podrážděně. "Věřila jsem ti i potom, když ses dal na novinářinu. Ale nic se nedařilo, vyhodili tě, zažalovali, upadl jsi do nemilosti. Přátelé se na nás vykašlali. A tys zase začal fňukat, že to není tvoje vina, že se ti lepší směla na paty, ale ve skutečnosti sis myslel pravý opak. Ztratils zbytek ideálů a sebevědomí a jenom ses litoval."

"Ale tys mi nepomohla."

"Na začátku jsem to zkoušela, ale všechno bylo čím dál horší. Nedokázala jsem se s tím vyrovnat," připustila Kathy.

"Už jsi nebyl ten snílek, za kterého jsem se provdala, a bylo čím dál těžší si vzpomenout, jak jsem tě obdivovala a jak jsem si tě vážila. Vždyť ty sis sám sebe ošklivil tak moc, že nebylo možné, aby se ta ošklivost nedotkla také mne."

"No a?" zeptal se Petr. "A co tím vším chceš říct?"

"Neopustila jsem tě. Zůstala jsem s tebou. Přes všechny nezdary a přes všechnu tvoji sebelítost jsem zůstala s tebou. Copak to nic neznamená?"

"Znamená to, že jsi masochistka," odsekl. "Nebo možná sadistka."

To už na ni bylo příliš. Hlas se jí zlomil a začala plakat. Petr se ani nepohnul, a tak tam dlouho spolu seděli. Najednou zasyčela: "Kašlu na tebe. Nenávídím tě." "Myslel jsem, že mě miluješ. Tak si to rozmysli." "Ty ubožáku. Ty necitelný hade. Copak nic nechápeš?" "Co mám chápat?" zeptal se netrpělivě. "Požádalas mě, abych poslouchal, tak jsem poslouchal. Jenže jsem se nedozvěděl nic nového. Tuhle starou písničku o mých chybách a nedostacích jsem už mockrát slyšel."

"Petře, copak opravdu nevidíš, že tenhle víkend všechno změnil? Kdyby ses dokázal zbavit té své nenávisti, kdyby sis přestal ošklivit sebe i mne, možná by sis toho všiml." "Mně se nezdá, že by se něco změnilo." "Vždyť máme novou šanci, Petře, zkusme to, prosím." "Ráno mám hrát důležitou partii, to je moje šance. Dobře víš, co to pro mne znamená, ale je ti to jedno, protože se tady se mnou hádáš, místo abys mě nechala trochu se vyspat. Je ti jedno, jestli prohraju nebo vyhraju. Co se teda změnilo, hergot? Jsi pořád stejná potvora, celé ty roky —"

"Já ti povím, co se změnilo," řekla Kathy, "když jsi tak natvrdlý, že na to sám nepřiđeš. Celé ty roky a ještě cestou sem jsme si oba mysleli, že sis selhal, že sis všechny neúspěchy zavinil sám. Ale teď víme, že to není pravda! Nebyla to tvoje vina, ani smůla, ani to nebylo tím, že nejsi dost dobrý, jak sis myslel. Všechno to způsobil Zydel. Copak nevidíš, jaký je v tom rozdíl? Nevidím důvod, proč by sis neměl věřit, když teď víme, že dokážeš velké věci. Zydel to přece přiznal! Až odtud odejdeme, můžeme začít znovu. Napíšeš novou knihu, můžeš psát hry, můžeš zkrátka dělat všechno, co se ti bude chtít. Máš talent. Zase můžeme začít snít a věřit si. Zase můžeme mít jeden druhého rád. Není to snad nad slunce jasnější? Zlomyslnost dovedla Zydela až k tomu, aby tě sem pozval, aby mohl dokončit svou pomstu, ale právě tím tě z toho prokletí vysvobodil!"

Petr mlčky seděl ve tmě, a zatímco mu do mozku konečně pronikala slova jeho ženy, křečovitě se držel opěradla křesílka. Natolik se do té pitomé šachové partie ponořil, tak ho posedla Zydelova posedlost, že si toho nevšiml a nezamýšlel se nad tím.

To nebyla moje vina, uvažoval udiveně. Nic jsem nezavinil.

"Máš pravdu, Kathy," zašeptal.

"Petře?" zeptala se stísněně.

Zaslechl v jejím hlase obavy a strach, ale také něco jiného, co dosud popíral, co odmítal slyšet. Zaslechl v jejím hlase lásku, a nemohl uvěřit, že mohl být tak hluchý. Lidé si pořád něco slibují, všichni, ať dobří nebo špatní, bohatí nebo chudí, ale jakmile se něco jen trochu pokazí, okamžitě na své sliby zapomenou a na všechno se vykašlou. Ale Kathy se mnou zůstala, uvědomil si, zůstala se mnou navzdory všem nezdarům, hanbě a chudobě, navzdory všem krutým slovům, jedovatým myšlenkám a nepřetržitým soubojům. Zůstala se mnou.

"Kathy," zašeptal a ucítil, jak se mu do očí tlačí slzy. Ale musel jí to říct, i když to nebylo snadné. "Taky tě mám rád."

Vstal, přistoupil k ní a objal ji.

Ráno nikam nespěchali. Když se probudili, společně se osprchovali a Petr se oblékl do nejlepších šatů, které si přivezl, protože to mělo dojem, že je velice důležité, aby vypadal co nejlépe. Byl to přece nový začátek. A když sestupovali do haly, drželi se záruce.

Všichni na ně čekali. Zydel již seděl za šachovnicí a Petrovy hodiny běžely. E. C. Stuart se snažil zachovat zdání klidu, ale Steve Delmario netrpělivě přecházel sem a tam.

"Pospěš si!" vykřikl Steve na Petra. "Už jsi ztratil pět minut."

Petr se usmál. "Jenom klid."

Než se usadil za bílé figury, podíval se ještě na Kathy a pomyslel si, že jeho žena vypadá moc hezky.

Kathy se postavila za něj.

"Jsi na tahu, kapitáne," řekl Zydel nevesele.

"To vím," odpověděl Petr, ale nepohnul se a na šachovnici ani nepohlédl. "Proč mě nenávidíš, Bruci? Přemýšlel jsem o tom a rád bych to věděl. Chápu to v případě Delmaria a Stuarta. Steve ti tu prohru pořád předhazoval a E. C. si z tebe zas udělal terč pro své vtipy. Ale proč já? Co jsem ti kdy udělal?"

Zydel se zatvářil zmateně. "Ty?" Tvář mu ztvrdla. "Ty jsi byl ze všech nejhorší."

Petra to zarazilo. "Já jsem přece nikdy -"

"Náš veliký kapitán!" přerušil ho Zydel sarkasticky. "Náš skvělý kapitán, který se tenkrát před deseti lety ani nepokusil pro naše družstvo něco udělat. Dovol, abych ti připomněl, jak rychle jsi remizoval s Halem Winslowem, tvým starým přítelem z Chicaga. Mohl ses alespoň pokusit vyhrát, ale neudělal jsi to. Nepomyslel jsi na to, jak velký tlak na nás vyvíjíš, a když jsme turnaj prohráli, nepřiznal sis ani trochu viny, přestože jsi uhrál pouze půl bodu. Za všechno jsem mohl jenom já. Ale to není všechno. Proč jsi posadil k první šachovnici mě, Nortene? Měli jsme všichni stejný počet bodů, ale mně se dostalo té cti sedět u první šachovnice!"

Petr se zamyslel a snažil se vzpomenout si, jakou strategii před deseti lety zvolil. "Tys všechny velké zápasy pokaždé prohrál, Bruci. Bylo proto logické, že jsem tě nasadil na první šachovnici proti těžkému soupeři, který by pravděpodobně porazil každého z nás. Další šachovnice jsem obsadil spolehlivějšími hráči, s nimiž se dalo počítat."

"Jinými slovy," řekl Zydel, "byl jsem předem odepsaný. Očekávalo se ode mne, že v každém případě prohrají."

"Mrzí mě to," přiznal Petr, "ale bylo to tak."

"Tak tebe to mrzí," vysmíval se mu Zydel. "Poslal jsi mne tam prohrát, pak jsi mě za tu prohru trápil, a teď tě to mrzí!" Namířil na Petra ukazovák. "Toho dne před deseti lety jsi totiž nehrál šach, Nortene. Ty jsi nikdy šach nehrál. Hrál jsi mnohem vyšší hru s Winslowem z Chicaga! Vašimi figurami, vašimi pěšáky jsme byli my v družstvech. A já? Přestože jsi mě obětoval, k ničemu ti to nebylo. Winslow tě porazil. Prohrál jsi." "Máš pravdu," připustil Petr. "Já? Prohrál jsem. Myslím, že teď už chápu, proč jsi to všechno udělal."

"A teď prohraješ znovu," řekl Zydel zle. "Hřej, dokud máš čas." Ukázal bradou na šachovnici mezi nimi, na ten zmatek černých a bílých figur.

Petr neprojevil sebemenší zájem. "Rozebírali jsme to všichni tři až do tří do rána. Mám v hlavě kupu nových variací - obětovat jednu figuru místo dvou, vzít jezdcem pěšce, ale neobětovat střelce a místo něho nastrčit dámu... Vypadalo to slibně. Ale je to nesprávné, že?"

Zydel na něho upřeně hleděl. "Hřej a uvidíme!"

"Ne," řekl Petr. "Nechci hrát."

"Péťo!" vykřikl Steve Delmario zděšeně. "Musíš hrát, fakt musíš, poraz toho pitomce!"

Petr se na něho vážně podíval. "To by nebylo k ničemu, Steve."

Nastalo ticho.

"Jsi zbabělec, Nortene," řekl Zydel. "Ztracená existence, ubožák a slaboch. Hřej."

"Ta hra mě nezajímá, Bruci, ale jedno mi řekni - všechny variace jsou nesprávné, že?" zeptal se Petr.

Zydel se křivě pousmál.

"Bílý tu partii prostě vyhrát nemůže," konstatoval Petr. "Mýlili jsme se. Tys tu partii neprojel, tys ji jenom nemohl vyhrát. Je to zkrátka pozice, která na první pohled vypadá dobře, ale nikam nevede."

"Konečně moudrost," řekl Zydel. "Mám výtisk z počítače se všemi možnými variantami. Trvalo to věčnost, ale já měl několik životů. Vždy jsem skákal zpátky na totéž místo v Evanstonu a do téhož dne, kdy jsem hrál s Vesselere. Neumíš si představit, kolikrát jsem zkoušel jeden nový nápad za druhým, i ty nejdívočejší tahy. Nebyl v tom žádný rozdíl. Vesselere mě vždycky porazil. Všechny variace jsou nesprávné." "Ale Vesselere přece řekl, žeš ho mohl porazit," protestoval Delmario, celý zmatený. "Pakt to řekl!"

Zydel na něho pohrdavě pohlédl. "Ta partie ho stála hodně času a sil, přestože měl nade mnou vlastně zvítězit docela snadno. Tak mi to vrátil. Byl mstivý a věděl, že když něco takového řekne, bude má prohra o to bolestivější, a to byla. Však jsem se postaral také o něj."

E. C. Stuart vstal a upravil si vestu. "Jestli je tedy konečně po všem, Brucíčku, byl bys tak laskav a vypustil nás ze svého Zydelandu?"

"Ty můžeš odejít," prohlásil Zydel milostivě, "a ten opilec taky. Ale Petr ne." Předvedl jim své dolíčky. "Petr v jistém smyslu téměř vyhrál, a tak budu velkorysý. Víš, co pro tebe udělám, kapitáne? Dovolím ti použít mé zařízení na zpětnou projekci."

"Ne, děkuji," odmítl Petr.

"Ne? Co tím myslíš?" Zydel překvapeně vykulil oči. "Nechápeš, co ti nabízím? Můžeš vymazat všechny své nezdary a zkusit to znovu. Zahrát jiné tahy. Můžeš být v jiné časové linii úspěšný -"

"Zanechal bych tady Kathy s mým mrtvým tělem, že? A tebe s dobrým pocitem, žeš mě vlastně dohnal k sebevraždě. Ne, zkusím, jakou mám šanci v budoucnosti, ne v minulosti. Zůstanu v tohle světě a s Kathy."

Zydelovi poklesla brada. "Vždyť se nenávidíte! Když budeš mrtvý, dostane tvoji pojistku a bude na tom lip než teď. A ty si najdeš někoho lepšího, někoho, kdo o tebe stojí..."

, Ale já o něho stojím," řekla Kathy a položila dlaň Petrovi na rameno.

Petr zvedl ruku, dotkl se jejích prstů a usmál se.

"Potom jste stejný blázen jako on!" vykřikl Zydel. "Je nula, nikdy z něho nic nebude. O to se postarám!"

Petr odstrčil židli a vstal. "Ne, myslím, že ne. Myslím, že už nikomu z nás nemůžeš ublížit." Pohlédl na ostatní. "Co říkáte, kluci?" E. C. zamyšleně přikývl a prstem si přihladil knír. "Ano, máš pravdu."

Delmario se ještě chvíli zmateně díval z jednoho na druhého, ale najednou se rozesmál. "Nemůžeš mi ukrást nápady, se kterými jsem ještě nepřišel, že? V téhle časové linii ne!" Hlasitě zavýskl. přistoupil ke stolu, natáhl ruku přes šachovnici a zastavil hodiny. "Mat, Zajdo," řekl. "Pakt mat!"

O necelé dva týdny později zaťukala Kathy na dveře pracovny.

"Počkej chvíli!" zavolal Petr, dopsal větu, odsunul psací stroj a otočil se na židli. "Pojď dál."

Otevřela dveře, vmanévrovala dovnitř podnos a usmála se. "Připravila jsem ti salát z tuňáka, kdyby sis chtěl udělat přestávku na svačinku. Jak ti jde psaní?"

"Docela dobře. Dneska bych mohl dokončit druhou kapitolu." Všiml si, že Kathy drží v ruce noviny. "Co je nového?"

"Podívej se na to sám," řekla a podala mu je přeložené na stránce s nekrology.

Petr vzal noviny a četl: Milionář Bruče Zydel, elektronický génius, byl nalezen mrtev ve svém domě v Coloradu. Byl připojen k záhadnému přístroji, který ho také patrně usmrtil...

"Zkouší to znovu, že?" zeptala se Kathy.

"Ten ubohý blázen." Petr si povzdechl a odhodil noviny na stůl. "Nic nepochopil."

"Co nepochopil?"

"Že nemůže vyhrát." Petr vzal Kathy za ruku. "Všechny variace jsou nesprávné."

Ale po svačině na to brzy zapomněl a vrátil se ke své práci.

ZAVÍRACÍ HODINA

Konec světa nastal jedné deštivé úterní noci

Od půlky odpoledne hustě pršelo a lokál zel prázdnotou. Hank unýval pivní sklenice a jedním uchem, a to ani ne celým, naslouchal manželským nářkům Barneyho Dala. Kompletní repertoár Barneyho stížností slyšel už tolikrát, že ho znal nazpaměť, ale nikdo jiný tam nebyl. Stáli zákazníci, kteří si obvykle zaskočili po pracovní době na skleničku, dnes odešli nezvykle brzy, a Barney byl v lokále jediným hostem.

"Ať dělám co dělám, nic jí není dost dobré," mumlal Barney, stárnoucí plešatý mužík, kterého žena tyranizovala už dobrých čtyřicet let. Hank to poslouchal už nejmíň pět roků. "Dneska to asi opravdu schytám," prohlásil Barney.

"Nesnáší, když ze mě cítit pivo. Je o hodně větší než já a -"

V té chvíli se rozléty dveře a v nich se objevil Milton. Byl pořádně promoklý. Zůstal stát na prahu a vzteklým pohledem pátral po setmělém baru. Na černém asfaltu parkoviště za ním se rozstříkával déšť. "Kde je?" vykřikl. "Kde je ten mizernej vobejda? Je tady? Já ho zabiju, přísahám že jo!"

"Napřed zavři dveře, Milte, prší až dovnitř," zavolal na něho Hank a povzdechl si. To zas bude noc.

"Aha," řekl Milton. Byl to vztekloun, ale ve skutečnosti měl měkké srdce, i když by to na první pohled do něho nikdo neřekl. Měřil dva metry, pěsti měl velké jako tvárnice a dvakrát tak tvrdé. "Promiň," řekl trochu zahanbeně. Opatrně za sebou zavřel a vykročil k pultu. Vypadal našťvaně a s každým dalším krokem se mračil čím dál víc. Byl celý zmáčený a v botách mu čvachtalo, ale sálal z něho takový vztek, až Hank čekal, kdy z něj začne stoupat pára.

"Jako obvykle, Milte?" zeptal se Hank. Vypláchl další sklenici, vyleštil ji utěrkou a postavil k ostatním.

"Jo," řekl Milton. Vyskočil na barovou stoličku vedle Barneyho, který na něho mžoural v mime podnapilém úžasu. "A teď mně řekni, kde ten podrazáček trásprdelka je."

"Kdo tě tak naštvál?" zeptal se Hank, zatímco míchal koktejl z mentolového likéru.

"Šmudla Pete," zavrčel Milton. "Zakroutím mu tím jeho vy-záblým krčkem, že se bude divit. Kde hernajs je? Každý úterý tady přece vysedává, ne? Vím, že jo. Řekni tomu vobejdovi, že se přede mnou neschová."

Hank roztočil na baru tácek a postavil na něj sklenku mátového koktejlu s kakaem. Milton ji sevřel obrovskou masitou rukou a úkosem pohlédl na Barneyho Dala, jako by čekal, že něco řekne, jenže Barney zrovna v tu chvíli objevil něco nesmírně zajímavého na dně své prázdné pивní sklenice.

"Přišels moc brzo," řekl Hank. "Pete se neukáže dřív než tak za čtyři hodiny."

Milton usrkl z mátového koktejlu s kakaem a zavrčel.

Barney zvedl svoji sklenici, váhavě se pousmál a podal ji Hankovi, Pak se zavrhl na stoličce a zeptal se: "Jak to přijde, Hanku, že tak přesně víš, kdy se tady kdo objeví? Nejsi taky jeden z těch mimosmyslově nadaných chlapíků, třeba jasnovidec nebo tak něco, co mi o nich má lepší polovička pořád předčítat z Enquireru?"

"Kdepak, jasnoviectví s tím nemá nic společného." Hank ponořil špinavou sklenici do dřezu a začal točit čerstvé pivo. "Pete je štamgast. A svý štamgasty znám lip jak vlastní boty. Vím, kde bydlí, kolik vydělávají, kolik mají děcek a jaký mají auta. A zatraceně dobře vím, kdy se objeví ve dveřích. Pete sem normálně chodí dost brzo večer, jenom v létě si každý úterý napřed zajde do kina nebo na baseball. Nedorazí sem dřív než pár minut před závěrečnou," dodal a postavil pivo před Barneyho Dala.

"Počkám si," řekl Milton. "Až sem ten vobejda vleze, urazím mu tu jeho mizernou palici, že se bude divit."

"Jasně," souhlasil Hank. Neměl ve svém lokále nepříjemnosti rád, ale v tomhle případě si žádné starosti nedělal. Znal své štamgasty. Milton, pokud se držel mátových koktejlů s kakaem, toho moc nevydržel, a potom mívál spíš přívětivě sentimentální opici. Než se sem Šmudla Pete dostane, bude Mik jako koťátko. "Proč ses na Peta tak naštvanej?" zeptal se Hank, aby řeč nestála. Všechno bylo lepší než Barneyho věčné manželské stížnosti. "Myslel jsem, že jste kámoši." "Jfámoši!" zarval Milton. "Já toho mizeru zabiju. Oblafl mě." Vytáhl něco z kapsy a hodil to na barový pult. "Hele, podívej se na to."

Barney Dále zrovna ulizoval pivo, a tak jenom zvědavě vykulil nad okrajem sklenice oči, protože neměl dost odvahy, aby se přisunul blíž. Hank si utřel ruce do utěrky a vzal ten předmět do ruky. Byl to kulatý amulet na těžkém kovovém řetězu. Podržel si ho pod světlem a pomalu jím otáčel. "To má být zlato?" zeptal se.

"Ale ne, hernajs," řekl Milton otráveně. "Ani Pete není takovej pitomec, aby mosaz vydával za zlato."

Amulet byl dost těžký. Hank ho začal podrobně zkoumat. Kolem dokola vnějšího okraje byly drobounce vyryty všemožné druhy zvířat a tenké linky, které od jednotlivých postavíček vedly, je spojovaly s mléčně bílým kamenem zasazeným uprostřed. Ty rýhy vypadaly jako loukotě kola. "Zajímavý," řekl Hank. "Co je to za drahokam?"

"Sklo," řekl Milton. "Mléčný sklo. Šmudla Pete sice tvrdil, že je to nějaký měsíční kámen nebo co, ale je to jenom obyčejný mléčný sklo."

Když Hank odložil amulet na pult, Barney se ostýchavě zeptal: "Můžu se na to podívat?"

Milton na něho chvíli nehybně hleděl, pak přikývl.

"To ti prodal Pete?" zeptal se Hank. Šmudla Pete měl o několik bloků dál vetešnictví a po kapsách nosil všelijaké staré krámy, které se pokoušel vnutit opilcům. Už se kvůli tomu nejednou dostal do potíží.

"Hernajs, jo," řekl Milton. "Ten mizera prolhanej. Vytáhl ze mě za tu ohavnost padesát babek. Dostanu je zpátky, i kdybych ho měl vytřepat z kůže."

"J'ročeš to kupoval? Myslel sis, že je to zlatý?"

Milton se zamračil, dopil mátový koktejl s kakaem a naznačil, že chce další. "Hernajs, to vypadám na tak velkého pitomce, nebo co?" řekl. "Bylo mi jasné, že to není zlato. Ale byl jsem nalíznutěj a Pete tvrdil, že tahle věcíčka je tak nějak kouzelná. Prostě takovej podělanej magickej amulet."

"Aha," řekl Hank. "Takže tys to koupil, protože sis myslel, že je to kouzelný, jenže nebylo."

Milton se zatvářil dotčeně, zahleděl se na barový pult a těma obrovským rukama si pohrával s něčím, co v nich vypadalo jako poštovní známka, ale byl to tácek. Hank mu přisoupl další koktejl.

"Tak bych to neřekl." vypravil ze sebe konečně Milton poněkud neochotně. "Ten amulet je kouzelněj, to jo, ale ne tak, jak tvrdil Pete."

Hank vzhlédl od dřezu. "Cože?" zeptal se.

Barneyho to taky zarazilo, hleděl střídavě na amulet a zase na Milтона a mžoural modrým, vodnatým očima, jako by tomu, co právě slyšel, nemohl uvěřit.

"Sedíš si na uších?" zabručel Milton a opět se zachmuřil. "Tahle podělaná věc funguje. Až na to..." Zmateně se zarazil.

"Asi bych ti to měl vypovědět od samého začátku."

"Jo, to bude nejlepších," řekl Hank a napadlo ho, že tenhle večer nakonec možná přece jenom nebude tak nudný. Aspoň na to, že je úterý.

"Je to pár týdnů," řekl Milton. "Seděl jsem zrovna tady, na tomhle stejném místě, a měl jsem v sobě už pár panáků, když za mnou Šmudla Pete přišel. Ukázal mi tuhle věcíčku a vybalil na mě nějaký ty řeči, jakou to má kouzelnou moc. Mělo to být něco jako proměňování."

"J'roměňování?" zeptal se Hank.

Milton vztekle mávl rukou. "Proměna těla, tak tomu ten mizera Pete říkal. Něco jako takový ty pitomosti s vlkodlakama ve starejch filmech, však to znáš. Jenže Pete tvrdil, že když to koupím, tak že mě to nepromění na vlka, což by se mně stejně nelíbilo, protože fakt nechápu, proč bych se měl honit po světě a za-kusovat lidi. Říkal, že mě to promění na ptáka. Říkal, že to vyzkoušel, když byl úplněk, protože to jindy nefunguje, a že se přej proměnil na velkého sokola a celou noc si parádně poletoval. Až na to, že Pete má závratě, a tak mu bylo až do rána blbě. Jenže si nemůžeš vybrat, říkal. Když máš ten pitomej amulet a vyjukne na tebe úplněk, proměníš se, ať chceš nebo nechceš."

Milton se napil a pokračoval. "No, hernajs, já proti vejškám nic nemám a vždycky jsem chtěl lítat, akorát jsem na to nikdy neměl dost prachů. A jak to tak do mě Pete hustil, tak mně to začalo připadat jako děsná švanda, a tak jsme se ještě chvilku handrkovali o ceně a nakonec jsem tuhle pitomost koupil, odnesl si ji domů a čekal na úplněk."

Barney držel amulet na dlani. "Zrovna včera úplněk byl," řekl a nenápadně mrkl na Milтона.

"To teda hernajs byl." zavrčel Milton.

"A proměnil ses?" zeptal se Hank.

"Hernajs, jasně že proměnil! Jenže ne na nějakýho mizernýho sokola. Já toho prolhanýho vobejdu zabiju, to ti teda povídám. Za to, jakou mně prodal pitomost, ho zabiju, ten se bude divit. To byla ta nejhorší podělaná noc ze všech podělanejch nocí v mém životě."

Nastalo krátké ticho. Nechtěli na něho naléhat. Nakonec si Barney Dále odkašlal, aby si dodal odvahy, a řekl: "Pokud vám nebude vadit, že se ptám, tak jaký druh proměny jste vlastně zažili?"

Milton se velice pomalu napil mátového koktejlu s ka-kaem, než se začal velice zvolna a převelice uvážlivě otáčet k Barneymu. V očích pod huňatým obočím mu sedělo podezření. "Jakže se tady ten mrňous jmenuje. Hanku?"

Hank řekl: "To je Barney, Milte."

„J3ee..." Barney ztěžka polkl. "Barney Dále."

Milton na něho vycenil zuby. "Tak mě dobře poslouchajte, milej pane Barney Dále. Na tu otázku vám klidně odpovím. Ale opovažte se jenom pousmát. Říkám vám to dopředu. Zasmějete se, a já vám ukrotím tu vaši mrňavou hlavičku a nakopnu ji, že poletí až na konec ulice. Jasný?"

"Eee," řekl Barney. "Ano. Jistě. Ani mne nenápadně se smát. Pochopitelně."

"To je moc dobře," řekl Milton. "No, takže se stalo, že jsem se proměnil na králíka."

Barney se nesmál, to mu musel Hank přiznat. Byl příliš vyděšený, než aby se smál. Hank se taky nesmál, ale tvrdě s tím zápasil. V koutcích úst mu cukalo, když se ptal: "Na králíka?"

"Na králíka. Byl ze mě takovej ten pitoměj chundelatej ušáček, však víš jakej. Takovej ten hopsá hejsa. Jo, přesně takovej."

"Aha," řekl Barney, nasadil si brýle a znovu se na amulet podíval.

"Králík není sokol," mýnil Milton.

"To je fakt," souhlasil Hank.

"To teda bylo horší než zlej sen, to ti povím. A ten mizera mi zaplatí za každou podělanou minutu toho přišernýho pekla, kterým jsem prošel. Tohle město," prohlásil Milton zlověstně, "tohle město totiž není ani trochu vhodný místo pro ušáky."

"Dokonce ani pro ušodlaky," souhlasil Hank s úsměvem.

"To teda ne, milej pane. Napřed mě málem přejelo pár aut, než jsem pochopil, co a jak, potom mě zas zahnila do kouta jedna kočka a měl jsem štěstí, že jsem se z toho dostal se zdravou kůží, ale pak mě vyčeníchal pes a honil mě celý kilometry. To teda bylo něco. A děcka, hernajs, děcka! Ti malí ušmudlaní fakani byli nejhorší. Některý po mně házely kamením, jenže většinou mě chtěly chytit a pomazlit se. A celou noc jen pořád dupity dup a hop a hop, jedna podělaná příhoda za druhou." Otfásl se. "Nohy mě bolí jak ďas. Přisahám, že až mně ten vobejda Pete přijde pod ruku, popadnu tenhle podělanej amulet a strčím mu ho tam, kam slunko nezasvítí."

Barney Dále pozorně otáčel amuletem v prstech. "Není tady žádný králík," prohlásil nakonec.

"Co?" vyštěkl Milton.

Barney opatrně položil kotouček na pult mezi ně. "Podívejte," řekl, "není tady králík. Myslel jsem si, že ty obrázky a čárky nějak naznačují, jak to funguje, rozumíte? Kdyby tam byl sokol a za ním králík, tak by to dávalo smysl, ne? Hned by bylo jasné, co bude následovat, a příští majitel amuletu by se bezpochyby proměnil na to zvíře na dalším obrázku. Ale králík tady není, vidíte? Je tady pták, vlk a nějaká velká kočka a všelijací další dravci, ale králík rozhodně ne. Asi to bude jenom ornament."

Mihon zavrčel. "Ornament? Jasně že ornament! Hernajs, vsadím se, že se Pete taky proměnil na králíka. Ty obrázky nic neznamenaají, vůbec nic. Moc dobře věděl, čeho se potřebuje zbavit, to si pište. Já ho zabiju."

Barney pohlédl na hodinky. "Ehm," odkašlal si, "nezlobte se, že to říkám, ale asi budete mít malý problém."

Milton se na něho podíval, jako by ho šálil zrak i sluch. "Myslíte, že budu mít problém zmlátit takový chrastítko, jako je Šmudla Pete?"

"Obávám se, že ano," pravil Barney. "Hank přece říkal, že Pete nepříjde dřív než těsně před zavírací hodinou." Znovu pohlédl na hodinky. "A mám-li přesný čas, soudím, že měsíc vyjde asi tak za čtyřicet minut. To znamená, že do zavírací hodiny bude zbývat ještě fůra času. Jestli je to všechno, co jste říkal, pravda, tak až sem Pete dorazí, bude z vás zase... králík."

Do Milтона jako by udeřil hrom. "Jemajs!" zalpal po dechu a jeho oči dostaly nepřičetný výraz, když se rozhlížel na všechny strany. "Hanku!" zavyl. "Musíš mě pomoci! Musíš mě někam schovat, až ten pitoměj měsíc vyjde. A hlavně ke mně nepouštěj žádný děcka!"

Hank pokrčil rameny. "Pro štamgasta všechno." Skvěle se bavil. „Mám v lednici ještě nějaký salát. Hele, a když se šikovně domluvíme, dalo by se na tobě, Milte, vyhrát pár sázek. Jestli sem dneska ještě někdo přijde."

"Mám lepší nápad," řekl Barney a sevřel amulet v ruce. "Koupím to od vás."

"Cože?" Milton vyvalil oči. "Co uděláte?"

"Koupím to," opakoval přátelsky Barney. "Říkal jste padesát dolarů? Tady jsou." Vytáhl z peněženky dvě dvacítky a desítku a položil je na barový pult. "Buďte tak laskav a zvedněte ty peníze. Jakmile to uděláte, amulet už vám nebude patřit a neproměňte se. Takže až se váš přítel dostaví, můžete z něho udělat sekanou." Potěžkal amulet na dlani.

Vypadal jako malé zlaté kolo s mléčně bílým diskem. "Co vy na to?"

Milton na Barneyho dlouho nechápavě hleděl, pak mu to došlo, zavýskl radostí a chňapl po bankovkách. "Platí, brácho!" vykřikl. "Nevím sice, co s tím chceš dělat, ale jestli si myslíš, že je to možný, tak to teda беру, protože už nemíním být králíkem ani minutu. Hernajs, na to se napijem! Hanku, jedno pivo tady pro toho chlápka." Barney strčil amulet do kapsy a seskočil ze stoličky. "Děkuji, ale obávám se, že se musím vzdát. Musím domů, jinak zase mě zabije moje žena." Lstivě se usmál a vykročil ke dveřím.

"Barney, počkej chvíli!" zavolal Hank. Byl šileně zvědavý. "Co máš v plánu?"

Barney se usmál od ucha k uchu. "Je to pěkný kousek bižuterie. Myslím, že tu cenu má, i kdyby nebyl kouzelný."

"A co když je?" zeptal se Hank. "Nebojíš se, že se proměníš?"

"Nijak zvlášť." Barney pokrčil rameny a zasmál se. "Vlastně spěchám, abych ho mohl darovat mé lepší polovičce. Bude z ní skvělý králíček. Na shledanou, pánové, uvidíme se zítra."

V tichu lokálu poslouchali, jak startuje auto a odjíždí.

"Chudák ženská, tu ale čeká překvapení," řekl Milton. Podal Hankovi jednu z dvacítek, kterou dostal od Barneyho.

"Dám si ještě jeden."

"Budeš čekat na Peta?"

"Jasně že jo," řekl Milton. "Myslím, že ho stejně zabiju. Za tu minulou noc si to zaslouží, aby to bylo fifty fifty."

Hank se pousmál. Tři mátové koktejly s kakaem. Než se Šmudla Pete objeví, bude Milt jako... jako králíček.

Ale už za slabou půlhodinku vzhledl Milton od sklenky a řekl: "Hele, poslouchej, přestalo pršet."

Hank se zaposlouchal. "Jo, máš pravdu." A pak ho náhle zamrazilo, protože zaslechl zvuk příjíždějícího automobilu.

Bylo to velmi charakteristické pufání starého vozu, který už měl svoje odslouženo. Pak zaskřípaly opotřebované brzdy,

motor zakašlal a zhasl. A Hank věděl, že je zle. Byla to Petova rachotina. "Tak takovej já jsem jasnovidec," poznamenal.

Milton se na něho udiveně podíval, ale už mu nezbyl čas, aby se zeptal, co tím míní, protože v tu chvíli se dveře

otevřely a dovnitř se přiloudal Šmudla Pete, kost a kůže, prakticky jen ošoupané džínsy a dlouhé rozčuchané vlasy.

"Ahoj, kluci!" zavolal vesele. "Jak to jde? To byl ale slejvák. Ahoj Hanku, ahoj Milte."

Milton se otočil a stolička pod ním povážlivě zavržala. "Ty," řekl a vstal. "Teďka zemřeš!" zaburácel a zamával pěstmi velikými jako demoliční koule.

Petovi stačil jediný pohled, aby se na místě otočil a vystřelil zase ze dveří ven na parkoviště. Milton dusal za ním a vztekale řval.

Hank si povzdechl a sáhl pod pult pro baseballovou pátku. To je zase kšeft, pomyslel si a šel za nimi. Pokud by hrozilo, že Milton Petovi skutečně ublíží, byl připraven zasáhnout.

Pete sprintoval ke svému autu, ale Milton měl delší nohy, přestože byl těžší, a chytil ho, zrovna když otevíral dvířka.

Smýkl s ním, otočil ho, chytil ho za límec a zvedl do vzduchu. Šmudla Pete ječel a kopal, ale nebylo mu to nic platné.

"Zabiju tě, ty podrazáckej třasprdelko!" zařval Milton. Praštil Petem na kapotu vozu, až oba zaúpěli.

"No tak, Milte," řekl Hank smířlivě. "Nech toho. Moc dobře víš, že tohle nedovolím."

"Ty mizero! Tak tys ze mě udělal králíka!" hulákal Milton. "Bavil ses dobře? Teďka uvidíme, kdo z nás dvou se bude víc bavit, až z tebe začnu dělat fašírku."

"Milione," řekl Hank trochu výhružněji. "To stačí."

"Nech mě bejt!" ječel Pete. "Ses blázen! Já o žádným králíkovi nic nevím!"

Milton se zářivě usmál a rozmáchl se tou svou obrovskou betonovou pěstí. "M/tonel!" vykřikl Hank a praštil pátkou do nárazníku Petova auta. Ozvalo se dost hlasité křupnutí.

Milton se zarazil a ohlédl se na Hanka.

"Pusť ho," řekl Hank a zvedl pátku.

Milton se zamračil, ale poslechl. "Hernajs, Hanku, co se do toho pleteš? Nechtěl jsem mu přece ublížit. Jenom bych ho trochu pocuchal."

"Už je pocuchanej dost," konstatoval Hank stroze.

Šmudla Pete si totiž své jméno zasloužil. Džínsy měl odrbané a samou záplatu, vlasy nejméně deset let nečesané.

Dokonce i jeho automobil byl přinejmenším pětadvacetiletý otřískaný vrak, na němž se střídaly fleky vybledlého původního červeného laku se skvrnami šedé základní barvy. Šmudla se nikdy nedostal k tomu, aby nátěr dokončil.

Teď se Šmudla Pete opíral o kapotu a supěl. "Ježiši," hekl. "Ty ses ale cvok, Milte. Co tě to popadlo?"

"Tvrdí, že ho ten magickej amulet, cos mu prodal, proměnil na králíka," řekl Hank dřív, než mohl Milton odpovědět.

"Nelíbilo se mu to."

"To máš hernajs pravdu, že se mně to nelíbilo," potvrdil Milton.

"Na co že se proměnil? Na králíka! To nemůže být pravda. Měl z něho udělat sokola. Sám jsem to vyzkoušel. Promění tě na ptáka, tak je to."

"Poznám ptáka od králíka!" zaburácel znovu Milton. "Proměnilo mě to na pitomýho ušáka, ty mizero!"

Šmudla Pete se poškrábal v řídkých vousech. "To je zajímavý." Vypadal zmateně. "Zdá se, že to dělá různé věci podle toho, kdo ten amulet zrovna má. Možná že ty zvířata na okraji s tím mají něco společného —"

"Hernajs, to teda nemají," přerušil ho Milton. "Dívali jsme se na to. Je to jenom podělanej ornament. Nebyli tam žádní králíci."

Pete teď vypadal ještě zmateněji. "Tak to teda nechápu... Počkej, možná je to něco jako magickej klíč k tvý pravý povaze, víš? Hele, já jsem takovej nezodpovědněj frajer, co můžu, to klofnu, a tak mě to proměnilo na sokola, ale ty..."

Uvědomil si, kam jeho úvaha vede, a okamžitě se zarazil, jenže už bylo pozdě.

Milton příšerně zavrčel a zase ho popadl. "Chceš říct, že jsem králík?" řval. "Králík? Hernajs, teďka je teda fakt po tobě!"

Hank zaklel a opět praštil pátkou do nárazníku. "Nechtě toho!"

Nechali toho. Milton sice bručel, ale přece jen Peta pustil.

Šmudla se otřepal. "Podívej, cos udělal mému autíčku!" nařikal, protože druhý úder pálkou nárazník dost pošramotil.

"Ježíši, Hanku, cos to udělal mému autíčku!"

"Promiň," řekl barman. "Máš u mě panáka. Stejně si toho nikdo ani nevšimne. Je to starej křáp a ty to moc dobře víš."

"Je to klasika," zdůraznil Pete. Pohladil dlaní promáčkly nárazník a nasupil se. "Tri panáky, na tom trvám. Je to opravdická klasika."

"Jednoho," řekl Hank. "Zachránil jsem ti život. To auto možná bývalo klasika, ale teď už je taky životu nebezpečný. Co je to vlastně zač?"

"Tak to dopadá, když někdo nezná naše klasický automobily," řekl Pete uraženě. "Tohle je přece Falcon, jeden z prvních. Fordův Sokol, skvělý malý autíčko."

Hank ho najednou přestal vnímat. Zmateně se rozhlédl kolem. Parkoviště bylo temné, asfalt dosud mokrá po dešti. Svůj vůz měl postavený u rohu budovy, ale bylo tam ještě jedno auto. Ukázal na ně pálkou. "To je tvoje?" zeptal se Miliona.

"Jo." odpověděl Milton a podezřívavě si Hanka změřil.

"VW?"

"Jo," řekl Milton. "Novej model, Rabbit. Má fakticky dobrý..." Zarazil se a v očích se mu poznenáhlu rozsvítilo poznání.

"Králík?"

Hank se zasmál. Pete hleděl z jednoho auta na druhé. "Ježíši," řekl a sevřel si hlavu v dlaních. "Do háje, kde je ta věcička teď? Musíme s tím něco udělat. Existuje přece taková spousta nebezpečnejch potvor... Jaguár... Tygr... Kobra... Vždyť taky můžou někoho zabít..."

"V čem jezdí ten mrňous, Hanku?" zeptal se Milton. "Znáš ho, že jo? Jaký má auto?"

"Chudák Barney," Hank zkormouceně pokýval hlavou. "Má taky VW, jenomže starší."

"Ale hernajs." Milton to uhodl: "Brouka?"

"Chudák Barney," opakoval Hank.

"Toho teda čeká noc," řekl Milton.

Hank si povzdychl, otočil se a vykročil k baru, ale ve dveřích se zastavil, když uslyšel Šmudlu Peta: "Hele, podívejte se!"

Milton se podíval, kam Pete ukazuje. "Měsíc. Ten podělaný úplněk." Obloha rychle jasněla. "Myslím, že to pro toho ubo-hýho pitomce zrovna teď začalo. Může se jenom modlit, aby ho ta jeho ženská nezašlápla."

Hank ztuhl. Pálka mu vypadla z ruky. Ťukla o chodník a odkutálela se. Potom vytáhl klíče a bar zamkl.

"Co se děje?" protestoval Milton. "Ještě není zavírací hodina!"

"Ale jo, už je," odpověděl Hank. Ukázal rukou na stále jasnější záři na obloze. "To není měsíc. Nebe je moc zatažený, aby byl vidět, a v žádným případě to není ten správný směr."

V té chvíli se ta mohutná záře už rozhodně nedala za měsíční svit zaměnit. Zabírala polovinu oblohy a v jejím středu jako by plálo polední slunce, příliš jasné, než aby se na ně dalo hledět.

"Hernajs," řekl Milton, zaclonil si oči a odpotácel se ke zdi.

"Koupil to přece pro svou ženu," řekl Hank smutně.

Pete se pokusil vyslovit svou poslední otázku: "A co má..." začal, ale maso se mu vypařilo z kostí dřív, než to stačil dopovědět, místo toho zakončil větu krátkým výkřikem hrůzy. Hank to auto viděl jedné noci, když si pro Barneyho Dala ta jeho lepší polovička přijela, aby si ho odvezla domů. Barney byl tak vláčný, že by ho sama do vozu nedostala, a tak jí Hank pomohl. Byla to jedna z laskavostí, které prokazoval svým štamgastům. A tenkrát to auto uviděl a zapamatoval si je.

"Je to..."

Na takové věci měl dobrou paměť.

"Nova," řekl, a svět se rozžhvil doběla.

PORTRÉTY DĚTÍ

Jednoho odpoledne koncem října, zrovna když chtěl jít Richard Cantling na procházku, našel na prahu domovních dveří balík. Rozzlobilo ho to. Kolikrát už pošťákovi říkal, aby na něho zazvonil, když doručuje něco většího, co se nevejde do otvoru poštovní schránky, ale ten člověk na to prostě nereagoval a jednoduše nechával balíčky přede dveřmi, kde je mohl kdokoli ukrást. Cantlingův dům sice stál za řadou stromů a poněkud stranou, až na konci slepé ulice na útesu nad řekou, ale i kdyby balíky nikdo nekradl, mohlo se stát, že je déšť, vítr nebo sníh nenapravitelně poškodí.

Cantlingova rozladěnost však trvala jenom chvíli. Tvar předmětu pečlivě zabaleného do pevného hnědého papíru mu prozradil, že to je nepochybně obraz. A ruka, která napsala jeho adresu tlustým zeleným fixem, patřila zcela určitě Michelle. Takže to zřejmě bude nový autoportrét. Nejspíš už lituje.

Překvapilo ho to víc, než si byl ochoten připustit. Odjakživa byl tvrdohlavý. Dokázal v sobě uchovávat zášť po celá léta, dokonce i desetiletí, a největší obtíže mu dělalo přiznat jakoukoli vlastní chybu. A Michelle, jeho jediné dítě, v tom byla po něm. Proto by od ní takové gesto nečekal. Bylo to... bylo to příjemné.

Odložil vycházkovou hůl, aby mohl obraz okamžitě odnést z vlhkého podzimního povětří do sucha. Nohou za sebou přibouchl dveře a lopotil se s balíkem, který byl skoro metr vysoký a nečekaně těžký, přes dlouhou halu do své pracovny. Hnědé závěsy na oknech byly zataženy, místnost tonula ve tmě a v nevětraném vzduchu byl cítit prach. Cantling balík odložil a zatápal po vypínači.

Nebyl ve své pracovně od té hádky s Michelle, už to byly dva měsíce. Její autoportrét dosud visel nad břídicovou krbovou římsovou. Krb potřeboval vyčistit. Cantlingovy romány, vázané v hezké tmavé kůži a vystavené na policích, byly zaprášené a měly by se urovnat. Pohled na ten obraz nad krbem v něm znovu oživil krátké vzplanutí vzteku, po němž však téměř ihned následovala sklíčenost. Vždyť byl docela dobrý, líbil se mu víc než všechny ty zmučené

abstrakce, které malovala pro své vlastní potěšení, nebo ty banální paperbackové obálky, jimiž si vydělávala na živobytí, a to, co provedla, bylo skutečně velmi ošklivé.

Michelle ten autoportrét namalovala, když jí bylo dvacet, a dala mu ho jako dárek k narozeninám. Vždycky ho měl rád. Žádná fotografie by tak nedokázala zachytit a věrně vystihnout nejen rysy její tváře, vystouplé lícní kosti, modré oči a rozcuchané plavé vlasy, ale přímo celou její osobnost. Vypadala mladě, svěže a důvěřivě a její úsměv mu tolik připomínal Helen, její matku. Když se před lety brali, také se tak usmívala. Mnohokrát Michelle říkal, jak moc se mu úsměv na tom obraze líbí.

Kvůli tomu úsměvu to začalo. Popadla starožitnou dýku z Cantlingovy sbírky a čtyřmi nerovnými tahy ústa vyřízla. Pak propíchl velké modré oči, jako by chtěla portrét oslepit. Když ji dohonil, zuřivě řezala plátno na proužky dlouhými klikatými řezy. Na ten okamžik nedokázal zapomenout. Bylo to tak ošklivé. Naprosto nechápal, jak může někdo udělat něco takového se svým vlastním dílem. Zkoušel si představit sám sebe, jak mrzáci některou ze svých knih, snažil se přijít na to, co může člověka k takovému činu přivést, ale nebyl toho schopen. Bylo to nemyslitelné a naprosto nepředstavitelné.

Zohavený autoportrét dosud visel nad krbem, protože Cantling byl příliš umíněný, než aby ho sundal, ale nedokázal se na něj podívat. A tak se své pracovně vyhýbal, což nebyl problém. Žil v tomhle starém rozlehlém domě sám a stejně všechny ty velké místnosti nepotřeboval. Dům postavili před sto lety, když byl Perrot vzkvétajícím říčním přístavem, bydlela tady řada kapitánů a slavnou minulost řeky připomínaly ornamenty a řezby napodobující staré říční parníky. Z druhého patra a z terasy na střeše byl skvělý výhled na Mississippi. Po hádce s Michelle si Cantling přestěhoval stůl a psací stroj do jedné neobývané ložnice a rozhodl se, že ponechá pracovnu v tom stavu, v jakém ji Michelle opustila, než se s omluvou vrátí zpátky.

Nečekal, že to bude tak brzy, a už vůbec nečekal nový autoportrét. Předpokládal spíš, že mu s plácem zavolá, ale tohle gesto bylo mnohem hezčí a víc se k jeho dceři hodilo. Byl to první krok k usmíření.

Richard Cantling věděl až příliš dobře, že on sám, ať by se cítil sebevíc osamělý, by něčeho podobného nebyl schopen.

Když se přestěhoval sem do lowy, nechal všechny své newyorské přátele plavat a nová přátelství, která by je nahradila, nenavázal. Nikdy nebyl družný člověk. Svou přirozenou ostýchavostí si udržoval odstup nejen od těch několika málo přátel, které měl, ale dokonce i od rodiny. Helen ho často obviňovala, že se stará víc o své románové postavy než o skutečné lidi, a Michelle od ní tohle nařčení v pubertě převzala. Ale Helen byla dávno pryč. Rozvedli se před deseti roky a už pět let byla mrtvá. Zůstala mu jediná Michelle. Chyběla mu. Chyběly mu i ty jejich hádky. Vzpomínal na Michelle, zatímco trhal hnědý balicí papír. Měl by ji samozřejmě zavolat a říct jí, jak je ten nový portrét dobrý a jak moc se mu líbí. Měl by ji také říci, že se mu po ní stýská, a pozvat ji na Den díkůvzdání. Ano, to bude nejlepší způsob, jak to zařídit. O hádce se ani nezmíní, rozhodně nechce, aby to znovu začalo, protože žádný z nich nepatří k lidem, kteří by snadno ustoupili. Ta tvrdohlavá neústupná pýcha byla rodinným rysem, stejně nezměnitelným jako vystouplé lícní kosti a hranatá čelist. Bylo to dědictví Čantlingů.

Zaujal ho vyřezávaný starožitný rám, velmi masivní, přesně takový, jaké měl rád. Bude se hodit k viktoriánskému nábytku daleko lépe než ten tenký mosazný rámeček na zničeném autoportrétu. Čantlinga hnala zvědavost, když trhal poslední vrstvu papíru. Teď už bylo Michelle skoro třicet..., nebo už má po třicítce? Nikdy si nedokázal zapamatovat, kolik má let, ani datum jejich narození. V každém případě vyžrála a určitě teď je lepší malířka než ve dvaceti. Ten nový autoportrét bude určitě pozoruhodný.

Cantling odhodil papír a pohlédl na obraz. Nejprve mu hlavou bleskla myšlenka, že je to skvělá, naprosto vynikající práce, možná to nejlepší, co Michelle Cantlingová kdy namalovala.

Jenže o nepatrný okamžik později obdiv zmizel a vystřídal ho vztek. Na obraze totiž nebyla Michelle, nebyla to náhrada za autoportrét, který ve své zraněné pýše zničila. Hleděl na obličej, který dosud nespátřil. Ale poznal ho, poznal ho stejně neomylně, jako kdyby ho viděl nejméně tisíckrát.

Muž na portrétu byl mladý, nejvýš dvacetiletý, přestože jeho kudrnaté hnědé vlasy již místy prokvétaly šedinami. Ty ne-poddajné a vzpurné vlasy, které mu padaly do čela, měl rozčuchané, jako by se právě probudil. Na svět hleděl světle zelenýma a trochu ospalýma očima, v nichž blýskaly jiskřičky škodolibého pobavení. Měl vystouplé cantlingovské lícní kosti, ale linie čelisti na příbuzného nevypadala. Nos měl široký a plochý, na rtech drzý úsměv. Oblečen byl ve vybledlé kombinéze a vytahaném svetru, v ruce držel nakousnutou syrovou cibuli. Pozadí obrazu tvořila cihlová zed počmáraná nápisy.

Toho mladíka stvořil Cantling.

Jmenoval se Edward Donohue, ale jeho přátelé, tedy další postavy z prvního románu Richarda Cantlinga Flákač, mu říkali Dunnahoo. Byl to pohledný a bystrý chlapík, příliš vtipný, než aby mu to bylo ku prospěchu. Cantling měl pocit, že ho zná přinejmenším půlku života. V jistém smyslu ho skutečně znal a pečoval o něj tím zvláštním způsobem, jakým spisovatelé bdí nad hrdiny svých knih.

Michelle se opravdu podařilo Dunnahoo vystihnout. Cantling hleděl na obraz a zaplavily ho vzpomínky na všechny dávno zmizelé lidi a jejich osudy, jež vytvářel a popisoval s takovou péčí a láskou. Vzpomněl si na Jocka, Squida, Nancy a Ricciho pizzerii, v níž se odehrávala řada událostí. Vzpomněl si na Arthurovy trable s motocyklem a na závěrečnou bitvu pizzami. Ale především vzpomínal na Dunnahoo, na toho flákače, šaška a vtipálka, jehož krédo znělo: "Ať si trhne nohou, kdo nerozumí žertu." Byla to také poslední věta celé knihy.

Na chvíli měl Richard Cantling poměrně příjemný pocit, jako by se opět shledal se starým ztraceným přítelem.

A pak se mu znenadání vybavila všechna ta ošklivá slova, která si s Michelle řekli, než odešla, a náhle mu to začalo dávat smysl. Cantlingova tvář ztvrdla. "Ta potrhlá nána," řekl nahlas. Byl bezmocný, neměl nic, na čem by si mohl vybit vztek. "Ta potrhlá nána!" opakoval, vyšel z pracovny a práskl za sebou dveřmi.

"Ty potrhlá náno!" křičel na ni.

Otočila se k němu s dýkou v ruce. Oči měla opuchlé a zarudlé pláčem. V levé ruce držela čtvereček plátna, který právě z autoportrétu vyřízla, smuchlala ho do kuličky a hodila ji po otci. "Když se ti ten pitomý úsměv tak líbí, tak se s ním uďav! Tady ho máš, ty mizero mizerná!"

Kousek plátna ho uhodil do tváře. Cantling zrudl. "Jsi stejná jako tvoje matka," řekl. "Ta taky pokaždé ničila věci." "To tys ji k tomu vždycky dohnal!"

Cantling obvinění ignoroval. "Co se s tebou krucinál děje? Co chceš dokázat tímhle hloupým teatrálním gestem? Nic jiného to totiž není, než trapné divadýlko. Kdo si myslíš, že jsi, krucinál. nějaká postava ze hry Tennessee Williamse? Nech toho, Michelle. Kdybych podobnou scénu napsal v některé ze svých knížek, všichni by se mi vysmáli."

"Tohle není žádná z tvých stupidních knížek!" ječela Michelle. "Tohle je skutečný život. Můj život! Jsem živý člověk, ty mizero, a ne nějaká pitomá postava z tvé stupidní knížky!" Rozmáchla se a zase začala bodat do plátna.

Cantling si založil ruce na prsou a pozoroval ji. "Doufám, že se tímhle nesmyslným výstupem aspoň bavíš."

"Šíleně se bavím!" vykřikla.

"To je dobře, protože nesnáším, když se něco dělá pro nic za nic. Pochop, že to, co děláš, je velmi průhledné. Ničíš vlastní tvář. Nikdy bych si nepomyslel, že se tak moc nenávidíš."

"Oba dva víme, či je to vina..." Odhodila nůž a rozplakala se. "Hezky si to tady užij, ty bezcitný mizero, protože já odcházím."

"Neudělal jsem nic, čím bych si tohle zasloužil." zabručel rozmrzele. Jako omluva to zrovna moc nevznělo, tím méně jako pokus překlenout propast, která se mezi nimi otevřela, ale na nic lepšího se nezmohl. Richard Cantling se nikdy a nikomu nedokázal omluvit.

"Zasloužíš si něco tisíckrát horšího!" křičela Michelle.

Byla to hezká dívka, ale teď vypadala přímo ošklivě. Celý ten nesmysl, že ve zlosti člověk zkrásní, je jenom příšerné a naprosto mylné klišé, uvědomil si Cantling a byl rád, že je nikdy nepoužil.

"Domnívala jsem se, že jsi můj otec," řekla Michelle, "a taky jsem se domnívala, že mě máš rád. Ale ty ses jako můj otec nezachoval, ty mizero, tys mě znásilnil, ty mizero mizerná —"

Cantling měl lehký spánek. Probudil se uprostřed noci a rozechvěle se posadil na posteli. Něco nebylo v pořádku.

Ložnice byla temná a tichá. Co to bylo, nějaký hluk? Na hluk byl velmi citlivý.

Odhrnul příkrývkou, posadil se a nazul si trepky. Oheň v krbu už dohořel a v místnosti bylo chladno. Natáhl se pro vlněný župan, který měl přehozený přes pelest velké starožitné postele se čtyřmi sloupky, oblékl si ho, zavázal pásek a tiše přistoupil ke dveřím. Někdy trochu vrzaly, proto je otevíral zlehounka a opatrně.

Zaslechl kroky. Dole někdo byl.

Strachem se mu sevřel žaludek. Neměl pistoli, pušku ani jinou zbraň. Tohle přece není New York! V tomhle směšně staromódním Perrotu v lowě by mělo být relativně bezpečno. Nemohl uvěřit, že v domě jsou lupiči. Za všechna ta léta na Manhattanu se s něčím podobným nesetkal. Co má teď dělat, krucinál?

Policie, napadlo ho. Zamkne se v ložnici a zavolá policii. Vrátil se zpátky k posteli a natáhl se po sluchátku.

Telefon zazvonil. Richard Cantling udiveně hleděl na přístroj. Měl v domě dvě linky. Jedna byla napojena na záznamník, druhé číslo nebylo v seznamu a znali je pouze staří přátelé. Na aparátu svítila obě světélka, někdo tedy volal jeho soukromé číslo. Zaváhal, potom sluchátko zvedl. "Haló...?"

"Sám veliký stvořitel osobně?" řekl mužský hlas. "Nebud' na mě jak na cizího, taťko. Chtěls zavolat poldy, že jo? To by byla pitomost. Vždyť jsem to přece jenom já. Pojd' dolů na kus řeči."

Cantlingovi se sevřelo hrdlo. Nikdy ten hlas neslyšel, ale znal ho, velice dobře ho znal. Přesto se zeptal: "Kdo je to?"

"Dost praštěná otázka, nemyslíš?" odpověděl hlas. "Víš moc dobře, kdo jsem."

Věděl to, ale zeptal se: "Kdo?"

"Nejsem kdo, jsem Dunnahoo."

Tuto větu Cantling kdysi sám napsal.

"Nejsi skutečný."

"Jo, pár písálků to taky říkalo. Pamatuju se, jak tě to tenkrát našťvalo,"

"Nejsi skutečný!" trval na svém Cantling.

"Už mám těch tvých blbých řečí dost," řekl Dunnahoo. "Když ne, když nejsem skutečný, je to jenom tvoje vina, tak z toho neobviňuj mě, jo? Mrskni kostrou a naklusej dolů, pokecáme si."

Zavěsil. Světélka na telefonu zhasla.

Richard Cantling strnule usedl na okraj postele. Nevěděl, co si o tom má myslet. Je to sen? Jenže nespál. Co má dělat? Šel dolů.

V krbu hořel oheň. Dunnahoo seděl v obývacím pokoji v Čantlingově velké kožené lenošce a pil pivo přímo z láhve.

Ospale se usmál, jak to měl ve zvyku, když se rozcuchaný Cantling objevil na schodech.

"Páni, ty spíš v rakvi?" řekl Dunnahoo. "Vypadáš jako mrtvola. Dáš si pivo?" "Kdo jste, krucinál?" zeptal se Cantling příkře.

"Tak hele, tenhle odstavec už máme za sebou. Začínáš mě nudit. Popadni pivo a zaparkuj tadyhle u krbu."

"Jste herec, že?" řekl Cantling. "Špatný herec. Najala si vás Michelle...?"

Dunnahoo se usmál. "Herec? To je teda pěkná blbost, nemyslíš? Řekni sám, jestli bys podobnou idiotskou scénku strčil do svého románu. Nestrčil, co? A kdyby to udělal někdo jiný a ty bys tu knížku náhodou redigoval, vyrval bys mu játra i se žlučníkem!"

Richard Cantling pomalu zamířil přes pokoj ke křeslu, oči upíral na mladíka rozvaleného v jeho lenošce. Nebyl to herec.

Byl to opravdu Dunnahoo, milovaný a hýčkaný hrdina jeho knihy. Byla to ta tvář z portrétu. Cantling se posadil do vysokého polstrovaného křesla a stále na něho hleděl. "Nedává to smysl," poznamenal. "Je to jako z Dickense."

Dunnahoo se zasmál. "Jenže tohle není Vánoční píseň a já nejsem duch z loňských Vánoc, starouši." Cantling se zamračil. Ať už to byl kdokoli, něco takového by jeho hrdina neřekl. "Tohle bylo špatně," vyhrkl. "Dunnahoo nečetl Dickense. Barmana a Robina Hooda ano, ale Dickense ne."

"Viděl jsem to v kině, taťko," řekl Dunnahoo, zvedl láhev piva a napil se.

"Proč mi říkáte taťko?" protestoval Cantling. "To je taky špatně. Dunnahoo byl dítě ulice."

"To říkáš ty mně? Myslíš, že to nevím?" Zachechtal se. "Zatraceně, starouši, a jak jinak bych ti měl říkat?" Vjel si prsty do vlasů a odhrnul si je z očí. "Jsem přece tvoje první děcko, taťko."

Helen chtěla dát jejich dítěti jméno Edward.

"Nebud' směšná," odsekl.

"Myslela jsem, že se ti Edward líbí." Neměla v jeho pracovně co pohledávat. Psal, nebo se o to přinejmenším pokoušel. Věděla, že nemá do pracovny chodit, když píše. Nějaký čas po svatbě na to Helen dbala, ale od chvíle, co přišla do jiného stavu, se s ní nedalo rozumně mluvit.

"Edward se mi líbí," řekl Cantling a velmi se snažil, aby jeho hlas zůstal klidný. Nesnášel, když ho někdo vyrušil.

"Edward se mi velice líbí. Vždyť já to pitomé jméno Edward přímo miluju. Proto jsem je dal svému hrdinovi. Jmenuje se Edward Donohue. Takže je nemůžeme dát dítěti, když už jsem je použil. Kolikrát ti to mám vysvětlovat?"

"Ale v románu mu nikdy Edward neříkáš," protestovala Helen.

Cantling se zamračil. "Už ses mi zase hrabala v papírech? Krucinál. neříkal jsem ti, abys na ten rukopis ani nesáhla, dokud nebude hotový?"

Nenechala se odradit. "Nikdy mu Edward neříkáš," opakovala.

"To je pravda. Říkám mu Dunnahoo, protože je to dítě ulice a protože mu tak na ulici říkají. Nemá jméno Edward rád, ale jmenuje se tak. Nelíbí se mu to, ale jednou je to jeho jméno, krucinál. a když nakonec řekne, že se jmenuje Edward, tak je to dost důležité. Takže nemůžeme naše dítě pojmenovat Edward, protože Dunnahoo je Edward. Už mě tahle diskuse unavuje. Když to bude chlapec, můžeme mu dát jméno Lawrence po mém dědečkovi."

"Ale já nechci, aby se jmenoval Lawrence!" zaječela. "Je to tak staromódní. Budou mu říkat Lany, a já prostě jméno Lany nenávidím. Proč nemůžeš té postavě v románu dát jméno Lawrence?"

"Protože se jmenuje Edward."

"Ale tohle je naše dítě," řekla. Položila si ruku na vypouklé břicho, jako by Cantling potřeboval, aby mu je připomněla. Ta hádka ho unavovala, byl z ní otrávený a naštvalo ho, že jej vyrušila. "Jak dlouho to dítě nosíš?" Helen se zatvářila překvapeně. "Vždyť víš, sedm měsíců a jeden týden."

Cantling se předklonil, popadl rukopis a praštil tím štosem vedle psacího stroje. "A já tohle děcko nosím už celé tři pitomé roky! Tohle je čtvrtá verze, krucinál. a taky poslední. Jmenoval se Edward v první verzi, ve druhé a ve třetí. A bude se jmenovat Edward, krucinál. až tenhle pitomý román vyjde. Jmenoval se Edward už celá léta před tou památnou nocí, kdy ses rozhodla připravit mi překvapení a nevzala sis pesar -"

"To není fér," posteskla si. "Je to jenom postava, ale tohle je naše dítě."

"Že to není fér? Ty chceš, aby to bylo fér? Dobře, bude to fér. Náš prvorozený syn se bude jmenovat Edward. Je tohle fér?"

Helenina tvář roztála. Ostýchavě se usmála.

Zvedl ruku, než mohla něco říct. "Počítám, že za měsíc skončím, jestli mě přestaneš vyrušovat. Tobě sice zbývá o trochu víc času, ale jestli to stihneš dřív, než napíšu KONEC, tak je to jméno tvoje. V opačném případě," udeřil dlaní do rukopisu, "bude prvorozené tohle dítě."

"To nemůžeš..." začala.

Ale Cantling předstíral, že se ponořil do psaní.

"Mé prvorozené dítě..." řekl Richard Cantling.

"Osobně," řekl Dunnahoo a pozvedl láhev k připitku. "Na všechny otce a syny!" Jedním dlouhým douškem pivo dopil a láhev odhodil. Roztříštila se o krb.

"To se mi snad zdá," řekl Cantling.

Dunnahoo nesouhlasně zavrtěl hlavou. "Smíř se s tím, sta-rouši, že jsem tady. Tvůj marnotratný syn se vrátil!" Vyskočil na nohy a uklonil se. "Tak kde máš obětní tele a všechny ty další blbosti? Leda bys objednal pizzu."

"Tak dobře, přistupuji na tuhle hru," řekl Cantling. "Co ode mě chceš?" Dunnahoo se usmál. "Kdo, já? Zatraceně, jak to mám vědět? Přece víš, že jsem nikdy nevěděl, co chci. V celé té tvé idiotské knížce to nikdo nikdy nevěděl."

"O to přece šlo," řekl Cantling.

"Ale, nech toho, takový hlupák zas nejsem. Kluk starýho Dicka Cantlinga je všechno možný, ale hlupák není, že?" Vyskočil ke kuchyni. "V ledničce je ještě pivo, chceš?"

"Proč ne," pravil Cantling. "Nestává se každý den, aby přišel můj nejstarší syn na návštěvu. S plátkem citronu, prosím."

"J?iješ teď drahý pivo, co? Pamatuju doby, kdy ti stačilo obyčejný." Dunnahoo zmizel v kuchyni. Když se vrátil, visely mu dvě pivní láhve na prstech zastrčených do jejich hrdel, druhou rukou si pohazoval s velkou cibulí. Láhve o sebe cinkaly. "Tady máš." Nastrčil jedno pivo před Cantlinga. "Taky rád ochutnám něco lepšího."

"Zapomněls na citron," řekl Cantling.

"Představ si, že na tvůj blbý citron kašlu," řekl Dunnahoo. "Co uděláš, zarazíš mi apanáž?" Zachechtal se, vyhodil cibuli do vzduchu, chytil ji a zakousl se do ní. "Cibule! Za tohle bys teda zasloužil, taťko. Už jenom to, že musím chroustat syrovou cibuli, je dost špatný, ale tys mně navíc přisoudil, že ji ani nemám rád. Dokonce to v té idiotské knížce tvrdíš černý na bílým."

"Samozřejmě," řekl Cantling. "Cibule má dvojí význam. Jednak tím dáváš najevo, že jsi tvrdý chlapík. Mezi lidmi, kteří

vysedávali u Ricciho, jsi tím získal určité postavení. Ale ve druhé rovině, v té hlubší, je každé kousnutí do cibule symbolickým aktem, který vypovídá o tvém nezkrotném hladu po všemožných zážitcích, nejen po těch sladkých, ale i po těch ostrých a palčivých."

"Symbolický akt?" Dunnahoo si ukousl cibule a řekl: "Kecy! Měl bych tě donutit, abys snědl aspoň jednu tuhle blbou cibuli. To bych teda rád viděl, jak by ses šklebil." Cantling se rychle napil piva. "Byl jsem mladý a byla to má první knížka. Tehdy mi to připadalo jako poměrně působivý povahový rys."

Dunnahoo rozžvýkal zbytek cibule, polkl a vykřikl: "Zkus ji baštit syrovou!"

Richard Cantling toho začínal mít dost. Na jeho vkus trvala tato roztomilá domácí scénka příliš dlouho. "Viš, Dunnahoo, nebo kdo vlastně jsi," začal konverzačním tónem, "nejsi takový, jak jsem čekal."

"A cos čekal, starouši?"

Cantling pokrčil rameny. "Stvořil jsem tě svou myslí, nikoli pohlavními žlázami, takže bys měl ze mě mít víc než dítě z mé vlastní krve. Ty jsi vlastně já."

"Ale ne," řekl Dunnahoo, "jen žádný sentimentální kecý. Já nikdy nebudu ty. a už vůbec ne kvůli tomu, že si to zrovna přeješ."

"Nemáš na výběr. Tvůj příběh byl stvořen z mého vlastního dospívání. První knihy takové většinou bývají. Ricciho lokál byla ve skutečnosti Pompejská pizzerie v Newarku a tví přátelé byli mými přáteli. Ty jsi já, jaký jsem tenkrát byl."

"Fakt?" ušklíbl se Dunnahoo.

Richard Cantling přikývl.

Dunnahoo se rozchechtal. "To teda musíš být zatraceně šťastný chlápek, tat'ko."

"Jak to myslíš?" zavrčel Cantling.

"Žiješ ve vybájeném světě, starouši, víš to? Možná bys byl rád, kdybys byl jako já, ale v žádném případě to není pravda. Já jsem totiž u Ricciho někdo, ale tys byl v Pompejský jenom čtyřkový brejlovec zastrčený vzadu v koutě u hracího automatu. Já přefízu první holku v šestnácti, ale tys viděl nahý prsa až ve dvaceti na vysoký. A vymýšlení těch fórů, který kolem sebe rozhazuju, sotva se někde objevím, ti trvalo celý měsíc! A co všechny ty bláznivý kousky, který v ty knížce dělám? Nebylo to ve skutečnosti tak, že se některý přihodily Dutchovi a jiný Joeyovi, zatímco některý se nestaly vůbec, ale žádný se nepřihodily tobě, starouši? Tak se mě nesnaž rozesmát."

Cantling se lehce zarděl. „No, býval jsem v mládí trochu nesmělý, ale..."

"Byls hňup," prohlásil Dunnahoo. "Přestaň si to lakovat."

"Nebyl jsem žádný hňup." odsekl Cantling odměřeně. „lákač je pravdivý román, přestože je to fikce. Vytvořil jsem hlavního hrdinu, který je středem událostí, přestože já takový nebyl, jenže v tom je podstata umění. Právě umění sice ze života vychází, ale musí ho přetvářet a zhušťovat, dát mu formu a řád. Nemůže pouze kopírovat."

"To teda ne. Jenže tys jenom vycucával Dutche, Joeyho a ostatní. Přivlastnil sis jejich životy. A nakonec sis vymyslel, žeš mě stvořil podle sebe, a myslel sis to tak dlouho, až se ti poštěstilo tomu uvěřit. Jsi pijavice, tat'ko, nic jiného než zatracený zloděj."

Richard Cantling se rozzuřil. "Vypadni odtud!" vykřikl.

"Já že mám vypadnout?" Dunnahoo vstal a protáhl se. "To se mě teda fakt dotklo. Ty vyhazuješ svého hošíka do studený iowský noci, starouši? Co se stalo? Dokud jsem existoval jenom v ty idiotský knížce, kdes mohl ovládat všechno, co jsem si kdy myslel a říkal, taks mě měl šíleně rád, že jo? Ale když jsem skutečný, už se ti tak nelíbím, co? V tom je tvůj problém, starouši. Skutečný život jsi nikdy neměl ani z poloviny tak rád jako ty své knížky."

"Mám život docela rád, děkuji," řekl Cantling.

Dunnahoo se ušklíbl a náhle vypadal rozmazaně a nehmotně. "Jo?" zeptal se, jeho hlas jako by zeslábl.

"Jo!" odpověděl Cantling.

Nyní už Dunnahoo viditelně mizel, barvy bledly, až byl téměř průhledný. "Dokaž to," řekl. "Běž do kuchyně, starouši, a pořádně se zakousni do ty tvý blbý cibule života." Odhrnul si vlasy z čela a rozchechtal se. A chechtal se, dokud nezmizel. Richard Cantling seděl nehybně v křesle a dlouho hleděl na místo, kde předtím Dunnahoo stál. Nakonec se zvedl a pomalu a velmi unaveně vyšel po schodech nahoru do ložnice.

Druhý den ráno si udělal pořádnou snídani, pomerančový džus, silnou kávu, anglické vdolky se spoustou másla a ostružinovou zavařeninou, omeletu se sýrem a k tomu šest silných plátků slaniny. Doufal, že ho vaření přivede na jiné myšlenky, ale nezabralo to. Vytrvale myslel na Dunnahooa. Byl to sen? Pokud ano, pak to byl pořádně bláznivý sen. Trápil se tím tak dlouho, až našel vysvětlení i pro prázdné láhve v obývacím pokoji a střepy skla u krbu. Usoudil, že minulou noc pil více než obvykle. Mohla za to samozřejmě Mi-chelle, když mu poslala ten obraz, který mu tak živě připomněl jejich hádku. Možná by měl zajít k lékaři, aby se toho stresu zbavil.

Po snídani šel Cantling rovnou do své pracovny s pevným rozhodnutím, že ten problém jednou provždy vyřeší.

Michellin zničený autoportrét dosud visel nad krbem. Když zranění zanedbáš, zanítí se, pomyslel si. Nastal čas vyléčit je. Rozdělal v krbu oheň, sňal obraz, sundal z něj kovový rám - koneckonců byl šetrný člověk - a rozřezané plátno spálil. Hustý kouř jako by ho znovu očistil.

Potom byl na řadě portrét Dunnahooa. Cantling ho začal zkoumat a usoudil, že je to zdařilé dílo. Zachytila jeho charakter. Kdyby ho spálil, jenom by přistoupil na Michellinu destruktivní hru. Umění by nikdy nemělo být ničeno. Cantling byl přesvědčen, že člověk má po sobě na tomto světě zanechat stopu tvorbou, nikoli ničením, a byl příliš starý na to, aby se změnil. Portrét Dunnahooa byl zamýšlen jako krutý výsměch. Cantling se však rozhodl, že udělá pravý opak a přijme ho jako poctu. Pověsí jej na významné místo. A hned věděl kam.

Nad vnitřním schodištěm se v prvním patře táhla pět metrů dlouhá podesta s vyřezávaným dřevěným zábradlím. Tady bude skvělá galerie, rozhodl se Cantling. Každý, kdo vstoupí do domu, obraz hned uvidí a bude kolem něj muset projít, pokud půjde nahoru. Přinesl si kladivo a hřebík a pověsil Dunnahooa na čestné místo. Až se Michelle vrátí uzavřít mír a

uvidí tam ten obraz viset, nepochybně usoudí, že význam jejího daru nepochopil. Nesmí zapomenout jí za něj upřímně poděkovat.

Richard Cantling se teď cítil mnohem líp. Podařilo se mu zbavit se nepříjemných vzpomínek, zbytek dne strávil psaním dopisů svému literárnímu agentovi a vydavateli. Pozdě odpoledne, příjemně unaven, se osvěžil šálkem kávy a několika vdolky s máslem, které si schoval v ledničce. Potom si vyšel na svou každodenní procházku a víc než hodinu se potuloval po útesech nad řekou na čerstvém a chladivém povětří.

Když se vrátil, stál na prahu velký hranatý balík.

Opřel obraz o křeslo a usedl do lenošky, aby si ho prohlédl. Působil na něj, o tom nebylo pochyb. Zneklidňoval ho. Ucítil nepříjemnou erekci.

Ten obraz byl jedním slovem... erotický.

Ve velké starožitné posteli se čtyřmi sloupky, která se velmi podobala jeho vlastní, ležela nahá dívka. Byla k divákovi zpola otočena zády, na nichž se rýsovala měkká linie její páteře, hleděla na něj přes pravé rameno a odhalovala křivku pěkného, velkého a souměrného prsu se vztyčenou bradavkou. U druhého ramene si přidržovala cíp rudého prostěradla, jehož záhyby ji zakrývaly jen docela málo, vlastně vůbec ne. Dívka měla zlatě rudé vlasy, zelené oči a na rtech vyzývavý úsměv. Pleť měla hebkou jako broskev a tvář uzardělou, jako by se právě pomilovala, na pravé oblině zadečku se skvěl! vytetovaný mírový symbol. Byla velmi mladá.

Richard Cantling věděl přesně, kolik je jí let: osmnáct. Ještě dítě a už žena. Byl to přesně ten prchavý okamžik mezi nevinností a necudností, kdy je sex považován za báječnou a vzrusující novou hru, než nastane čas zkušeností. Věděl o té dívce všechno a velmi dobře ji znal.

Byla to Cissy.

Pověsil ji vedle Dunnahooa.

Cantling ten román nazval Květy smrti, vydavatel však titul změnil na Černé rule. Tvrdil, že to bude působivější, romantičtější a výstižnější. Cantling proti té změně bojoval a hájil se uměleckým záměrem, ale prohrál. Když se potom kniha objevila na žebříčku bestsellerů, vypjal se k téměř nadlidskému výkonu a milostivě přiznal, že se mýlil. Brianovi daroval láhev jeho oblíbeného vína.

Byl to jeho čtvrtý román a poslední příležitost. Flákač měl skvělé recenze a dobře se prodával, ale další dvě knihy u kritiky propadly a čtenáři je ignorovali. Musel napsat něco odlišného, a udělal to. Úspěch Černých ráží byl kontroverzní. Někteří literární kritici knihu vynášeli až do nebe, jiní ji hanili. Ale vytrvale šla na odbyt. Prodej paberbacků a filmových práv, přestože film nikdy nebyl natočen, Cantlinga poprvé v životě zbavil finančních starostí. Konečně si mohl dovolit složit zálohu na dům a poslat Michelle do soukromé školy. Zbytek peněz investoval tak chytře, jak jen byl schopen. Byl na Černé růže pyšný a jejich úspěch ho těšil. Ten román ho proslavil.

Helen tu knihu vášnivě nenáviděla.

Když jednoho dne román konečně zmizel i z posledního místa žebříčku bestsellerů, nedokázala skrýt své uspokojení.

"Věděla jsem, že to nemůže trvat věčně," řekla.

Cantling vztekle odhodil noviny. "Trvalo to dost dlouho. Co se s tebou krucinál děje? Nesnášelas tu knížku od samého začátku. Dovol, abych ti připomněl, že jsme se tehdy sotva protloukali. To bylo pořád - dítě potřebuje lepší školu, naše dítě nemůže jít jenom tu mizernou burskou pomazánku... Díky téhle knížce je to za námi. Jenže ty jsi naštanvána víc než před tím. To si nezasloužím ani trochu uznání? Líbilo se ti snad být provdaná za neúspěšného autora?"

Helen odsekla: "Nelíbí se mi být provdaná za autora pornografie."

"Víš co, polib mi -"

"Nevíš kdy? Nedotkl ses mě celé týdny. Ty se radši miluješ s tou svou Cissy."

Cantling na ni zůstal hledět. "Zbláznila ses? Je to hrdinka románu, který jsem napsal, literární postava, kterou jsem si vymyslel, nic jiného."

"Jdi do háje!" soptila Helen. "Chováš se ke mně, jako bych byla úplný idiot. Myslíš si, že neumím číst? Myslíš si, že jsem nic nepochopila? Ztraceně, vždyť jsem tu tvoji hnusnou knihu taky četla! Marsha, ta hloupá, nevzdělaná a nudná manželka, ta tupá šedivá myška Marsha, ta jízlivá štěkna, ta osina za krkem, to jsem já! Myslíš, že jsem to nepoznala? Je to tak očividné, že už mě stačili politovat i všichni mí přátelé."

"Není to zvláštní, že tě v té postavě poznali zrovna oni?" zeptal se Cantling sarkasticky, ale Helen ho neposlouchala.

"Nemáš mě rád o nic víc než Richardson Marshu!" Rozplakala se. "Cissy že je jenom literární postava? Kruci, jsi do ní zamilovaný. Je to tvůj malý erotický sen. Kdyby teď vkročila do dveří, odvrhneš mě stejně rychle, jako Richardson odvrhl starou dobrou Marshu. Popři to. No tak, do toho, popři to!"

Cantling na svou ženu zaraženě hleděl a nestačil se divit. "Tomu nemůžu uvěřit. Žárlíš na postavu z mé knihy? Žárlíš na někoho, kdo neexistuje -"

"Existuje v tvé hlavě, a to je jediné místo, které pro tebe něco znamená. Samozřejmě že bys s ní rád něco měl. Není divu, že se ta knížka tak dobře prodává. Myslíš si, že je to proto, že je dobře napsaná? Je to kvůli sexu, je to kvůli ní!"

"Sex je důležitou součástí života," bránil se Cantling, "a především dokonalé téma pro umění. Ty bys chtěla, abych zatahl oponu, kdykoli jdou mé postavy do postele, že? A když už jsi tu sexualitu nakousla, drahousku, tak přesně o tomhle Černé mže jsou. Samozřejmě, muselo to být napsáno srozumitelně. Kdybys nebyla tak ztraceně pruděmí, došlo by ti to."

"Já nejsem pruděrní!" zaječela Helen. "Neopovažuj se tvrdit, že jsem pruděrní!" Popadla podnos se snídaní, ale Cantling uhnul a nádobí se roztránilo o zeď. "Jenom proto, že se mi nelíbí ta tvá oplzlá knížka, nemusím být pruděrní!"

"Můj román s tím nemá nic společného." Cantling si založil ruce na prsou a snažil se zůstat klidný. "Jsi pruděrní kvůli těm věcem, které děláš v posteli. Nebo bych měl spíš říct, kvůli věcem, které dělat nechceš."

Helen zrudla. Cantling si pomyslel, že je rudá jako krocan, ale hned tohle přirovnání zavrhl. Bylo příliš staré a příliš

otřepané.

"Ale ona je dělá, že?" Její hlas byl žíravý jako čistá kyselina. "Cissy, ta tvoje rozkošná malá Cissy! Jak by se ti líbilo, kdybys si nechala na zadek vytetovat nějakou pitomost já? Ale u Cissy je to pochopitelně rajcovní! Nosí perverzní prádlo, ale tobě se to líbí, protože to je roztomilé*. Dělá to všude, kde ji zrovna napadne, na všech těch úžasně vzrušujících místech, a ty bys tam byl nejraději s ní, i když je kolem plno lidí. Ta tvoje fantastická Cissy je vždycky připravená. Nemá vrásky! Má osmnáctiletá ňadra a vždycky je taková bude mít! Jak s ní můžu soupeřit, kruci?" Richarda Cantlinga se zmocnil nepřítelý vztek, ale ještě se ovládl. Chladně se postavil tváří v tvář jejímu záchvatu zuřivosti, sladce se usmál a řekl jízlivě: „J?řeči si knížku a udělej si poznámky."

V noci se náhle probudil. Zase něco nebylo v pořádku. Ucítit lehký dotek na chodidle. Rozsvítil lampičku.

Cissy seděla na pelesti, kolem těla měla ledabyly omotané rudé saténové prostěradlo, a právě se svýma dlouhýma štíhlýma nohama vkrádala pod jeho přikrývku. "Ahoj táti," řekla, přejela mu chodidlem po lýtku a rozpustile se zasmála. Přesné toho se Cantling bál. Myslel na to celý večer a dlouho nemohl usnout. Odtáhl nohu a posadil se.

Cissy našpulila ústa. "Chceš si hrát?" zeptala se.

"Já..." zachraptěl. "Nevěřím tomu. To nemůže být pravda."

"Ale přesto to může být legrace," řekla.

"Co mi to krucinál ta Michelle dělá? Jak se něco takového může stát?"

Pokřčila rameny. Prostěradlo se trochu svezlo a odhalilo jeden její dokonalý osmnáctiletý prs. Ten pravý.

"Máš pořád osmnáctiletá ňadra," řekl Cantling strnule. "Vždycky taková budeš mít."

Cissy se zasmála. "Jasně. Můžeš je vyzkoušet, táti, jestli chceš. Vsadím se, že přijdeš na to, co se s nimi dá provádět."

„JPřestaň mi říkat táti," zavrčel Cantling.

"Ale ty přece jsi můj taťka," pronesla Cissy kňouravým hláskem malé holčičky.

"Nech toho!"

"Proč? Vždyť to chceš, táti. Neříkej, že si nechceš hrát se svou malou holčičkou." Mrkla na něj. "Neřest je sice fajn, ale není nad incest. Kde si spolu doma hrají, navždy spolu zůstávají." Zachichotala se a začala se rozhlížet po ložnici.

"Čtyři sloupky, to mám ráda. Chceš si mě přivázat, táti? Líbilo by se mi to."

"Ne!" Cantling odhodil přikrývku, vyskočil z postele, obul si trepky a nasoukal se do županu. Cítil, že dostává erekci.

Musel jít pryč, musel být od ní co nejdál, jinak... Nechtěl na to myslet. Zaměstnal se rozděláváním ohně v krbu.

"To mám taky ráda," řekla Cissy, když se oheň rozhořel. "Plameny jsou tak romantické."

Cantling se napřimil a prudce se k ní otočil. "Proč ty?" zeptal se a pokoušel se zachovat si jasnou hlavu. "Hlavní postavou Černých růží je Richardson, ne ty. A proč ten náhlý skok až k mé čtvrté knize? Proč ne někdo z Rodokmenu a nebo DestěT

"Ti hlupáci?" řekla Cissy. "V těch dvou románech není nikdo opravdový. A po Richardsonovi jsi přece netoužil, že ne? Nebo ano? Se mnou je mnohem větší legrace."

Vstala, prostěradlo z ní spadlo a rozprostřelo se jí kolem kotníků, na lesklých záhybech saténu se mihotaly odlesky plamenů. Měla pružné, mladé a sladké tělo. Odkopla prostěradlo a vykročila k němu.

"Nech toho, Cissy." Cantlingovi přeskočil hlas.

"Já tě nekousnu." Cissy se zahihňala. "Dedaže bys sám chtěl. Nebo chceš, abych svázala já tebe?" Objala ho a nastavila mu tvář k polibku.

"Odstup ode mne," řekl nepřítel pevně. Její objetí bylo příjemné. Kolik let na to čekal? Bylo tak nádherné cítit, jak se k němu tiskne. Už to bylo velmi dávno, co Richard Cantling držel v náručí ženu. Ani teď na to raději nechtěl myslet, jak to bylo dávno. A nikdy neměl ženu jako Cissy, nikdy... "To nejde," řekl vyděšeně. "To nemůžu udělat. Nechci."

Cissy vklouzla rukou do záhybů županu a jemně ho stiskla. "Ty lháři. Co je tohle? Chceš mě. Vždycky jsi mě chtěl. Vsadím se, že když jsi tenkrát ty erotické scény psal, musels přestat a udělat si to, abys mohl pokračovat."

"Ne," zasténal Cantling.

>vAni jednou?" Pootevřela ústa a našpulila rty. Pak začala pohybovat rukou. "Ale vsadím se, žeš chtěl. Určitě tě to vzrušovalo. Vsadím se, že tě to vzrušilo pokaždé, když jsi mě popisoval."

"Já..." Ale nedokázal to popřít. "Cissy, prosím"

"Prosím, prosím," šeptala a její ruka se pohybovala rychleji a rychleji. "Ano, prosím."

Pyžamové kalhoty mu spadly na podlahu.

"Prosím," řekla, rozvázala mu župan a stáhla mu ho. "Prosím." Hladila ho a hrála si s jeho bradavkami, pak přistoupila blíž a lehce mu přitiskla svá plná osmnáctiletá ňadra na hrud', J?rosím." Vzhledla k němu a zaknitala jazykem mezi smyslnými rty.

Richard Cantling zasténal a rozechvěle ji vzal do náruče.

Takovou ženu nikdy neměl. Její doteky pálily jako oheň, chladily jako satén a bodaly jako elektrické výboje, tajemná místa jejího těla byla sladká jako med...

Ráno byla pryč.

Cantling se probudil pozdě a byl příliš vyčerpaný, než aby si dokázal připravit snídani. Nakonec se oblékl, zašel do města a posadil se do malé kavárny ve staré cihlové budově u paty útesu. Nad kávou a lívanci s borůvkami se pokusil uspořádat si myšlenky.

Nedávalo to smysl. Něco takového se přece nemůže stát, ale stalo se. Nemělo smysl to popírat. Přezvykoval sladké borůvkové lívance, ale na jazyku se mu převáloval strach. Začínal se bát o svůj zdravý rozum. Ale nejvíc ho děsilo, že nic nechápe a že to ani pochopit nedokáže, i když cítil, že ta příšerná hrůza, která mu svírá duši, je zřejmě opodstatněná. Richard Cantling se bál toho, co bude příště. Vydal devět románů.

Myslel na Michelle. Mohl by jí zavolat a poprosit ji, ať toho nechá dřív, než se její otec zblázní. Je to jeho dcera,

dozajista ho poslechně. Má ho ráda. On ji má také rád, ať už si o něm myslí cokoli. Cantling moc dobře znal své vlastní chyby, vždyť tolikrát zkoumal sám sebe v nejrůznějších situacích a převlecích na stránkách svých románů. Byl neuvěřitelně tvrdohlavý, neústupný a umíněný. Když ho popadl vztek, dokázal být krutý a tvrdý. Uměl být chladný, ale přesto se považoval za slušného člověka. Michelle některé jeho povahové rysy zdědila, a když se navztekala, uměla nenávidět, ale určitě mu nechtěla ublížit.

Vzpomněl si, že mu sice přede dvěma měsíci vyhrožovala, že mu nikdy neodpustí, ale určitě to tak nemyslela. Je přece jeho jediné dítě. Tedy... jediné dítě z jeho krve.

Cantling odstrčil prázdný talíř, pohodlně se opřel a sevřel rty do tvrdé a přísné linky. Má však prosit o milost? To se mu nelíbilo. Co vlastně udělal? Nikdy ho nechápaly, ani jedna, ani druhá. Helen mu nerozuměla a Michelle je stejně zaslepená jako její matka. Spisovatel přece musí žít jen pro svou práci, je to jeho povinnost. Co udělal tak hrozného, aby musel prosit za odpuštění? Ne, to Michelle by měla zavolat jemu.

K čertu s tím vším, pomyslel si Cantling. Rozhodl se, že se nenechá žádným způsobem vydírat. Michelle se mýlí, a jestli bude chtít obnovit jejich vztah, ať se ozve jako první. Žádnými strašáky ho nedonutí, aby kapituloval. Čeho by se měl vlastně bát? Ať mu klidně pošle všechny obrazy, které namaluje. Rozvěsí si je na stěny, pyšně je vystaví, jako by jimi Michelle vzdávala hold jeho dílu. A jestli ty pitomé portréty v noci zase ožijí a budou se mu plížit po domě, tak ať.

Krásně si tu jejich návštěvu užije.

Cantling se usmál. Nebylo pochyb, že si s Cissy opravdu báječně užil. V koutku duše doufal, že se ještě vrátí.

Dunnahoo se sice choval drze, ale to se jenom tak předváděl... Cantling si najednou uvědomil, že ty obrazy v sobě mají jakési omamné kouzlo. Vždyť to bylo naprosto jedinečné privilegium! Co by za to dal Scott Fitzgerald, kdyby mohl přijít na nějaký Gats-byho večírek, nebo Conan Doyle, aby si mohl pohovořit s Hol-mesem a Watsonem, a nebo Nabokov, který se nikdy doopravdy nemuchlal s Lolitou. Co by takové možnosti asi řekli?

Čím déle o tom uvažoval, tím byl rozjařenější. Michelle ho chtěla potrestat a vyděsit, ale ve skutečnosti mu umožnila naprosto nečekané a nevšední zážitky. Třeba si bude moci zahrát šach se Sergejem Tederenkovem, cynickým podvodníkem z Cestujícího, s odborovým předákem Frankem Corwinem z románu Těžké časy bude diskutovat o politice v době krize, mohl by si zaflirtovat s krásnou Beth McKenziovou a tančit s potřeštěnou starou Miss Aggie, mohl by svést dvojčata Dan-zingerovy a prožít s nimi jednu tajnou sexuální fantazii, kterou Cissy nemohla naplnit... Čeho by se měl bát, krucinál? Jsou to jeho vlastní výtvoři, jeho postavy, jeho přátelé a jeho rodina. Jenže tu byl ten poslední román. Nad tím by se měl zamyslet. Cantling se znepokojeně zamračil. Ale tak daleko Michelle jistě nezajde. Energicky jakékoli další obavy potlačil a zamával účtenkou.

Očekával, že přede dvěma najde další balík, téměř se na to těšil. A když se vrátil z pravidelné zdravotní procházky, srdce se mu prudce rozbušilo, sotva na prahu uviděl velký obdélník zabalený do obyčejného hnědého papíru. Opatrně ho odnesl do domu, ale než obraz vybalil, uvařil si kávu, aby prodloužil dráždivé napětí, které se ho zmocnilo. Mohl si gratulovat, jak obratně převrátil Michellin krutý plán naruby.

Dopil první šálek a nalil si druhý. Upřeně hleděl na balík a snažil se uhodnout, čím to bude portrét. Cissy se zmínila, že hrdinové Rodokmenu a Deště nejsou dost skuteční. Cantling v duchu procházel své životní dílo a zvažoval, které postavy se mu podařilo nejlépe ztvárnit, ale k žádnému závěru nedošel. Nakonec odsunul šálek stranou a pustil se do rozbalování.

Byl to Barry Leighton.

Obraz byl opět dokonalý, jak jinak. Leighton seděl v redakci, rukou se opíral o šedý kryt starého mechanického psacího stroje. Hnědý oblek měl pomačkaný, límeček propocené bílé košile, která se mu lepila k tělu, rozepnutý. Z přátelského a mírumilovného obličejce trčel nos, který vypadal, že byl několikrát přeražený. Leighton plešatěl, měl těžká víčka a pod-bradek. Vzdal se kouření, ale nikoli cigaret, z koutku úst mu věčně visela nezapálená camelka. Barry Leighton byl hrdinou Cantlingova románu Reportér a nesčetněkrát na jeho stránkách prohlásil: "Dokud si nezapálím, je to v pohodě."

Ta kniha neměla valný ohlas. Byla příliš depresivní. Líčila problémy a zánik jedné velkých novin, ale to nebylo hlavní téma. Víc než o noviny se Cantling zajímal o lidi. Použil neúspěšný deník jako metaforu pro neúspěšné životy. V první verzi románu se šéfredaktor marně snažil přilákat čtenáře záplavou senzačních zpráviček, ale nakonec list zachránil Leighton objevem závažné informace. Cantling však tenhle nápad v další verzi zahodil a rozhodl se vyprávět příběh o obyčejných lidech neúprosně deptaných věkem, kteří neudrží krok s dobou, o nevyhnutelnosti porážky a osamění. Výsledkem byl román natolik ponurý, že si nezačal s novinovými zprávami, a současně právě tak křehký jako novinový papír. Byl na své dílo velmi hrdý.

Nikdo je nečetl.

Cantling zvedl obraz a pustil se do schodů, aby ho zavěsil vedle Dunnahoo a Cissy. Dnešní noc bude rozhodně zajímavá, pomyslel si. Barry Leighton nebyl žádné mládě jako ti dva, naopak, byl to muž v jeho letech, inteligentní a vyzrálý. Cantling velmi dobře věděl, kolik je v Leightonovi hořkosti. Život ho zklamal a málem to vzdal, jeho články a reportáže upadly v zapomnění hned následujícího dne po tom, co vyšly. A přesto tenhle reportér neztratil smysl pro humor a udržel všechny zlé demony, kteří pronásledovali jeho osud, na uzdě svým sžíravým vtípem a nezapálenou camelkou.

Cantling Barryho Leightona obdivoval. Nemohl se dočkat, až si s ním promluví. Rozhodl se, že se dnes v noci nebude namáhat jít do postele. Uvaří velkou konvici silné kávy, otevře láhev Seagram's 7 a bude čekat.

Bylo už po půlnoci. Cantling listoval ve výtisku Reportéra vyvázaném v kůži, když z kuchyně zaslechl cinkání ledu.

Zavolal: "Obsluž se, Barry!"

Leighton vstoupil do pokoje se sklenkou whisky v ruce. "Už se stalo." Pohlédl na Cantlinga zpod unavených víček a zafuněl. "Vypadáš dost staře na to, abys mohl být mým otcem, ale protože vím, kolik ti je, nečekal jsem, že budeš

vypadat tak moc staře."

Cantling zavřel knihu a odložil ji. "Posaď se, Barry. Pokud si vzpomínám, holívaly tě nohy."

"Pořád mě bolí nohy," řekl Leighton, usedl do křesla, polkl doušek whisky a spokojeně si povzdechl. "Už je to lepší."

Cantling zaťukal prstem na knihu. "To je můj osmý román. Michelle přeskočila tři knížky. Škoda, rád bych se s některými lidmi setkal."

"Třeba se chce rychle dostat k jádru věci," poznamenal Leighton.

"Ale k jakému jádru?"

"Jak to mám vědět, sakra. Jsem jenom novinář, nikam jsem to v životě nedotáhl a nikdo mou práci neoceníl - až na těch šest druhořadých cen, kteréš mi udělil." Unaveně se na Cant-linga zašklebil. "Ty jsi úspěšný spisovatel. Ty mi řekni, oč jde."

"Zřejmě o můj devátý román," řekl opatrně Cantling, "ten nový."

"Ten poslední?" zeptal se Leighton.

"Samozřejmě že ne. Mám na mysli ten, co nedávno vyšel. Už začínám dělat na dalším."

Leighton se pousmál. "O tom mé zdroje nic neví."

"A co tedy ví?"

"Že jsi stařec, který čeká na smrt," řekl Leighton. "A že zemřeš osamělý."

"Je mi pětapadesát," řekl Cantling ostře, "nejsem žádný stařec."

"Když máš na dortu víc svíček, než dokážeš sfouknout, jsi starý," pravil Leighton střízlivě a napil se whisky. "Helen byla mladší než ty, Cantlingu, a zemřela před pěti lety. Záleží na vnitřním pocitu. Viděl jsem mladé osmdesátníky a staré adolescenty. A tys měl stařecké skvrny na mozku dřív, než ti narostly chlupy." "To od tebe nebylo zrovna moc fěr," poznamenal Cantling.

"Copak jsi toho už nezažil dost, abys ještě pořád věřil na férovou hru?" podivil se Leighton. "Mladí lidé život prožívají, staří sedí a pozorují. Ty ses starý už narodil. Ty pozoruješ, ale neprožíváš." Zarazil se. "Sakra, co jsem to řekl?"

Unaveně se zasmál. "Ale stejně je lepší mít přecpaný žaludek, než být plný žluči. Jenže ty vlastně doopravdy nejsi ani žlučovitý, ty jsi rovnou močovitý. Možná jsi ledvina."

"Toš trefil moc pěkně, Bány," řekl Cantling a zaškaredil se. Na Leightonovy slovní hříčky zapomněl. "Jsem spisovatel a byl jsem spisovatel odjakživa. Je to můj život. Měl bys vědět, že spisovatelé život pozorují a vypovídají o něm. Mají to přímo v popisu práce."

"Já to vím," řekl Leighton. "Nezapomeň, že jsem žurnalista a že jsem strávil hromadu nezáživných šedivých let psaním reportáží o tom, co se přihodilo jiným lidem. Ale svůj vlastní příběh nemám. Jen si vzpomeň, cos mi v Reportérovi provedl. Když to začalo jít s Kurýrem z kopce, rozhodl jsem se napsat své paměti, a co se stalo?"

Cantling si to vybavil: "Dostals autorský blok."

"Ještě jsem ti ani za ten dáreček nepoděkoval."

"Zablokoval ses, nedařilo se ti nic jiného, než pořád dokola přepisovat dvacet let staré články. Máš fenomenální paměť, pamatuješ si všechna data a detaily reportáží, kteréš kdy napsal, dovedeš z paměti odříkat svůj první fejeton, ale nedokážeš si vzpomenout na jméno první dívky, se kterou ses vyspal, na telefonní čísla bývalých manželek, nemůžeš..." Hlas mu selhal.

"Nemůžu si vzpomenout na datum narozenin mé dcery," řekl Leighton. "Kam na ty podivné nápady chodíš?"

Cantling mlčel.

"Opisuješ rovnou od života?" zeptal se Leighton tiše.

Cantling pořád mlčel.

"Byl jsem docela dobrý reportér s věčně bolavýma nohama, to je asi tak všecko, co se o mně dá říct. Ty jsi možná dobrý spisovatel, ale to ať posoudí kritika." Leighton zakroužil sklenkou a kostky ledu zachrastily. "Ale i kdybys byl ten největší spisovatel na světě, musím ti říct, Cantlingu, žeš byl pořádně mizerný manžel a ještě horší otec."

"Ne," řekl Cantling, ale byl to velice chabý protest.

Leighton se napil a pak se zeptal: "Kdy tě Helen opustila?"

, Asi před deseti lety. Právě jsem dělal na poslední verzi Cestujícího."

"Kdy vás rozvedli?"

"No... o rok později. Pokoušeli jsme se o smír, ale nevyšlo to. Michelle byla v té době ve škole, pokud si vzpomínám. Psal jsem Těžké časy."

"Pamatuješ se aspoň na tu školní hru, když byla Michelle ve třetím ročníku?"

"To bylo tehdy, když jsem to zmeškal?"

"Teď to znělo úplně stejně, jako když se Nixon ptal: 'To bylo tehdy, když jsem lhal?' Ano, mám na mysli přesně tuhle hru, ve které Michelle hrála hlavní roli."

"Předávali mi cenu," bránil se Cantling. "Nemohl jsem přece odmítnout pozvání na recepci pořádanou kvůli mně, to se prostě nedělá."

"Samozřejmě že ne," pravil Leighton a pak se zeptal: "Kdy zemřela Helen?"

"Když jsem psal Reportéra," odpověděl Cantling.

"Zajímavý systém, jak si pamatovat data." Napil se whisky. "Měl bys vydat Cantlingův kalendář."

"Nepopírám, že psaní je to nejdůležitější, co mám, že pro mě vždycky bylo důležitější než všechno ostatní, možná až příliš, nevím, neumím to posoudit. Pokoušíš se mi naznačit, že jsem mizera. Ale já jsem slušný člověk, Leightone! Vždycky jsem se snažil dostat ze sebe to nejlepší. Prožili jsme s Helen taky řadu hezkých let. Kdysi jsme se milovali. A Michelle... Michelle jsem měl rád. Pořád ji mám rád. Když byla malá holčička, psal jsem pro ni ve volných chvílích říkanky a pohádky

0 legračních zvířátkách a vesmírných pirátech a před spaním jsem jí z nich předčítal. Dělal jsem to jenom pro ni, Leighton, protože jsem ji měl rád, pro nic jiného."

Barry Leighton řekl cynickým tónem: "A nikdy jsi ani nepomyslel na to, že bys je vydal."

Cantiing se zamračil. "Překrucuješ to. Michelle měla ty pohádky strašně ráda, a tak jsem si myslel, že by se mohly líbit

1 ostatním dětem. Byl to jen takový nápad, nikdy jsem pro to, aby vyšly, nic neudělal."

"Opravdu?"

Cantiing zaváhal. "Bert byl nejen můj agent, ale také můj přítel. Měl malou dcerku, a tak jsem mu ty pohádky ukázal. Stejně se mu nelíbily."

"To je vážně škoda," pravil Leighton.

"Hážeš na mě obvinění jako lopatou, ale já žádnou vinu nemám. Nezvolili mě nejlepším tátou roku, ale nebyl jsem ani lidožrout. Před Černými růžemi musela Helen pracovat, staral jsem se o Michelle každý den od devíti do pěti, vyměňoval jí plínky -"

"A rozlíceně vstával od psacího stroje, kdykoli se rozplakala."

"Nesnáším vyrušování," řekl Cantiing. "Odjakživa jsem nesnášel, když mě někdo rušil při práci, a bylo úplně jedno, jestli to byla Helen, Michelle, moje matka nebo můj spolubydlící na koleji. Je to snad nějaký hrůzný hrdelní zločin? Jsem kvůli tomu nelidská bestie? Když Michelle zaplakala, šel jsem k ní. Nelíbilo se mi to, nesnášel jsem to, ale šel jsem k ní!"

"Pokud jsi ji uslyšel," řekl Leighton. "Pokud jsi nebyl v posteli s Cissy, netančil s Miss Aggie nebo s Frankem Corwinem netloukl stávkokazy, zkrátka pokud jsi neměl hlavu plnou jiných hlasů, občas jsi slyšel i Michelle. A potom jsi pochopitelně nechal psaní a znechuceně šel k ní. Můžeš být se sebou spokojen, Cantlingu." "Učil jsem ji číst! Četli jsme spolu Ostrov pokladů, Hobbita, Torna Sawyera a všechny tyhle knížky."

"Které sis ty sám chtěl znovu přečíst," řekl Leighton. "Ale doopravdy ji naučila číst Helen, když s ní četla Broučky."

"Nenávidím Broučky!" vykřikl Cantling.

"Vida."

"Vůbec nevíš, o čem mluvíš," řekl Richard Cantling sklesle. "Tys u toho nebyl. Michelle ano. Měla mě ráda, pořád mě má ráda. Kdykoli se jí něco stalo, rozbila si koleno, nebo jí tekla z nosu krev, prostě ať už to bylo co chtělo, vždycky s tím běžela za mnou, nikdy za Helen. A já ji objal, osušil jí slzy a řekl... řekl..." Ale nedokázal pokračovat. Sám neměl daleko k pláči.

"Vím, cos jí říkal."

"Pamatovala si to." Cantling cítil, jak ho v očích pálí slzy. "Pamatovala si to po celá ta léta. Po rozvodu se Helen odstěhovala, moc často jsem Michelle nevidal. Ale pořád si to pamatovala, i když už byla dospělá. A potom se jí znovu něco stalo, a já... já..."

"Já vím," řekl Leighton.

Zatelefonovala mu policistka. Detektiv Joyce Brennanová, tak se jmenovala. Nikdy to jméno nezapomene.

"Pan Cantling?" zeptala se.

"Ano, kdo volá?"

"Pan Richard Cantling?"

"Ano, spisovatel Richard Cantling." Občas mu telefonovali všelijací divní lidé. "Co si přejete?"

Představila se. "Měl byste přijet do nemocnice. Jedná se o vaši dceru, pane Cantlingu. Bohužel, byla napadena." Nenáviděl vytáčky, nenáviděl eufemismy. Cantlingovy postavy nikdy neodcházely, ale umíraly; neměly větry, ale prděly. A dcera Richarda Cantlinga... "Napadena?" zeptal se. "Máte na mysli, že byla přepadena, nebo chcete říct, že byla znásilněna?" Na druhé straně telefonní linky nastalo ticho. "Znásilněna," řekla policistka nakonec. "Byla znásilněna, pane Cantlingu."

Ve skutečnosti byla znásilněna několikrát a velmi brutálně. Michelle byla stejně tvrdohlavá jako Helen. Nechtěla Cantlingovy peníze, odmítala jeho rady, nechtěla přijmout pomoc, kterou jí skrze své vydavatelské kontakty nabízel. Chtěla si všechno dělat po svém. Byla stejně tvrdohlavá jako Cantling.

Pracovala jako servírka v jedné kavárně ve Village a bydlela na půdě opuštěného skladiště v docích. Cantling jí aspoň stokrát říkal, že to okolí je příšerně nebezpečné, ale Michelle o tom nechtěla ani slyšet, ani mu nechtěla dovolit, aby jí zaplatil montáž kvalitních zámků a bezpečnostního systému.

Bylo to velmi zlé. Ten muž vnikl dovnitř v pátek ráno před svítáním. Michelle byla sama. Vytrhl telefonní přípojku ze zdi a věznil ji a mučil až do pondělního večera. Nakonec si jeden sběrač nádobí z kavárny začal dělat o Michelle starosti a šel ji navštívit. Násilník uprchl po požárním schodišti.

Když ji Cantling uviděl, pokrývala celý její obličej obrovská tmavá podlitina. Michelle měla tři zlomená žebra a po těle spoustu popálenin od cigaret. Trpěla těžkou hysterií a křičela, kdykoli se jí někdo pokusil dotknout. Křičela, kdykoli se k ní někdo přiblížil, ať lékaři nebo sestřičky. Ale Cantlingovi dovolila, aby se posadil na okraj lůžka, vzal ji do náruče a držel ji. Plakala celé hodiny, plakala, dokud měla slzy. Jednou přidušeně vzlykla: "Táti." To bylo jediné slovo, které vyslovila, zdálo se, že zcela ztratila řeč. Nakonec dostala utišující injekci a usnula.

Dva týdny setrvala v hlubokém šoku. Vlivem léků byla natolik apatická, že jí ošetřovatelky mohly přestlat postel a dovolila jim, aby ji odvedly do koupelny. Ale pořád nemohla mluvit. Nebo nechtěla. Psychiatr Cantlingovi vysvětlil, že by se mohlo stát, že už nepromluví nikdy.

"To nemohu připustit," řekl Cantling. Rozhodl se, že z toho špinavého a ďábelského města odejdou. Michelle se vždycky líbily staré domy, měla ráda vodu, moře, řeky a jezera. Cantling navštívil obchodníka s nemovitostmi, rozvažoval nad rozlehlým domem na pobřeží v Maine, ale nakonec pro ně vybral staré sídlo říčních kapitánů na útesech

nad Mississippi v Perrotu v lowě. Osobně dohlédl, aby bylo všechno připraveno, a teprve pak zařídil, aby Michelle propustili z nemocnice.

Čas běžel a Michelle se pomaloučku zotavovala.

Byla jako malé dítě, zvědavá a neposedná, plná výbušné energie. Nemluvila, ale musela všechno prozkoumat, všude vlézt a všechno vidět. Na jaře spolu sedávali na terase a pozorovali reku a remorkéry plující dole pod nimi. Odpoledne si vždycky vyšli na procházku na útesy a Michelle se ho držela za ruku.

Jednoho dne se k němu nečekaně otočila a políbila ho na tvář. "Mám tě ráda, táti," řekla, rychle se odvrátila a odběhla. Cantling se za ni díval. Viděl nemocnou pětadvacetiletou ženu a zároveň to divoké hříbě, jímž bývala.

Toho dne byla hráz mlčení prolomena. Michelle začala mluvit, zpočátku bojácně, krátkými a dětsky naivními větami, rychle však dospívala a za chvíli už spolu během procházek mluvili o knihách, umění a politice. Byly to dlouhé a příjemné rozhovory.

O svém znásilnění nemluvila nikdy.

Za šest měsíců se již starala o domácnost, psala dopisy přátelům v New Yorku a pracovala na zahradě. Po dalších dvou měsících se zase pustila do malování. To bylo velmi důležité. Zdálo se, jako by s každým dalším dnem stále víc rozkvétala.

Cantling těm abstrakcím, které jeho dcera malovala, ve skutečnosti nerozuměl, měl rád spíš realistické umění a nejvíc se mu líbil autoportrét, který Michelle namalovala ještě na akademii. Z těch nových pláten vyzařovala bolest. Uvědomil si, že Michelle provádí jakýsi druh exorcismu, že se pokouší z toho hlubokého zranění, které v sobě měla, vytlačit všechnen hnis. Chápal to a souhlasil s tím. Sám mnohokrát použil psaní jako balzám na svá vlastní zranění. Trochu jí záviděl.

Už tři roky nenapsal Richard Cantling ani slovo. Drtivý komerční neúspěch Reportéra, jeho nejlepšího románu, způsobil, že se zablokoval a nemohl tvořit. Domníval se, že by změna prostředí mohla uzdravit nejen Michelle, ale i jeho, byla to však marná naděje. A tak ho těšilo, že aspoň Michelle něco dělá.

Stalo se to jednou hodně pozdě v noci. Cantling už skoro usínal, když se tiše otevřely dveře ložnice. Vstoupila Michelle a usedla na okraj jeho postele. Byla bosá, na sobě měla flane-lovou noční košili s drobnými růžovými kvítky.

"Táti," zašeptala.

Cantling, kterého probralo zavržení dveří, se posadil. "Ale, snad jsi nepila?"

Michelle přikývla. "Vracím se. Potřebovala jsem se napít na kuráž, abych ti to mohla říct."

"Vracíš se?" podivil se Cantling. "Do New Yorku? To nemyslíš vážně!"

"Musím," řekla. "Nevztekej se. Už je mi líp."

"Zůstaň tady. Zůstaň se mnou. New York je pro normální lidi neobyvatelný, Michelle."

"Já se nechci vrátit. Děsí mě to. Ale musím. Mám tam přátele a práci. Tam je můj život, táti. Vzpomínáš si na Jimmyho?"

Je výtvarným redaktorem v jednom malém nakladatelství. Napsal mi, že bych pro ně mohla malovat obálky. Už nebudu muset dělat servírku."

"Nevěřím vlastním uším," řekl Richard Cantling. "Jak se můžeš po tom, co se ti tam stalo, vrátit do toho příšerného města?"

"Právě proto se musím vrátit," trvala na svém Michelle. "Ten chlap, co mi to udělal... co mi to udělal..." Hlas se jí zadrhl v hrdle. Zhluboka se nadechla a vzhopila se. "Kdybych se nevrátila, bylo by to, jako by mě vyhnal, jako by mi vzal celý život, přátele, umění, prostě všechno. Nemůžu mu to dovolit, nesmím mu dovolit, aby mě pořád děsil. Musím se vrátit a získat všechno zpátky, dokázat, že se ho nebojím."

Richard Cantling bezmocně hleděl na svoji dceru. Natáhl ruku a lehce se dotkl jejích dlouhých hebkých vlasů. Konečně řekla něco, co podle jeho měřítek dávalo smysl. "Chápu tě. Bude mi tady bez tebe smutno, ale chápu tě." Věděl, že by udělal totéž.

"Mám letenku na zítřek," řekla Michelle.

"Tak brzy?"

"Chci to udělat dřív, než ztratím odvahu," řekla. "Myslím, že jsem nebyla tak vyděšená, ani když... ani když se to stalo... Není to legrační?"

"Ne. Je to přirozené."

"Táti, obejmi mě," řekla Michelle a vtiskla se mu do náruče.

"Ty se chvěješ..."

"Vzpomínáš si, když jsem byla ještě hodně malá a mívala jsem strašidelné sny, jak jsem vždycky přiběhla v-noci do vaší ložnice a vkradla se do postele mezi tebe a mamku?"

Cantling se usmál. "Vzpomínám si."

"Chtěla bych ti dnes v noci zůstat," řekla Michelle a objímala ho stále pevněji. "Zítra už budu pryč a budu sama. Dnes v noci nechci být sama. Můžu, táti?"

Cantling se jemně vymanil a pohlédl jí do očí. "Opravdu tu chceš být se mnou?"

Rychle a trochu zahanbeně přikývla.

Odhrnul přikrývku a Michelle si lehla vedle něj. "Nechod' pryč," zaprosila. "Ani do koupelny, ano? Buď tady pořád se mnou."

"Zůstanu s tebou." Jednou rukou ji objal, Michelle se stočila do klubíčka a položila si hlavu na jeho rameno. Cantling cítil, jak jí v hrudi bije srdce. Byl to konejšivý zvuk, za chvíli začal znovu usínat.

"Táti?" zašeptala. Otevřel oči. "Copak, Michelle?"

"Táti, musím se toho zbavit. Mám to v sobě, je to jako jed. Nechci si to brát s sebou zpátky. Musím se toho zbavit."

Cantling ji zlehka hladil po vlasech a mlčel.

"Když jsem byla malá, pamatuješ? Když jsem třeba spadla a rozbila si koleno, vždycky jsem přiběhla za tebou a celá

ubrečená ti ukazovala svoje bebínko. Tak jsem tomu říkala, vzpomínáš si? Říkala jsem, že mám bebínko."

"To víš, že si vzpomínám," řekl Cantling.

"A tys mě vždycky objal a řekl: "Ukaž, kde tě bolí." A když jsem ti to ukázala, pofoukals mi to a hned to přestalo bolet. Pamatuješ, jaks mi říkal - ukaž, kde tě bolí?"

Cantling přikývl. "Ano, pamatuji se," řekl něžně.

Michelle se potichu rozplakala. "Nemohu si to vzít zpátky, táti. Tolik mě to bolí. Potřebuji pofoukat."

Políbil ji do vlasů.

Začala vyprávět.

Do ložnice se vkrádalo svítání a Michelle pořád ještě mluvila. Ani na chvíli nezamhouřili oči. Hodně plakala, jednou nebo dvakrát křičela a třásla se jako v zimnici, přestože byla zabalená do přikrývek. Richard Cantling se od ní nevzdálil ani na vteřinu. Ukázala mu, kde ji bolí.

Barry Leighton si povzdechl. "To bylo to nejlepší, cos kdy udělal. A kdyby to tak zůstalo, mohlo být všechno v pořádku." Zavrtěl hlavou. "Nikdy nevíš, kdy máš udělat tečku."

"Jsi upřímný člověk, Leightone, tak mi řekni proč?" zeptal se Cantling.

Reportér unaveně pokrčil rameny. Začínal mizet. "Právě to proč mi vždycky dělalo největší potíže. Když dostanu téma a volnou ruku, řeknu ti kdo, co, kdy, kde, a dokonce jak. Ale proč...? Ty jsi spisovatel a ta proč jsou tvůj obor."

Richard Cantling si najednou uvědomil, že na něco důležitého zapomněl. "Proč nemáš camelku?" vyhrkl. Jenže Leighton tam už nebyl, jen jeho unavený úsměv zůstal ještě chvíli viset ve vzduchu, jako kdyby byl kočka Šklíba, zatímco zbytek zmizel. Richard Cantling hleděl na prázdné křeslo a opuštěnou sklenku, v níž se pomalu rozpouštěly kostky ledu.

Nepamatoval si, kdy usnul. Zdály se mu hodně zmatené děsivé sny, probudil se v lenošce celý ztuhlý, bolavý a prochladlý. Bylo už k polednímu, prospal půlku dne. Pustil se do přípravy snídaně, i když na ni neměl chuť. Všechno jako by plavalo v mlze, pohyboval se pomalu a neohrabaně, jako by to tělo nepatřilo jemu. Když byla káva hotová, nalil si šálek, ale upustil ho. Rozbil se na tisíc kousků. Cantling nechápavě hleděl, jak se po dlažbě rozbíhají pramínky hnědé tekutiny. Neměl sílu, aby to uklidil. Vzal si cisty šálek, opět si nalil kávu a podařilo se mu polknout několik doušků.

Slanina byla přesolená, vajíčka řídká a nechutná. Jídla se sotva dotkl a už odstrčil talíř. Raději se napil hořké čemé kávy. Připadal si, jako by měl kocovinu, ale věděl, že to není pitím.

Dnes, pomyslel si, dnes to skončí. Ať tak nebo tak, Michelle se nevrátí. Reportér byl jeho osmý, předposlední román.

Dnes přijde poslední portrét, postava z jeho devátého románu. A pak bude po všem.

A nebo to právě tím začne.

Jak moc ho Michelle nenávidí? Jak moc jí ublížil? Cantlingovi se roztrásla ruka, káva vyšplíchla přes okraj šálku a opařila mu prsty. Ucukl a sykl. Nepředstavitelně to bolelo. Pálilo. Vzpomněl si na cigarety s konečky žhnoucími jako malé rudé oči. Zvedl se mu žaludek. Cantling se ztěžka postavil na nohy a odvrávoral do koupelny.

Tak tak to stihl. Celou snidani zvrátil. Potom byl příliš zsláblý, aby se vůbec dokázal pohnul. Zůstal viset na míse, tvář položenou na chladném bílém porcelánu. Točila se mu hlava.

Představil si, jak za jeho zády někdo přichází, chytá ho za vlasy, tlačí mu hlavu dolů a splachuje a splachuje, celou tu dobu se směje a říká, ty špindíro, musím tě umýt, ses tak špinavá, a znovu splachuje, mísa se plní vodou, ta ruka mu pořád tlačí hlavu dolů, voda se zvrátky mu zalévá ústa a nos, nemůže dýchat, topí se, a když je svět skoro černý, když už je bezmála po všem, škubnutím mu ji zvedá a směje se, jak lapá po dechu, pak zase dolů a zase splachuje a splachuje...

Byla to pouhá představa. Cantling byl v koupelně sám.

Přinutil se vstát. V zrcadle uviděl šedivý a ztrhaný obličej, vlhké vlasy přilepené k čelu, svůj obličej. Přes rameno mu však nahlížela jiná tvář, křídově bílá zjizvená tvář, koutky úst jízlivě zkřivené, černé vlasy nad nízkým čelem ulízané dozadu, za kulatými brýlíčkami světle šedé oči nepřetržitě těkající sem a tam jako šelmy v kleci. Ty oči měly výraz divokého zvířete chyceného do želez, dravce, který si odhryzne tlapu, jen aby se osvobodil.

Cantling zamrkal a tvář zmizela. Pustil naplno studenou vodu, nastavil do proudu dlaně a opláchl si obličej. Pod prsty ucítil strniště vousů. Měl by se oholit, ale teď nebyl čas, teď to nebylo důležité, teď musel...

Musel něco udělat. Musel pryč, na nějaké bezpečné místo, někam, kde ho jeho děti nenajdou.

Věděl však, že nikde nebude v bezpečí.

Musí si promluvit s Michelle, vysvětlit jí to, obhájit se. Má ho ráda. Odpustí mu a odvolá to.

Cantling se rozběhl do obývacího pokoje. Chňapl po telefonu, ale nemohl si vzpomenout na její číslo. Chvíli hledal, než našel adresář, a divoce listoval stránkami. Tady to je, tady. Vyťukal číslo.

Telefon čtyřikrát zazvonil, pak ho někdo zvedl.

"Michelle -" začal.

"Ahoj," řekla. "Tady je byt Michelle Cantlingové, ale momentálně nejsem doma. Když mi necháte své jméno a číslo, až zazní signál, zavolám vám zpět, pokud něco neprodáváte." Ozvalo se pípnutí. "Michelle, jsi tam?" zeptal se Cantling.

"Vím, že se občas, když nechceš mluvit, za záznamník schováváš. To jsem já. Prosím tě, zvedni to. Prosím."

Nic se nestalo.

"Tak mi zavolej později." Chtěl jí toho tolik říct, ale slova v něm zápasila jedno s druhým a nemohla se dostat ven. "Já, ty... nemůžeš to udělat, prosím, vysvětlím ti to, nechtěl jsem, to jsem nechtěl, prosím..." Znovu se ozvalo pípnutí a pak obsazovací tón.

Cantling chvíli zíral na sluchátko, než je pomalu položil. Zavolá. Michelle je přece jeho dcera, jistě mu dá možnost, aby jí to vysvětlil.

Už se o to jednou pokusil.

Na dveřích měl starodávňý mosazný zvonek připevněný na kovové táhlo. Ted' za ně někdo zuřivě tahal a zvonek vydával hlasité a nervy drásající řinčení. Cantling se zmateně rozběhl ke dveřím. Nedokázal se snadno spřátelit a nyní, když si zvykl na osamělý způsob života, to bylo ještě těžší. V Perrotu žádné opravdové přátele neměl, možná několik známých, rozhodně nikoho, kdo by za ním nečekaně přišel a tak energicky zvonil.

Sundal řetěz, otevřel dveře a zadržel ruku na táhle. Byla to ruka jeho dcery.

Michelle na sobě měla přšplášť stažený páskem a pletenou lyžařskou čepici. Uvolněné prameny vlasů a třapce na šale jí vlály v prudkém větru. Na nohou měla vysoké módní boty, přes rameno velkou koženou tašku. Vypadala dobře. Od Vánoc, kdy ji Cantling viděl v New Yorku naposledy, uběhl už téměř rok. Byly to dva roky, co se odstěhovala zpátky na východ.

"Michelle! To je ale překvapení," řekl Cantling. "Nečekal jsem tě. Taková dálka až z New Yorku. Mělas mi dát vědět, že přijedeš." "Ne," odsekla. V jejím hlase a očích nebylo něco v pořádku. "Nechtěla jsem tě varovat, ty mizero. Tys mě taky nevaroval."

"Co se děje? Jsi rozrušená," řekl Cantling překvapeně. "Pojď přece dovnitř, promluvíme si."

"Samozřejmě že půjdu dovnitř." Protáhla se kolem něj a zabouchla dveře tak prudce, že se zvonek znovu rozezněl. Tvář jí ještě víc ztvrdla. "Chceš vědět, proč jsem přijela? Hodlám ti sdělit, co si o tobě myslím. Potom mám v úmyslu otočit se a odejít z tohoto pitomého domu přesně tak, jak to udělala mamka. Prostě vypadnout z tvého života a už se nikdy nevracet. Maminka byla mnohem chytřejší než já. Myslela jsem si, že mě máš rád! Byla jsem natolik hloupá a praštěná, že jsem si myslela, že ti na mně záleží."

"Michelle," začal Cantling, "co je to za nesmysly, já tě mám opravdu rád, jsi moje holčička -"

Neopovažuj se!" zaječela. "Neopovažuj se mi říkat, že jsem tvoje holčička!" Sáhla do tašky a něco po něm hodila.

"Tomuhle říkáš láska? Ty mizero mizerná!"

Cantling už nebyl tak pohotový, jak býval. Pokusil se uhnout, ale ten předmět ho udeřil ze strany do krku. Zabořilo to. Byla to tlustá vázaná kniha, žádný tenoučký paperback. Stránky se zatřepetaly ve vzduchu a kniha dopadla na koberec. Cantling hleděl dolů na svoji fotografii na zadní straně přebalu.

"Jsi stejná jako tvoje matka." Pousmál se a třel si bolavý krk. "Ta taky vždycky házela věcmi. Až na to, že ty lip míříš."

"Tvoje vtipy mě nezajímají," řekla Michelle. "Nikdy ti to neodpustím. Nikdy! Chci jenom vědět, jak jsi mi to mohl udělat. Pověz mi to. Ted' hned mi to řekni."

"Podívej, já..." Cantling bezmocně svěsil ruce. "Jsi ted' rozrušená. Uděláme si kávu a popovídáme si, až se trochu uklidníš. Nechci se hádat."

"Je mi úplně jedno, co ty chceš!" křičela Michelle. "Já o tom chci mluvit zrovna ted'!" A kopla do knihy ležící na zemi. Richard Cantling ucítil, že i v něm narůstá vztek. Nebylo správné, že na něho tak ječela. Nezasloužil si to, nic zlého neudělal. Ale ze strachu, aby neřekl něco nevhodného a nevy-hrotil situaci ještě víc, se přinutil mlčet. Poklekl, zvedl knihu a bezmyšlenkovitě urovnal přebal. Z obálky na něho zazářila výrazná rudá písmena na černém pozadí a zkřivená tvář hezké mladé ženy s ústy otevřenými ve výkřiku. Ukaž, kde tě bolí.

"Bál jsem se, že to špatně pochopíš," řekl Cantling.

"Co špatně pochopím?" vykřikla Michelle, jako by tomu nemohla uvěřit. "Myslel sis, že se mi to bude líbit?"

"Já... Nebyl jsem si jistý," řekl Cantling. "Doufal jsem... Chci říct, že jsem si nebyl tvou reakcí jistý, a tak jsem si myslel, že bude lepší, když ti neřeknu, na čem pracuji, dokud..."

"Dokud nebude ta stupidní knížka za výlohou všech knihkupectví," dokončila za něho.

Cantling listoval úvodními stránkami, pak nastrčil otevřenou knihu před Michelle a ukázal na text: Michelle, která poznala bolest. "Podívej, věnoval jsem ji tobě."

Michelle se rozmáchla a vyrazila román Cantlingovi z ruky. "Ty mizero mizerná, ty si snad myslíš, žeš to tím spravil? Myslíš si, že to tvé špinavé věnování omlouvá, cos udělal? Nikdy ti to neodpustím."

Cantling začal před vzteklou Michelle couvat. "Nic tak hrozného jsem neudělal," řekl tvrdohlavě. "Napsal jsem román. Je to snad zločin?"

"Ale ty jsi můj otec!" vřísкала pronikavě. "Tys věděl... Tys to věděl, ty bezcitný mizero! Věděls, že o tom, co se stalo, nedokážu s nikým mluvit, ani s přáteli, dokonce ani s mým psychoanalytikem. Nemůžu, jednoduše nemůžu! Nedokážu na to ani pomyslet, a tys to věděl. Řekla jsem to jediné tobě, protože jsi můj tat'ka a protože jsem ti věřila. Byla to čistě osobní záležitost, jen mezi námi dvěma, a tys to věděl. Ale cos udělal? Všechno jsi to napsal do té své zatracené knížky a vydal to, aby si to přečetly miliony lidí. Jdi se s tím vycpat! Naplánoval sis to už tenkrát, ty mizero mizerná? Tenkrát v noci? Učil ses každé mé slovo nazpaměť?"

"Nic jsem se nazpaměť neučil," řekl Cantling ledově. "Prostě jsem si to pamatoval. Chápeš to všechno špatně, Michelle. Ta kniha není o tom, co se stalo tobě, je to fikce. Inspirovalas mě, to ano, ale to byl jen prvopočátek. Všechno jsem změnil a ted' je to jenom román."

"No jasně, změnils to úplně skvěle! Místo o Michelle Cant-lingové je to o Nicole Mitchellové, která není malířkou, ale módní návrhářkou. A taky je tak trochu hloupá, že? To má být ta změna? Určitě si totiž myslíš, že jsem pořádně hloupá, když jsem tam bydlela a ani jsem nemela pořádné zámky, že? Je to celé fikce, je to prostě jenom shoda okolností, že je to o dívce, kterou někdo uvězní, znásilní, mučí a zase znásilní, a že ty máš dceru, kterou čírou náhodou taky někdo věznil, znásilňoval, mučil a zase znásilňoval, je to prostě jenom pitomá shoda okolností!"

"Nechápeš to," řekl Cantling bezmocně.

"Ne, ty to nechápeš. Ty nechápeš, jaké to je. Je to tvůj nejlepší román za celá léta, že? Bestseller číslo jedna! Dokonce ani Černé růže a Těžké časy se nevyšplhaly tak vysoko. A proč ne? Proč by nemohl být nejlepší? Není to žádná nuda, žádná stupidní historie o stávkách nebo upadajících novinách, tohle je totiž znásilnění - copak existuje něco zajímavějšího? Tolik sexu, násilí, mučení a teroru, ale víte, ono se to fakticky stalo..."

Rty se jí zkřivily a roztrásla se. "Tohle byla nejhorší věc, jaká se mi kdy stala. To byly všechny zlé sny na celém světě dohromady. Ještě pořád se v noci budím a křičím, ale už to bylo lepší, už to bylo za mnou. A teď je to tady zase, v každém knihkupectví, všichni mi přátelé to ví, kdekdo to ví, na večírcích za mnou chodí cizí lidé a žvaní o tom, jak je jim to líto."

Zadržela vzlyk. Nacházela se teď někde uprostřed mezi vztekem a lítostí, "A když tu tvou stupidní knížku otevřu, je to tam znovu, černé na bílém, je to tam znovu všechno napsané. Ty jsi tak zatraceně dobrý spisovatel, táti. Napsals to tak opravdově. Je to knížka, kterou nedokážeš odložit. Já ji sice odložila, ale nepomohlo to. Všechno tam je a už to tam bude navždycky. Kdykoli někdo na tomhle světě otevře tvou knihu a přečte si ji, budu zase znásilněná. Tohle jsi mi udělal. Dokončils to za něho, táti. Zhanobils mě, vzal sis mě bez mého svolení, přesně tak jako on. Znásilnils mě. Jsi můj vlastní otec, a přece jsi mě znásilnil!"

"Nejsi spravedlivá," řekl Cantling. "Neměl jsem v úmyslu ti ublížit. Nicole v mé knize je silná a chytrá. Netvorem je ten šílenec. Užívá všechna ta rozličná jména, protože strach má tisíce jmen, ale jen jednu tvář. Není to obyčejný člověk. Je to všelidský symbol strachu ze tmy a tupého násilí, které na nás číhá. Je to symbol osudu, který si s námi pohrává jako s mouchami, je symbolem všeho —"

„Je to chlap, který mě znásilnil! Není to žádný symbol!"

Vykřikla tak hlasitě, že Richard Cantling polekaně ustoupil. "Ne, je to jenom postava," řekl tiše. "Michelle, já vím, že tě to zranilo, ale o tom, čím jsi prošla, by lidé měli vědět. Měli by o tom přemýšlet. Je to součást života. Literatura musí vyprávět o životě a hledat jeho smysl, a to je také můj úkol. Někdo tvůj příběh vyprávět musel. Pokusil jsem se udělat to opravdově. Pokusil jsem se to napsat tak dobře -"

Tvář jeho dcery, zvlhlá slzami, byla proměněna vztekem až k nepoznání. Vypadala jako divoké zvíře. Ale náhle jako by ji ovládl zvláštní chlad. "Jednu věc jsi zachytil správně," řekla tvrdě. "Nicole neměla otce. Když jsem byla děčko a přišla jsem s pláčem za svým tatínkem a on mi řekl, ukaž, kde tě bolí, byla to zcela osobní, čistě soukromá věc. Nicole otce nemá, proto jsi ta slova vložil do úst jemu, to on říká, ukaž, kde tě bolí, a říká to celou dobu. Ty jsi tak ironický, tak chytrý! Způsob, jak to říká, ho dělá tak živého a skutečného, mnohem skutečnějšího, než kdyby doopravdy žil. Napsals to správně. Přesně tohle totiž říkají zrůdy. Ukaž, kde tě bolí. Otec Nicole je mrtvý. Tos taky napsal správně. Protože ani já nemám otce."

"Tak se mnou nemluv," řekl Richard Cantling. Cítil, jak se v něm mísí hrůza a stud, ale na povrch vyšlehl vztek. "Ať už si myslíš, co chceš, jsem tvůj otec."

"Ne, já nemám otce!" Michelle vykročila proti němu a pomateně se usmívala. "Já nemám otce a ty nemáš jiné děti, jenom ty v těch tvých knížkách. Tvoje knížky jsou tvé jediné děti. Tvé pravé děti."

Najednou se rozběhla do jeho pracovny. Cantling se vyděsil, co chce udělat, a běžel za ní.

Když vstoupil, Michelle už držela v ruce dýku a právě se dala do díla.

Richard Cantling seděl u něměho telefonu a hleděl na hodiny po dědečkovi, jak odpočítávají čas. Blížil se večer. Zkoušel zavolat Michelle ve tři, ve čtyři, v pět. Pokaždě se ze záznamníku ozval její výsměšný hlas. Cantlingovy vzkazy byly čím dál zoufalejší. Venku se už stmívalo. Jeho naděje skomírala.

Den byl tichý jako hrob. Nezaslechl žádné kroky venku přede dveřmi, zaklepání ani cinknutí starého mosazného zvonku. Ale když padla tma, věděl, že tam je, velký hranatý balík v hnědém papíru s adresou napsanou dobře známým rukopisem, že tam stojí už celé odpoledne. A že v tom balíku je obraz.

Nic nepochopil, a tak ho to učila.

Hodiny tikaly. Tma houstla. Zdálo se mu, že hrozba toho, co číhá za dveřmi, naplňuje celý dům. Jeho strach hodinu od hodiny narůstal. Choužil se v křesle, ústa měl slabomyslně otevřená, vzpomínal a přemýšlel a vzpomínal. Uslyšel krutý smích, přibližoval se, sílil jako bouře. Ve stínech zahlédl rudé konečky cigaret, pohybovaly se a vířily. Představil si jejich malé horké polibky na své kůži. V ústech měl pachut' moče, krve a slz. Psal o násilí a znásilnění, myslel si, že je dobře zná. Ale pozná je teprve teď.

Znal toho, kdo přijde, jeho ruce, hlas i tvář. Tu tvář se spoustou jmen. Jenže strach má jen jednu tvář, tvář nejmladšího z jeho dětí. Jeho zřůdného dítěte.

Tak dlouho jsem měl autorský blok, myslel si Cantling. Kdybych jen věděl, jak to udělat, aby to pochopila. Nedokázat psát je stejné jako být impotentní. Býval jsem spisovatelem, ale bylo to pryč. Býval jsem ženatý, ale manželka zemřela. Býval jsem otcem, ale dcera se uzdravila a vrátila se do New Yorku. Opustila mě, ale té poslední noci, schoulená v mém náručí, mi vyprávěla příběh, ukázala mi, kde ji bolí, a předala mi všechnu tu bolest. Co jsem si s tím měl počít?

Nedalo se na to zapomenout, musel jsem na to pořád myslet. A začal jsem hledat slova, vymýšlel scény a symboly, které by vystihly podstatu celé té hrůzy. Bylo to strašlivé, ale byl to život, surový a drsný život, obilí pro spisovatelův mlýn, přesně to, co jsem potřeboval. Ukázala mi, kde ji bolí, a já to mohl ukázat všem. Bránil jsem se, skutečně jsem se pokoušel ubránit se tomu. Začal jsem psát povídku, esej, článek do časopisu, jenže se to pořád vracelo. Bylo to tady se mnou každou noc. Nedalo se tomu uniknout.

Napsal jsem to.

"Jsem vinen," řekl Cantling nahlas do tmy pokoje. Když to vyslovil, jako by se kolem rozhostilo souhlasné ticho, které tu hrůzu vyplašilo. Byl vinen. Udělal to. Musí přijmout trest. To jediné je správné.

Richard Cantling vstal a šel ke dveřím.

Balík tam byl. Vtáhl jej dovnitř a zabalený ho vynesl nahoru po schodech. Pověsí ho k ostatním, vedle Dunnahooa, Cissy a Leightona, všechny hezky v jedné radě. Šel pro kladivo, pečlivě vyměřil místo a zatloukl hřebík. Teprve potom obraz rozbálil.

Žádný jiný umělec by ten obličej nedokázal tak věrně zachytit. Zobrazoval nejen rysy její tváře, vystouplé lícní kosti, modré oči a rozčuchané plavé vlasy, ale přímo celou její osobnost. Vypadala tak mladá, svěže a důvěřivě, ale viděl v ní

také všechnu tu sílu, odvahu a tvrdohlavost. Ze všeho nejvíc se mu však líbil její milý úsměv, který celý obličej doslova rozzářil. Připomínal mu někoho, koho kdysi znal. Nedokázal si vzpomenout, kdo to byl.

Richarda Cantlinga se na okamžik zmocnila zvláštní úleva, po níž následoval pocit ztráty tak hrozného, naprostého a definitivního, že se nedala vyjádřit slovy.

Pak ten pocit zmizel.

Cantling udělal krok dozadu, založil si ruce na prsou a prohlížel si své čtyři obrazy. Nádherná díla. A když se tak na ty tváře díval, zdálo se mu, že jsou v domě přítomni:

Dunnahoo, jeho prvorozený, mladík, kterým si přál být.

Cissy, jeho pravá láska.

Barry Leighton, jeho moudré a unavené druhé já.

Nicole, dcera, kterou nikdy neměl.

To byla jeho rodina. Jeho postavy. Jeho děti.

O týden později přišel mnohem menší balíček. Uvnitř byly výtisky čtyř Cantlingových románů, účet a uctivý dotaz, má-li zájem o další objednávky.

Richard Cantling odepsal, že ne, a účet vyrovnal šekem.